

”Jääkää näin turvallisesti uskomaan”

Näkökulmia uskonnollisten ilmausten tulkkaukseen
vanhoillislestadiolaisten suviseuroissa kieliparissa suomi–venäjä

Lasse Pynnönen

Tampereen yliopisto

Kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden yksikkö

Käännöstiede (venäjä)

Pro gradu -tutkielma

[Huhtikuu 2013]

Tampereen yliopisto

käännöstiede (venäjä)

Kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden yksikkö

Pynnönen, Lasse: Jääkää näin turvallisesti uskomaan. Näkökulmia uskonnollisten ilmausten tulkkaukseen vanhoillislestadiolaisten suviseuroissa kieliparissa suomi–venäjä

Pro gradu -tutkielma, 85 sivua, 36 liitesivua, venäjänkielinen lyhennelmä 15 s.

[Huhtikuu 2013]

Tiivistelmä

Uskonnollisessa viestintätilanteessa saattaa usein syntyä tulkkauksen tarve. Tässä tutkielmassa tarkastellaan vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen kesätapahtumassa suviseuroissa pidettävien seurapuheiden simultaanitulkausta kieliparissa suomi–venäjä. Tutkimuksen keskipisteenä on tulkin toiminta erityisesti uskonnollisten ilmausten osalta. Tulkin toimintaa tarkastellaan useasta eri näkökulmasta. Päätaivoitteena on saada selville, miten tulkki toimii, kun puhuja käyttää jotain vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä tyypillistä uskonnollista ilmausta. Lisäksi tulkausta pohditaan myös ei-ammattillisen käännöstoiminnan näkökulmasta.

Tutkielmassa aiheen käsittely aloitetaan pohtimalla simultaanitulkkauksen piirteitä. Sen jälkeen tarkastelun alla ovat uskonnolliset ilmaukset. Koska tulkkauksen ja uskonnollisen kielen tutkimusta yhdistää mielenkiinto selvittää se ympäristö, jossa tulkkaus ja uskonnollinen puhetilanne tapahtuvat, tutustutaan seuroihin myös tapahtumana. Tutkimuksen metodina on Lennart Hellspongin retorinen analyysi sekä Päivikki Suojasen erityisesti uskonnollista puhetta tarkasteleva tekstianalyysi. Lähdetekstinä olevan seurapuheen ja kohdetekstin, eli tulkkeen, välistä suhdetta tarkastellaan Vilen Komissarovin ekvivalenssitasteorian avulla.

Tutkimusaineisto koostuu kahdesta Lumijoen suviseuroissa pidetystä seurapuheesta ja niiden tulkkeista suomesta venäjään sekä herätysliikkeen tulkaustoimintaa tuntevan henkilön haastattelusta. Tutkimusaineiston perusteella voidaan todeta, että herätysliikkeelle tyypillisille uskonnollisille ilmauksille käytetään jonkin verran sanatarkkoja vastineita. Sanasanaista tulkaamista oli kuitenkin vähemmän kuin hypoteesissa oletettiin. Tulkkeessa välitetään ilmausten keskeisin informaatio niin, että puheen rakenteista luovutaan osittain tai kokonaan. Tutkimuksessa selvisi myös, että suviseuroissa tapahtuva simultaanitulkaus sisältää monia ammatillisia ja ei-ammattillisia piirteitä. Koska ammatillista ja ei-ammattillista tulkausta ei ole tarkasti määritelty, seuratulkausta ei voida lokeroida puhtaasti kummankaan käsitteen alle.

Avainsanat: simultaanitulkaus, uskonnollinen kieli, ei-ammattillinen tulkaus, vanhoillislestadiolaisuus, suviseur

SISÄLLYS

1.	JOHDANTO.....	1
1.1.	Tutkimuksen lähtökohta.....	1
1.2.	Aiempi tutkimus.....	3
1.3.	Tutkimusongelma ja hypoteesi	4
1.4.	Tutkimuksen rakenne	4
2.	SIMULTAANITULKKAUS USKONNOLLISESSA KONTEKSTISSA	5
2.1.	Simultaanitulkkaus tulkkausmuotona	5
2.2.	Ammatillisen ja ei-ammattillisen tulkkauksen eroja.....	9
2.3.	Simultaanitulkkauksen tutkimus tässä tutkielmassa	13
3.	NÄKÖKULMIA USKONNOLLISEEN VIESTINTÄTILANTEeseen JA SIINÄ KÄYTETTÄVÄÄN KIELEEN	17
3.1.	Uskonnollisen viestintätilanteen yksiköt	17
3.1.1.	Puhetilanne	17
3.1.2.	Puhetapahtuma.....	18
3.1.3.	Puhetuotos.....	19
3.1.4.	Suojasen yksikköjako tässä tutkielmassa.....	20
3.2.	Uskonnolliset ilmaukset osana uskonnollista kieltä	21
3.3.	Uskonnollisten ilmausten tutkimus tässä tutkielmassa	23
3.3.1.	Hellspongin retorinen analyysi	23
3.3.2.	Tekstin lähettäjä ja lähettäjän intressit.....	24
3.3.3.	Me-hengen luominen puheessa.....	25
3.3.4.	Retorinen prosessi.....	26
3.3.5.	Hellspongin mallin soveltaminen uskonnolliseen puheeseen.....	27
3.3.6.	Suojasen tekstianalyysi	28
4.	USKONNOLLISET ILMAUKSET JA TULKKAUS VANHOILLISLESTADIOLAISUUDESSA.....	29
4.1.	Uskonnollisen ilmauksen määritelmä tutkielmassa	29
4.2.	Vanhoillislestadiolaisuudessa tyypillisiä uskonnollisia ilmauksia	30
4.2.1.	Vanhoillislestadiolaisuudessa tyypillisiä sanatason ilmauksia.....	31
4.2.2.	Vanhoillislestadiolaisuudessa seurapuheessa käytettäviä vakiintuneita kielellisiä rakenteita.....	32

4.3.	Näkökulmia tulkin toimintaan vanhoillislestadiolaisessa kontekstissa	35
4.4.	Suviseurat uskonnollisena viestintätilanteena.....	38
4.4.1.	Suviseurat	38
4.4.2.	Seurojen kulku ja seurapuheen rakenne	39
5.	USKONNOLLISTEN ILMAUSTEN TULKKAUS SUVISEUROISSA	43
5.1.	Aineiston esittely	43
5.2.	Simultaanitulkkauksen järjestäminen suviseuroissa	47
5.2.1.	Tulkin työskentelyolosuhteet ja työaika	47
5.2.2.	Tulkkausta vaikeuttavat ja helpottavat tekijät	48
5.2.3.	Uskonnolliset ilmaukset tulkin näkökulmasta	49
5.3.	Ammatilliset ja ei-ammattilliset piirteet suviseuratulkkauksessa	49
5.4.	Uskonnollisten ilmausten tulkkaus suviseuroissa.....	50
5.4.1.	Seurapuheen aloitus	50
5.4.2.	Jumala-nimen synonyymit ja Jumalasta johdetut sanaliitot	52
5.4.3.	Vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä uskosta ja uskovaisista käytettävät ilmaukset	54
5.4.4.	Tekijänimet	57
5.4.5.	Yleiskielisen ilmauksen kaltaisia uskonnollisia ilmauksia.....	59
5.4.6.	Vanhoillislestadiolaisuudessa tyypillisiä verbirakenteita	60
5.4.7.	Seurapuheen prepositio- ja postpositioilmaukset	62
5.4.8.	Tekstin lähettäjä ja lähettäjän intressit.....	64
5.4.9.	Puhujan roolinmuutokset ja me-hengen luonti	66
5.4.10.	Affektisia ja allegorisia ilmauksia seurapuheessa	70
5.4.11.	Puhujan oma muistelu ja uskonnollinen kieli.....	72
5.4.12.	Tulkin väsyminen puheen lopussa ja puheen lopetus.....	73
6.	YHTEENVETO	77
7.	LÄHTEET	82
8.	LIITTEET	86
8.1.	Analyysin esimerkkien suomennokset.....	86
8.2.	Aineiston seurapuheet ja niiden tulkkeet	96
9.	PE3IOME	I

1. JOHDANTO

Keskimäärin noin joka viideskymmenes Suomessa kadulla vastaan kävelevä henkilö on uskonnolliselta vakaumukseltaan vanhoillislestadiolainen. Lisäksi joka kesä vaihtuvalla paikkakunnalla järjestettävät suviseururajat ovat osallistujamäärältään yksi maamme suurimpia vuotuisia tapahtumia. Voisi siis kuvitella, että näin merkittävää liikettä olisi tarkasteltu mahdollisimman monesta eri näkökulmasta, myös kääntämisen ja tulkkauksen osalta. Toistaiseksi vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen, tai muidenkaan uskonnollisten yhteisöjen, tulkkausta ei ole kovin paljon tutkittu. Tämä tutkielma avaa hieman herätysliikkeen sisällä tapahtuvaa tulkkaustoimintaa.

Tutkielman tapahtumaympäristönä on vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen vuotuinen päätapahtuma, suviseururajat. Tarkastelun kohteena on suviseurojen tulkkaustoiminta. Puheiden analysointi perustuu hyvin pitkälti omiin havaintoihini, samoin kuin ystäväpiirini antamiin asiantuntijalausuntoihin. Olen vierailut tutkimuksen kohteena olevan herätysliikkeen tapahtumissa kohtalaisen usein, mutta en vakaumukseltani kuulu yhteisöön. En ole toiminut myöskään seuratulkkina. Siksi yhteisön vaikutuspiirissä olevien henkilöiden kommentit ja mielipiteet ovat tämän tutkielman toteutumisen kannalta merkittävässä asemassa. Vanhoillislestadiolaisen liikkeen piirissä olevien henkilöiden lisäksi olen saanut apua myös muuhin Suomen evankelis-luterilaisen kirkon herätysliikkeisiin kuuluvilta.

1.1. TUTKIMUKSEN LÄHTÖKOHTA

Tässä käännöstieteen alan tutkielmassa pyritään ottamaan selvää, millaista on simultaanitulkin työskentely vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen vuoden päätapahtumassa suviseuroissa. Samoin pyritään selvittämään, miten tulkki toimii puhujan käyttäessä puheessaan erilaisia uskonnollisia ilmauksia.

Uskonto ja käännöstiede nivoutuvat mielestäni hyvin yhteen. Onhan todettu, että kääntäminen pohjautuu vanhastaan tarpeeseen saada välitettyä pyhiä tekstejä toisille kielille (esim. Paloposki 2004, 352–353). Samoin eräs käännöstieteen tunnetuimmista teoretikoista, Eugene A. Nida, on yhdistävänä linkkinä kääntämisen ja uskonnollisen kontekstin välillä. Hän näet kehitti teoriansa juuri raamatunkäännöstyön parissa. (Vehmas-Lehto 1999, 55–56.)

Miksi sitten kaikista uskonnollisista yhteisöistä tähän tutkimukseen on valittu lestadiolainen herätysliike, ja erityisesti vanhoillislestadiolaisuus? Uskonnollisena liikkeenä vanhoillislestadiolaisuuden keskeisin vaikutusalue on Pohjois-Pohjanmaa, jossa asuu kaksi kolmasosaa yhteisöön kuuluvista (Linjakumpu 2012, 9). Herätysliikkeen voidaan katsoa levinneen ympäri maata, mutta mielikuvani mukaan se ei ole Etelä-Suomessa yhtä tunnettu kuin maan pohjoisosissa. Vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen julkisuuskuva on muuttunut ratkaisevasti viimeisten vuosien aikana. Herätysliikkeeseen liittyvä tieteellinen kirjoittaminen ja tieteelliset tutkielmat ovat myös yleistyneet 2000-luvulla. Samoin median tuoma julkisuus on tehnyt liikkeestä 2000-luvulla hyvin ajankohtaisen.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakuntien sisällä toimiva lestadiolaisuus on yksi kirkon neljästä perinteisestä herätysliikkeestä (Aamenesta öylättiin -verkkosanasto, 6.6.2012). Lestadiolaisuus sai nimensä kirkkoherra Lars Levi Laestadiuksen (1800–1861) mukaan, joka herätyksen alkuaikoina saarnasi Lapissa muun muassa kansan raitistumisen puolesta. Lestadiolaisen herätyksen katsotaan sijoittuvan Pohjois-Ruotsiin ja alkaneen 1840-luvulla. (Salomäki 2010, 51–52.) Sieltä herätykset siirtyivät vähitellen Suomen puolelle, ja myös Venäjälle. Lestadiolaisia ryhmiä on nykyään useampia, mutta suurin suuntaus on vanhoillislestadiolaisuus. Kun tässä tutkielmassa puhutaan *vanhoillislestadiolaisesta herätysliikkeestä*, sillä tarkoitetaan vanhoillislestadiolaisuuden katto-organisaation, Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistyksen (SRK), alla toimivaa uskonnollista yhteisöä.

SRK:n toiminnassa keskeistä on seurat. Järjestettävien seuratapahtumien osanottajamäärät vaihtelevat muutamasta henkilöstä kymmeneen tuhansiin seuravieraisiin. Vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen toiminta on viime vuosina kansainvälistynyt, mistä on syntynyt tarve kääntää julkaisuja eri kielille. Ulkomailta saapuu joka vuosi lukuisia vieraita esimerkiksi suviseuroihin, ja siksi joihinkin seuroihin on järjestetty tulkkaus. Kääntämisestä ja tulkkauksesta puhutaan myös herätysliikkeen sisällä.

SRK:n julkaisuissa on viime vuosina sivuttu jonkin verran kääntämistä ja tulkkausta. Lisäksi Jämsän, Reisjärven ja Ranuan kristillisissä kansanopistoissa järjestetään lyhyitä kielikursseja nuorille ja aikuisille. SRK on näiden opistojen taustayhteisö. Viime vuosina kurseista ja tulkkauksesta on kirjoitettu entistä useammin myös SRK:n julkaisemissa lehdissä. Näistä kerrotaan tarkemmin tämän tutkielman alaluvussa 4.3.

Olen ystäväieni kautta päässyt tutustumaan vanhoillislestadiolaiseen herätysliikkeeseen ja olen itsekin käynyt useissa suviseuroissa. On ollut helppo havaita, että suviseurat on vanhoillislestadiolaisille hyvin merkittävä tapahtuma. Huomasin jo ensimmäisellä kerralla seurakentällä liehuvien lippujen rivistön. Myöhemmin sain tietää niiden ilmaisevan niitä maita, joissa SRK tekee lähetystyötä. En osannut juurikaan kiinnittää huomiota siihen, että näistä maista olisi suviseuroissa vieraita, saati että heitä varten seuroissa huomattava määrä vapaaehtoisia työskentelee simultaanitulkkauksen parissa.

Ensimmäisistä suviseuroistani on aikaa jo yli kymmenen vuotta. Kyseisistä Maaningalla pidetyistä suviseuroista muistan lähinnä erittäin savisen seurakentän sekä valtavan lasten ja nuorten määrän. Kuitenkin suuren väkijoukon keskellä pystyi aistimaan tiiviin yhteisöllisyyden. Se korostuu toki eniten juuri yhteisön sisällä oleville, mutta usein lähimmäisestä välittämistä osoitetaan myös liikkeen ulkopuolista kohtaan. Apua olen saanut paljon myös tätä tutkielmaa tehdessäni. Yhteisöön kuuluvat henkilöt ovat auttaneet ymmärtämään vanhoillislestadiolaisuutta ja liikkeessä käytettävää kieltä sekä ilmauksia, jotka ovat tämän tutkielman keskiössä. Samoin yliopiston opettajilta, sekä sukulaisilta ja ystäviltä olen usein saanut apua, tukea ja kannustusta monessa eri muodossa. Haluankin tässä yhteydessä kiittää kaikkia niitä henkilöitä, jotka ovat auttaneet tutkielman teossa.

1.2. AIEMPI TUTKIMUS

Kuten jo todettiin, juuri vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen piirissä tapahtuvaa simultaanitulkkausta ei ole aikaisemmin tutkittu. Ulkomailla on tietävästi tutkittu tulkkausta uskonnollisessa kontekstissa. Joitakin yksittäisiä tutkimuksia on myös Suomesta. Uskonnollista kieltä ja ilmauksia on tutkittu hieman, mutta uskonnollisen kielen tutkimuksen Suomessa voidaan sanoa olevan muihin tieteenaloihin verrattuna melko vähäistä. Viime aikoina tutkimus on kuitenkin alkanut lisääntyä.

Ammatillista ja ei-ammattillista tulkkausta on vasta aivan viime vuosina alettua tutkia. Eräs tällaisista tutkimuksista liittyy uskonnolliseen kontekstiin. Sari Hokkanen (2010) on tutkinut pro gradu -tutkielmassaan helluntaiseurakunnassa tehtävää vapaaehtoista tulkkaustyötä myös ei-ammattillisen tulkkauksen näkökulmasta. Hokkasen tutkielman teema on niin lähellä tätä tutkimusta, että sen tarkastelunäkökulmia tullaan käyttämään myös tässä työssä.

1.3. TUTKIMUSONGELMA JA HYPOTEESI

Varsinaisena tutkimusongelmana on siis simultaanitulkin toiminta suviseuroissa. Selvitetään tulkkauksen käytännön järjestelyjä, sekä erityisesti tulkkaustoiminnan lopputuloksena syntyvää tulketta. Tutkimuksen pääkysymyksiä on siis ainakin kaksi: millaista vapaaehtoisen simultaanitulkin työskentely on suviseuroissa ja miten tulkki tulkkaa uskonnollisia ilmauksia kieliparissa suomi–venäjä.

Olen jo aiemmin saanut tietää, että suviseuroissa työskentelevät tulkit ovat vanhoillislestadiolaiseen herätysliikkeeseen kuuluvia henkilöitä, joilla ei pääsääntöisesti ole ammatillista käänösalan koulutusta. Tämän perusteella tutkielman hypoteesina on, että liikkeelle ominaiset uskonnolliset ilmaukset ja niiden merkitykset ovat tulkeille tuttuja, ja he pyrkivät välittämään ne sanasanaisesti. Lisäksi oletan, etteivät kaikki käytännön tulkkausjärjestelyt vastaa ammatilliseen tulkkaukseen kuuluviksi mielletäviä normeja.

1.4. TUTKIMUKSEN RAKENNE

Tutkimuksessa tutustutaan aluksi simultaanitulkkaukseen käänösalan alalajina. Näkökulmaa laajennetaan ottamalla mukaan ei-ammattillisen tulkkauksen teema. Koska tutkielman aineisto sijoittuu uskonnolliseen ympäristöön ja tarkastelun kohteena ovat uskonnolliset ilmaukset, on välttämätöntä tutustua myös uskonnolliseen kieleen.

Tutkielmassa käsitellään myös erilaisia viestintätilanteita. Lukija pääsee tutustumaan yhteen Suomen suosituimmista jokakesäisistä yleisötapahtumista – suviseuroihin. Sitten tarkastellaan seurojen perusrakennetta, ja lopuksi puhetta ilmauksineen. Tämän jälkeen luodaan katsaus tulkin toimintaan suviseuroissa.

Tutkielman aineistona ovat kaksi Lumijoen suviseuroissa vuonna 2011 pidettyä seurapuhetta sekä niiden tulkkeet suomen kielestä venäjän kieleen. Lisäksi aineistoon kuuluu vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen tulkkaustoimintaa tuntevan henkilön haastattelu. Analyysiosiossa esitellään tarkemmin tämän tutkielman aineisto ja luodaan katsaus tulkin toimintaan suviseuroissa. Tämä tutkimus ei rajoitu pelkästään olosuhteisiin, joissa tulkki työskentelee. Myös toiminnan lopputulos on mielenkiinnon kohteena. Lähde- ja kohdekielisiä uskonnollisia ilmauksia verrataan yleisellä tasolla keskenään.

2. SIMULTAANITULKKAUS USKONNOLLISSA KONTEKSTISSA

Tutustuessani tulkkauksen ammattilaisten määrittelemiin hyvän tulkin ominaisuuksiin ymmärsin, että tulkeilta vaaditaan sellaisia ominaisuuksia, joita edes kaikilla kääntäjillä ei välttämättä ole. Esimerkiksi Kaarina Hietanen (2004, 277) sanoo, että ”hyvän tulkin ammattitaitovaatimusten lista on yhtä loputon kuin hyvän viestijän taitojen luettelo”.

Tässä luvussa tutustutaan simultaanitulkkaukseen yhtenä käänösalan muotona. Sen jälkeen näkökulmaa laajennetaan ottamalla teemaksi ei-ammattillinen tulkaustoiminta.

2.1. SIMULTAANITULKKAUS TULKKAUSMUOTONA

Vilen Komissarovin mukaan tulkkaus eroaa merkittävästi kääntämisestä. Nämä erot liittyvät erityisesti siihen, että kääntäjä pystyy käsittelemään käännettävää tekstiä kokonaisuutena ja palaamaan tekstin eri kohtiin aina uudelleen ja uudelleen sekä tekemään muutoksia käännökseensä. Tätä mahdollisuutta tulkilla ei ole. Tulkkauksessa käännettävä, tai siis tulkattava, sisältö tulee tulkin prosessoitavaksi pienissä erissä. Tulkin aika tehdä eri käänösratkaisuja on hyvin rajallinen. Lisäksi tulkkauksessa ei ajan puutteen vuoksi enntä käyttää sanakirjoja. (Komissarov 2011, 380.)

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton (Tulkausta eri menetelmillä, 2013) sivuilla simultaanitulkkaus määritellään seuraavalla tavalla:

Simultaani- eli samanaikaistulkkaus tarkoittaa sitä, että puhuja ja tulkki puhuvat samaan aikaan. Tulkki ryhtyy tulkaamaan lähes heti puhujan aloitettua puheensa ja kuuntelee puheen etenemistä samalla kun tulkaa juuri sanottua. Simultaanitulkkauksessa käytetään äänieristettyjä tulkkauskoppeja ja erityisiä simultaanitulkkauslaitteita, joiden avulla tulkattava puhe välitetään tulkkipopissa istuvan tulkin kuulokkeisiin ja tulkin puhe taas mikrofonin välityksellä kuuntelijoiden kuulokkeisiin

Edellä mainitun simultaanitulkkauksen määritelmän mukaisesti on ymmärrettävää, että simultaanitulkkauksessa tulkilla on vielä vähemmän aikaa reagoida ja hioa käänösratkaisujaan, sillä hänen pitää samanaikaisesti kyetä sekä puhumaan selvästi että kuuntelemaan uutta informaatiota.

Simultaanitulkkauksen etuihin kuuluu Geli Tšernovin mukaan muun muassa se, että se säästää konsekutiivitulkkausta enemmän aikaa puhetilanteessa. Samoin teknisten apuvälineiden ansiosta on mahdollista käyttää useampaa työkieltä samanaikaisesti niin, että kaikki osallistujat voivat seurata tilaisuutta. Tšernov toteaakin, että eräs simultaanitulkkauksen erikoispiirre, tai jopa ainoa tehtävä, on turvata erikielisten osallistujien osallistuminen puhetilanteeseen. Hän toteaa, että mitä tarkempi ja rauhallisempi simultaanitulkkin puhe on, sitä pienemmällä todennäköisyydellä hänet huomataan ja sen luonnollisempi on se puhetilanne, jossa hän työskentelee. (Tšernov 2009, 3–8 ja 46.)

Sanakirjan tai muiden laajempien teosten käyttämiseen tulkkauksen apuvälineenä ei ole varsinkaan simultaanitulkkauksessa aikaa. Komissarov määrittelee simultaanitulkkauksen tulkkaustilanteeksi, jossa ”tulkki kuulee kuulokkeella puhujan esityksen ja puhuu samanaikaisesti (2–3 sekunnin viiveellä) kohdekielisen tekstin mikrofoniiin”. Myöhemmin Komissarov toteaakin, että lyhyen reagointiajan vuoksi tulkin tulee hallita joukko standardikliseitä ja perussanontoja. (Komissarov 2011, 386.) Voidaankin siis ajatella, että suviseuratulkin on osattava vanhoillislestadiolaisuudessa käytettäviä kliseitä ja sanontoja.

Komissarovin mukaan simultaanitulkkaus voidaan jaotella kahteen eri kategoriaan: näköyhteydelliseen simultaanitulkkaukseen ja simultaanitulkkaukseen ilman näköyhteyttä. Komissarov mainitsee tulkin ammattitaidoksi sen, että hän osaa mukautua mahdollisesti yllätyksenä esiin tuleviin tilanteisiin. Mitä tehdä, jos tulkin työskentelytilaan alkaa kesken kaiken kuulua häiriöitä? Entä jos mikrofoni tai kuulokkeet lakkaavat toimimasta? Hyvään ammattitaitoon liittyy Komissarovin mukaan myös se, että tulkki osaa tunnistaa ja omaksua puheen eri piirteet sekä tulkata näiden edellyttämän tilanteen mukaan joko vapaammin tai tarkemmin. Hyväksi taidoksi hän mainitsee myös taidon tarpeen tullen tulkata vieraasta kielestä vieraaseen kieleen. Simultaanitulkkauksessa korostuu siis tulkin kyky tehdä useampaa eri asiaa samanaikaisesti. (Komissarov 2011, 386–387.)

Komissarov mainitsee neljä osa-aluetta, jotka hänen mielestään tulkin on hallittava. Ne ovat *hyvä käänöstaito, automatisoitu kyky kieltenväliseen kommunikaatioon, kyky ymmärtää oikein erilaista puhetta sekä hyvä tuntemus kustakin eri tulkkauslajista*. Hän liittää kykyyn ymmärtää erirytmistä puhetta myös hyvän lyhyt- ja pitkäkestoisen muistin. Hyvällä käänöstaidolla Komissarov tarkoittaa kääntäjän kykyä analysoida ja sen jälkeen tulkata lähdeteksti kohdekielille. Joissakin tulkkaustoimeksiannoissa tulkki saa puhujalta etukäteen

työhön valmistautumista helpottavaa materiaalia (jopa valmiiksi kirjoitetun puheen), jolloin mahdollisesti heikommallakin tulkkaustaidolla on mahdollista selviytyä tehtävästä. Toisaalta täytyy muistaa, että vaikka tulkki saisikin puhujalta etukäteen valmiiksi kirjoitetun puheen, tulkin on osattava tunnistaa puhujan puheeseen tekemät mahdolliset muutokset. Automatisoidulla kyvyllä kieltenväliseen kommunikaatioon Komissarov tarkoittaa hyvää kielen rakenteen tuntemista. Hänen mukaansa on tärkeää ymmärtää oikein eri rytmistä ja tempoista puhetta. Puheen sisällön oikein muistaminen on lisäksi tärkeämpää kuin lähdekielisen ilmauksen muistaminen. Lisäksi on tärkeää, että tulkilla on kyky ilmaista prosessoimansa käänнос juuri suullisesti. Luonnollisesti hyvä sanavarasto äidinkielessä ja vieraassa kielessä on tulkille perusedellytys. Eri tulkkauslajeissa korostuvat tietyt piirteet ja tekniikat, jotka vaativat tulkilta hieman erilaisia valmiuksia. (Komissarov 2011, 381–382.)

Kaarina Hietanen (2004, 278–279) tuo artikkelissaan esille useita Komissarovin ja Tšernovin mainitsemia piirteitä, jotka ratkaisevat eri henkilöiden soveltuvuuden tulkiksi. Hietanen nostaa esiin myös sen, että tulkiksi haluavan henkilön ei tulisi pelätä julkista esiintymistä ja että hänen assosiativisen ajattelunsa pitäisi olla nopeaa.

Yksilölliset erot saattavat kuitenkin vaikuttaa niihin seikkoihin, jotka helpottavat tai vaikeuttavat tulkkaustoimintaa. Vilen Komissarovin mukaan tulkin työtä helpottaa, jos puhuja pitää jonkinlaisia taukoja puheensa aikana. Hyvä lyhyt- ja pitkäkestoinen muisti tekee tulkkauksen helpommaksi, mutta kyky muistaa ja kyky tulkata vaihtelevat silti yksilöittäin. Merkityksellistä ja tulkkaustilannetta helpottavaa saattaa olla myös esimerkiksi se, näkeekö tulkki puhujan. Käsiteltävän aihepiirin tuntemus helpottaa työtä, sillä tällöin tulkki saattaa pystyä ennustamaan puheen tulevaa sisältöä. (Komissarov 2011, 386–387.)

Tulkattavan aiheen tuttuuteen liittyy kiinteästi tulkin toimeksiantoon valmistautuminen. Etukäteen erikoissanastoon (esimerkiksi lyhenteisiin) ja terminologiaan tutustuminen ennen tulkkaustilannetta auttaa tulkkia huomattavasti. Riikka Paunonen (2010) on pro gradu -tutkielmassaan tutkinut tulkin toimintaa vertailemalla toimeksiantoon valmistautumatonta ja valmistautunutta tulkkia. Hänen tutkimuksessaan todettiin, että valmistautuminen luo paremmat edellytyksen tulkkauksen onnistumiselle ja että toimeksiantoon valmistautumista voidaan pitää tulkin ammattitaitona ja ammattiin kuuluvana osana.

Vastaavasti simultaanitulkkauksen tekee Komissarovin mukaan vaikeaksi puhujan liian hidas tai liian nopea puhe. Samoin puhujan käyttämä murre tai korostus vaikeuttaa usein tulkin työskentelyä. Hän toteaaakin, että simultaanitulkkaus on täysin riippuvainen puhetyypistä sekä puhujan taidoista puhua. Komissarov korostaa myös, että simultaanitulkkaus on hyvin raskasta, sillä tulkki väsyä ja uupuu nopeasti. Tulkin uupumisen vuoksi Komissarov pitää tärkeänä, että 20–30 minuutin tulkkausvuoroista pidetään kiinni. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että jos tulkkausilanteen tiedetään kestävän pidempään, tulkkeja pitäisi järjestää enemmän. Viimeiseksi Komissarov mainitsee olennaisesti tulkkausta helpottavan tekijän: tulkin kokemuksen simultaanitulkkauksesta. (Komissarov 2011, 386–387.)

Geli Tšernov toteaa, että tulkin työskentelyolosuhteet vaikuttavat merkittävästi simultaanitulkkauksen laatuun. Tulkin huomio saattaa näet kiinnittyä esimerkiksi taustahälyyn. Hän lisää simultaanitulkkausta vaikeuttaviin tekijöihin myös sen, että puhuja käyttää puheessaan runsaasti vaikeita ilmauksia. (Tšernov 2009, 22.)

Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton verkkosivuilla (Tulkkausta eri menetelmillä, 2013) simultaanitulkkauksen käytännönjärjestelyjä on täsmennetty seuraavalla tavalla:

Kussakin kopissa on aina vähintään kaksi tulkkia, jotka tulksaavat vuorotellen, ja kopissa työskennellessään tulkit voivat tukea toisiaan tulkkausessa ja käyttää apuvälineitä, kuten esityksiin liittyvää tausta-aineistoa. Simultaanitulkkauslaitteissa on kullekin kielelle oma kanava, joten tilaisuudessa voidaan käyttää samanaikaisesti useita tulkkauskieliä. Simultaanitulkkausta käytettäessä aika voidaan hyödyntää tehokkaasti varsinaisen asian käsittelyyn, kun tulkkaus tapahtuu samanaikaisesti. Simultaanitulkkaus ei myöskään häiritse niitä, jotka sitä eivät tarvitse, ja sen ansiosta jokainen voi vapaasti puhua omaa äidinkieltään.

Yllä olevassa simultaanitulkkien työolosuhteiden kuvauksessa pidetään kahden tulkin läsnäoloa tulkkauskopissa minimivaatimuksena. Mielenkiintoisia ovat myös aiemmin tässä luvussa esille tulleet kuvaukset tulkkausolosuhteista, vaikka simultaanitulkin ammattia käsiteltiinkin sangen yleisellä tasolla. Huomattavaa oli myös se, että esitetyt piirteet mielletään suoraan tai epäsuoraan *ammattitaidoksi*. Entä jos jokin näistä piirteistä ei toteudukaan tulkkausessa? Ovatko silloin asialla ammatillaiset? Tulkkausolosuhteisiin ja työvuorojen pituuksiin suvisuoroissa tullaan tässä tutkielmassa tarkastelemaan jäljempänä. Seuraavassa alaluvussa paneudutaan ammatillisen ja ei-ammattillisen tulkkauksen eroihin.

2.2. AMMATILLISEN JA EI-AMMATILLISEN TULKKAUKSEN EROJA

Joissakin tilanteissa saatetaan tarvita tulkkausta tai käännöstä ilman mahdollisuutta käyttää käännösalan ammattilaista. Tämä saattaa johtua esimerkiksi siitä, ettei yhteisöllä ole riittäviä varoja palvelun tilaamiseen (esimerkiksi vapaaehtoistyöjärjestö). Miten ammatillisen ja ei-ammattillisen tulkkauksen voisi erottaa toisistaan? Kysymystä voisi alkaa pohtia esimerkiksi siitä näkökulmasta, mitä ammatillisuus tarkoittaa.

Useiden ammattien harjoittaminen vaatii tiettyä pätevyyttä, joka voidaan saavuttaa esimerkiksi koulutuksen kautta. Tällaisia ammatteja ovat esimerkiksi lääkäri tai veturinkuljettaja. Samoin voi olla aloja, joilla työskentelee niin koulutettuja kuin kouluttamattomia henkilöitä: esimerkiksi opettaja tai rakennusmies. Uskonnollisessa kontekstissa vastaavanlaisia tehtäviä voi olla esimerkiksi pastori ja saarnaaja. Pastoriksi voidaan vihkiä vain koulutuksen saanut pappi, mutta useissa uskonnollisissa yhteisöissä saarnaa henkilöitä, joilla kaikilla ei välttämättä ole teologian opintoja takanaan. Myös käännösosalalla työskentelee henkilöitä, joilla osalla on käännösalan koulutus ja osalla ei. Silti kyseiset henkilöt saattavat nimittää itseänsä *kääntäjiksi* tai *tulkeiksi*.

Ammatillisen ja ei-ammattillisen tulkkauksen määritelmät eivät ole kovin selkeitä. Siksi minulla herää aiheesta lukuisia kysymyksiä:

- Mikä ratkaisee ammatillisen ja ei-ammattillisen tulkkauksen eron? Tulkkausta tekevän henkilön koulutus tehtävään vai soveltuvuus tulkiksi?
- Kumpaan ryhmään kuuluu kouluttamaton henkilö, jolla on kyky tulkata tulkkausosalalla yleisesti ihanteellisina pidettyjen ihanteiden mukaisesti ja joka tulkaa vapaaehtoisuuteen perustuen säännöllisesti? Onko hän silloin ammattilainen?
- Entä jos tulkkausolosuhteet eivät ole asialliset, vaan tulkki (vaikka koulutuksenkin saanut) joutuu työskentelemään kykyjensä ääri rajoilla esimerkiksi tulkkausympäristön meluisuuden tai ylipitkien työvuorojen vuoksi?

Kaikkiin näihin kysymyksiin ei ole mahdollista saada vastausta, mutta ne tarjoavat mielestäni yhden mielenkiintoisen näkökulman tämän tutkimuksen tekemiseen. Enemmistö suviseuratulkeista ei ole saanut tulkin ammatillista koulutusta. Lisäksi yhdestäkään suviseuroissa tehtävästä vapaaehtoisesta tulkkaustyövuorosta ei saa rahallista korvausta.

Suviseuroissa työvuoroja tekevät saavat tosin ruoka-aterioita. (Informantti 2, 4.4.2013.) Vapaaehtoisten työvuorojen tekeminen koetaan vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä osaksi *Jumalan valtakunnan työtä*.

Edellisessä alaluvussa tarkasteltiin esimerkiksi Vilen Komissarovin, Geli Tšernovin ja Kaarina Hietasen ajatuksia tulkkaustoiminnasta. He esittelivät joitakin sellaisia ominaisuuksia, joita tulkilla olisi hyvä olla. Lisäksi Kaarina Hietanen korostaa artikkelissaan, että juuri koulutus valmistaa ominaisuuksiltaan soveltuvia henkilöitä tulkin ammattiin (Hietanen 2004, 278).

Hietasen kommentin voi mielestäni ymmärtää niin, että hänen esittämänsä piirteet ovat nimenomaan ammattitulkin ihanneominaisuuksia. Eli ammattitulkin tullessaan ammattiin valmistavan koulutuksen kautta. On kuitenkin syytä huomata, ettei kaikilla ammatillisen koulutuksen saaneilla tulkeilla välttämättä ole kaikkia näitä taitoja. Toisaalta mainitut ominaisuudet ovat sellaisia, että joillakin henkilöillä saattaa olla hyvät edellytykset tulkata, vaikka heillä ei alan ammatillista koulutusta olisikaan.

Igor Kudašev määrittelee kääntäjän ”henkilöksi, joka (melko säännöllisesti) kääntää muita varten”. Erikoisalan kääntäjäksi hän luokittelee ”henkilön, joka (melko säännöllisesti) kääntää muita varten erikoiskielisiä tekstejä”. Kudaševin määritelmästä näkyy hänen väitöskirjansa erikoiskieliin suuntautunut painopiste. Muita varten tapahtuvalla kääntämisellä Kudašev tarkoittaa sitä, ettei hän pidä vaikkapa opiskelijoiden tai viranomaisten omiin tarkoituksiinsa tekemiä käännöksiä ammatillisena käännöstoimintana. Väitöskirjaan kuului myös kysely, jossa selvisi, että erikoisalan tekstien kääntäjistä vain kolmanneksella oli käännösalan koulutus. Muilla käännöksiä tekevillä henkilöillä oli joko kielten alan (esimerkiksi filologian) tai toisenlainen koulutus (esimerkiksi jonkin muun kuin kielten alan tutkinto). (Kudašev 2007, 122–126.)

Elina Karppinen on tutkinut pro gradu -tutkielmassaan monikulttuurisen työyhteisön piirissä tapahtuvaa käännos- ja tulkkaustoimintaa. Tutkielmansa alkupuolella hän pohtii, mitä termiä hän käyttäisi toiminnasta, jossa toimija ei ole saanut ammatillista koulutusta. Hänen tutkimassaan työyhteisössä henkilö kääntää työhön liittyvää aineistoa työajallaan – eli ajalla, josta hän saa palkan. Karppinen päätyy käyttämään käsitettä *ei-ammattimainen kääntäminen*. (Karppinen 2012, 17–18.)

Tampereen yliopistossa on hiljattain tehty pro gradu -tutkielma seurakuntatulkkauksesta. Koska aihe on niin lähellä tämän tutkielman teemaa, käsittelen sitä tässä yhteydessä hieman perusteellisemmin. Sari Hokkanen (2010) on tutkielmassaan tutkinut Tampereen helluntaiseurakunnassa tapahtuvaa simultaanitulkkausta. Hän on pyrkinyt selvittämään, mitä seurakuntatulkkaus merkitsee itse tulkeille. Yhtenä loppupäätelmänä on, että seurakuntatulkkaus ilmiönä poikkeaa muista tulkkaustilanteista ja että uskonnollisella kontekstilla on merkittävä vaikutus tulkkaukseen. Hokkasen tutkimus osoittaa, miten uskonnollinen ympäristö tuo helluntaiseurakunnassa tapahtuvaan tulkkaukseen mukaan ajatuksen siitä, että Jumala vaikuttaa yliluonnollisella tavalla niin puhujaan, tulkkiin kuin kuuliijaankin. Jumalan uskotaan voivan vaikuttaa seurakunnan toimintaan, mutta sen ymmärretään tapahtuvan myös ihmisen toiminnan kautta. Tähän liittyy myös se toimintatapa, että helluntaiseurakunnassa tulkkaa useimmiten yhteisöön kuuluva henkilö. Yhteisöön kuulumattomuus ei välttämättä estä tulkkinä toimimista. Tämä käytäntö eroaa suviseurakuntatulkkauksesta, jossa yhteisöön kuulumattomia ei ole tapana kutsua tulkeiksi. On merkillepantavaa, että myös helluntaiseurakunnan tulkkauksessa tulkin tausta on tärkeä. Hokkanen toteaa, että tulkki pystyy paremmin seuraamaan tapahtumaa ja tulkkamaan myös vaikeampia ilmauksia, jos hänellä itsellään on jonkinlainen suhde yhteisöön.

Helluntaiseurakunnan ja vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen viestintätilanteet ovat keskenään hyvin erilaisia. Helluntaiseurakunnan kokoukseen saattaa näet kuulua seurakunnan yhteistä rukousta, ylistyslaulua, seurakunnan jäseneksi kastamista ja niin edelleen. Viestintätilanteen tulkkaus eroaa vanhoillislestadiolaisuudesta esimerkiksi myös siten, että helluntaiseurakunnassa tulkin on suositeltavaa tulkata tilaisuudessa laulettavat laulut. Läheisin yhteinen piirre näiden kahden liikkeen välillä lienee kuitenkin saarna, jota vanhoillislestadiolaisuudessa kutsutaan myös seurapuheeksi. (Vrt. Hokkanen 2010.)

Mielenkiintoista Hokkasen työssä on seurakuntatulkkauksen pohtiminen vapaaehtoistyön näkökulmasta sekä ammatillisen ja ei-ammattillisen tulkkauksen erojen käsittely. Uskonnollinen konteksti vaikuttaa muun muassa ajatteluun siitä, ettei seurakuntatulkkauksessa ole kyse vapaaehtoistyöstä vaan palvelutyöstä. Tutkielmassa todetaan, että ei-ammattillisen tulkkauksen määritelmää voidaan lähestyä siitä näkökulmasta, mitä ammatillisen tulkkauksen katsotaan olevan. Hokkanen pohtii esimerkiksi sitä, voidaanko kymmenen vuotta seurakunnassa säännöllisesti tulkannutta henkilöä kutsua ammattilaiseksi,

jos hän ei ole saanut kääntäjän ja tulkin ammattikoulutusta. Hän pohjustaa ajatusta sillä, että tämä pitää paikkansa useimpien tulkkien kohdalla. Tutkielmansa lopussa Hokkanen pohtii seurakuntatulkkausta ammatillisen ja ei-ammattillisen tulkkauksen näkökulmasta. Yksi mielenkiintoinen käytännön ero on toimeksiantoon valmistautuminen. Ammattikunnassa arvostettua seikkaa ei seurakuntatulkkiensa keskuudessa aina koeta oleelliseksi. Hokkanen tosin toteaa, ettei kaikissa ammatillisissakaan tulkkaustilanteissa ole aina mahdollista saada kaikkea materiaalia etukäteen. Tulkkauksen käytännön järjestelyistä Hokkanen on myös tehnyt tarkkoja havaintoja. Tulkkaamiseen vaikuttaa esimerkiksi tulkkausvuorojen pituus, joka saattaa olla jopa kahden tunnin mittainen. Vuorojen pituuden vuoksi tulkille saattaa tulla niin sanottuja helppoja virheitä, joiden voidaan ajatella johtuvan juuri tulkin väsymisestä. Helpoilla virheillä Hokkanen tarkoittaa esimerkiksi väärään sukupuoleen viittaavaa persoonapronominia tai väärää verbin taivutusmuotoa. Tulkkauslaitteet Tampereen helluntaiseurakunnassa vaikuttavat kuitenkin käytännöllisiltä. Hokkanen kertoo, että hän on tutkielmassaan pystynyt tarkastelemaan vain yksittäisiä osa-alueita. Tarkastelemiensa seikkojen perusteella hän toteaa, että ammatillisen ja ei-ammattillisen tulkkauksen raja ei välttämättä ole määriteltävissä sillä, saako tulkki työstään palkkaa vai ei. Tulkin koulutuskaan ei välttämättä ole mahdollinen määrittävä tekijä. Koska tulkkaus tapahtuu ideologisesti vahvassa ympäristössä, ammattitulkin yhtenä ominaisuutena pidettävä puolueettomuus ei aina toteudu. Ammatillisen ja ei-ammattillisen tulkkauksen käsitteet kaipaavatkin siis Hokkanen mukaan päivitystä. (Hokkanen 2010.)

Lähdemateriaalissa en ole havainnut ammatillisen ja ei-ammattillisen käännöstoiminnan erojen pohdintaa vanhoillislestadiolaisessa kontekstissa. Voihan hyvin olla, ettei herätysliikkeessä edes pyritä ammatilliseen tulkkaustoimintaan. Yrjö Tala (2003, 142–145) pohtii SRK:n vuosikirjassa monikielisen viestinnän ymmärrettävyyttä vanhoillislestadiolaisessa liikkeessä. Hän luonnehtii kielten osaamisen mahdollistamaa tulkkaustoimintaa seuraavasti:

Vieraan kielen tulisi olla osa persoonaamme, ennen kuin pystymme ilmaisemaan asiamme luontevasti. Sellaiseen kielen hallintaan on harrastelijalla pitkä matka. – –

Simultaanitulkkaus ei-ammattillisena toimintana voi olla siis hyvin erilainen muihin toimeksiantoihin verrattuna. Tala puhuu harrastelijoista ja aiemmin artikkelissaan kertoo tarkemmin kielenopiskelusta ”pienessä piirissä”. Sanasta ”harrastelija” tulee mieleen hyvin vastakkainen mielikuva kuin sanasta ”ammattilinen”.

Harrastelijatulkkaus-käsite ei ole mielestäni yhtä neutraali kuin ei-ammattillinen tulkkaus. *Ammattimainen tulkkaus* -käsite voisi ehkä sopia sellaiseen toimintaan, jossa tekijä saa työstään palkan, mutta hänellä ei ole tehtävään koulutusta (vrt. Elina Karppisen pro gradu -tutkimus). Tämän tutkimuksen kohteena olevassa tulkkaustoiminnassa toteutuu Igor Kudaševin määritelmä siitä, että käännöstoiminta tapahtuu muita varten. Toisaalta jatkokysymyksenä voidaan vielä esittää, missä muodossa henkilön tulee saada korvaus. Vastaavatko esimerkiksi ilmaiset ateriat ja majoitus rahallista palkkiota?

Käsitteiden määritelmät ovat vielä hyvin epäselviä, eikä niihin tämän tutkielman rajoissa ole mahdollista paneutua syvemmin. On kuitenkin tehtävä valinta, mitä ilmausta suviseuratulkkauksesta halutaan käyttää. Mielestäni tässä kontekstissa on perusteltua puhua *ei-ammattillisesta tulkkauksesta*. Oma mielipiteeni ammatillisen ja ei-ammattillisen tulkkauksen eroista pohjautuu siihen, että tulkkauksesta ei yksikään tulkki saa rahallista korvausta sekä osittain myös siihen, ettei suviseuratulkeilla pääasiassa ole käännösalan koulutusta. Siihen, miten ei-ammattillinen tulkkaus suviseuroissa käytännössä on toteutettu, palataan vielä myöhemmin tämän tutkielman muissa osioissa.

2.3. SIMULTAANITULKKAUKSEN TUTKIMUS TÄSSÄ TUTKIELMASSA

Tässä tutkielmassa lähdetekstin ja kohdetekstin, eli suviseurapuheen ja tulkkeen, suhdetta käsitellään Vilen Komissarovin ekvivalenssitasoteorian avulla. Vaikka Komissarov ei teoksessaan *Slovo o perevode* mainitsekaan teoriansa käytöstä tulkkauksen tutkimuksen metodina, se on tässä tutkielmassa tarvittavaan seurapuheen ja tulkkeen yleiseen analyysiin sopiva tutkimusväline.

Komissarovin ekvivalenssitasoteoriassa ekvivalenssi muodostuu lähdetekstin ja kohdetekstin sisällön ja muodon tasojen välille (Komissarov 1973, 62). Seuraavaksi esitellään ekvivalenssitasoteorian tasot.

[1] V. Komissarovin ekvivalenssitaset

<p>1 — viestinnän tavoitteen taso (уровень цели коммуникации)
2 — tilanteen kuvauksen taso (уровень описания ситуации)
3 — viestin taso (уровень способа описания ситуации)
4 — lausuman taso (уровень структуры высказывания)
5 — lekseemitaso (уровень лексико-семантического соответствия)</p> |
|--|

Esimerkissä 1 esitetty järjestys kuvaa sitä tapahtumaketjua, jolla tavalla viestin lähettäjä laatii viestinsä. Prosessi alkaa tarpeesta viestiä, ja päättyy siihen, kun viestin lähettäjä valitsee sanat viestin välittämiseksi. Vastaavasti viestin vastaanottajalle järjestys on päinvastainen: hän havaitsee siis ensin sanat ja sen jälkeen muodostaa siitä kokonaiskuvan. (Komissarov 1973, 66–68.) Tarkastelen seuraavaksi kutakin tasoa lyhyesti erikseen.

Viestinnän tavoitteen siirtyminen lähdetekstistä kohdetekstiin on vähimmäisvaatimus sille, että kohdetekstiä voidaan nimittää käännökseksi. Kommunikoijalla voi olla hyvinkin erilaisia motiiveja kommunikoida. Suurin osa viestinnästä kuvaa ympäröivää todellisuutta tai jotain tiettyä tilannetta. Viestinnän tavoitteena on usein suora vetoaminen vastaanottajan tunteisiin tai tilanteen kuvaaminen emotionaalisella tavalla. (Komissarov 1973, 152–153 ja 157.)

Komissarov nimittää *tilanteeksi* viestinnän sisällön ja sisällön teeman abstraktin tai konkreettisen objektin välistä suhdetta. Objekteja ja niiden välistä suhdetta kuvaavaa tietoa eli tekstin perussisältöä hän nimittää **tilanteen kuvaukseksi**. Tilanteiden informaatio voi olla niin sidoksissa lähtökulttuuriin, ettei sen kääntäminen sanatarkasti ja sellaisenaan riitä välittämään haluttua viestiä kohdekäyttäjälle. Viestin tasolla adaptaatiot, varsinkin informaation lisäykset, ovat usein välttämättömiä, jotta kohdekäyttäjä ymmärtää tilanteen samalla tavalla kuin lähdekielinen lähdetekstin käyttäjä. (Komissarov 1973, 65, 148–149.)

Ekvivalenssi **viestin** tasolla voi esiintyä sisällöltään samanlaisten tai erilaisten tekstien välillä. Jotta lähde- ja kohdetekstin voidaan sanoa olevan ekvivalenttisia viestin tasolla, niiden on kuvattava yhtä ja samaa tilannetta. Tiettyä tilannetta voidaan tosin kuvata monella eri tavalla käyttämällä eri ilmauksissa eri sisältöjä. Käännösratkaisut johtuvat eri seikoista. Tällaisia voivat olla vaikkapa kohdekielessä vakiintuneet ilmaukset. (Komissarov 1973, 65 ja 137.) Esimerkiksi taannoin Helsingin ja Pietarin välillä liikennöineessä Sibelius-junassa vaunun osastojen välisissä ovissa luki suomeksi ”työnnä”, ruotsinkielinen vastine oli ”tryck”, mutta venäjäksi käytettiin ilmausta ”от себя”.

Viestintäprosessissa lähettäjä lähettää vastaanottajalle viestin, jossa kuvataan jotain tiettyä tilannetta ja jolla on tietty tavoite. Viesti muodostuu kielen yksiköistä eli sanoista. On huomattava, että sanavalinta ja niiden käyttö ovat erittäin ratkaisevia **lausumaa** muodostettaessa. Komissarov toteaa, että lausuman tasolla syntyy informaatiota, joka täydentää lekseemitasolla saatua tietoa. Hän jakaa tämän lisätiedon kahteen ryhmään: rakenteellisten erikoispiirteiden sekä kiinteiden sanontojen välittämään tietoon. (Komissarov 1973, 65 ja 121.)

Komissarov korostaa, että saman informaation voi ilmaista hyvin monella eri tavalla. Nämä eri keinot voivat olla sävyiltään kuitenkin hyvin erilaisia. Puhuja voi esimerkiksi korostaa lausuman sisältöä muuttamalla informaation painotusta. Tällöin kyseessä ovat syntaksiin liittyvät erot. Lauseenjäsenten järjestyksellä on myös merkitystä. Se esimerkiksi kertoo vastaanottajalle, onko kyseessä toteamus vai kysymys. On lisäksi huomattava, että Komissarovin mukaan vakiintuneet, kiinteät sanonnat sekä intertekstuaaliset elementit kuuluvat lausumatason tietoon. (Komissarov 1973, 121–122 ja 132–136.)

Lekseemitason ekvivalenssissa korostuu jokaisen sanan merkitys. Viestin voi tällä tasolla välittää yksi sana ja siihen liittyvä merkitys. On selvää, että tämän tason kääntäminen on hyvin haastavaa ja siihen liittyy monia kysymyksiä. Komissarov käsittelee tämän tason ekvivalenssia kaikista perusteellisimmin ja esittelee useita esimerkkejä niistä tilanteista, joita kieltenvälisessä viestinnässä saattaa kääntäjän ratkaistaviksi. (Komissarov 1973, 78–120.) Kaikkia näitä haasteita ei tämän tutkielman puitteissa voida käsitellä, mutta muutamia voidaan tuoda esille.

Denotaatio on jokin tarkoite, jota ilmaus kuvaa sellaisena kuin se on. Hyvä esimerkki denotaatiosta ovat erisnimet, vaikkapa *Andrei* tai *Moskova*. Ilmauksen sisältö erottaa ne Ivanista ja Helsingistä. (Komissarov 1973, 79.) Tähän tutkielmaan liittyviä denotaatiivisia ilmauksia ovat esimerkiksi *Jumala* ja *suviseurat*. Samaa denotaatiota voivat kuvata sangen erimuotoiset ilmaukset.

Signifikaatio erottaa tietyn tarkoitteen muiden lekseemien tarkoitteista. Uskonnollisessa kontekstissa esimerkkinä voisi toimia sanapari *ennustus* ja *profetia*. Näistä kumpikin tarkoittaa ennustuksia, mutta profetia liitetään lähes aina uskonnolliseen kontekstiin. Tarkoite voi kuulua myös johonkin kielen *kategoriaan*. Ensimmäinen näistä ryhmistä on *leksikaalis-*

semanttinen kategoria eli tieto siitä, että tarkoite kuuluu johonkin semanttisesti rajattuun ryhmään. Esimerkkinä Komissarov käyttää nimityksiä, jotka voidaan tunnistaa nimenomaan tekijänimiksi päätteidensä (-тель, -ик, -ист) perusteella. Vastaava ilmiö on havaittavissa myös suomessa, jossa toimija saa usein *-ja*, *-jä* tai *-ri* -päätteen. (Komissarov 1973, 80–81.)

Tässä yhteydessä voisi mainita vielä seikan, jonka uskoisin olevan havaittavissa uskonnollisissa puheissa, nimittäin *vastakohtaisuuden* Komissarov (1973, 118–120). Mielestäni eräs uskontoon liittyvän vastakohtaisuuden klassisimmista esimerkeistä on taivas–helvetti. Hyvin usein, varsinkin vanhoillislestadiolaisessa kontekstissa, pohjimmainen taustalla vaikuttava ajatus on verrata uskoa epäuskoon, ja henkilöitynä uskovaista epäuskoiseen.

On huomattava, ettei Vilen Komissarovin ekvivalenssisitasoteorian käyttö tulkkausratkaisujen tarkastelussa ole täysin kiistaton ratkaisu. Kuten tämän alaluvun alussa mainitsin, Komissarov ei varsinaisesti mainitse teoksessaan, että kyseinen teoria soveltuisi tulkkauksen tutkimuksen metodiksi. Samoin hänen mainitsemansa esimerkit liittyvät ainoastaan kääntämiseen. On kuitenkin huomioitava, ettei tämän tutkielman tarkoituksena ole arvioida tai arvottaa tulkkausratkaisuja, vaan yleisellä tasolla tarkastella sitä, minkälaisia venäjänkielisiä vastineita tulkit ovat uskonnollisista ilmauksista käyttäneet. Lisäksi metodin valintaa puoltavia tekijöitä on esimerkiksi se, että vertailu tehdään kirjalliseen muotoon litteroitujen seurapuheiden ja niiden tulkkeiden pohjalta. Varsinaista tulkkauksen alan erityistutkimusta, esimerkiksi tulkkauksen vastaanottajien keskuudessa tehtävää reseptiotutkimusta, ei tämän tutkielman puitteissa ole ollut mahdollista toteuttaa.

3. NÄKÖKULMIA USKONNOLLISEEN VIESTINTÄTILANTEeseen JA SIINÄ KÄYTETTÄVÄÄN KIELEEN

Uskonnollisen puheen ja tulkkauksen tutkimusta yhdistää mielenkiinto sitä ympäristöä kohtaan, jossa puhe pidetään. Siksi tutkielman aiheeseen paneutumista jatketaan tutkimalla viestintäympäristöä. Lukija pääsee tutustumaan myös uskonnollisen kielen erityispiirteisiin.

Tulkaustoiminnassa korostuu aina merkittävällä tavalla viestintätilanteen luonne, sillä eri tilanteissa luonnollisesti viestitään eri tavoin. Tilanteen merkitys linkittää tulkkauksen mielenkiintoisella tavalla myös uskonnollisen kielen tutkimukseen. Tässä luvussa esitellään myös tutkielmassa käytettävät uskonnollisen kielen tutkimuksen menetöt.

3.1. USKONNOLLISEN VIESTINTÄTILANTEEN YKSIKÖT

Päivikki Suojanen korostaa artikkelissaan toistuvasti, että uskonnollinen kielenkäyttö liittyy kiinteästi viestintätilanteeseen. Uskonnollinen viestintätilanne koostuu neljästä keskenään hierarkkisesta yksiköstä. Ne ovat kulttuurikonteksti, puhetilanne, puhetapahtuma ja puhetuotos. (Suojanen 1975, 230–233.)

Tässä tutkielmassa tutkittavan aineiston kulttuurikontekstina voidaan katsoa olevan 2010-luvun vanhoillislestadiolaisuus. Koska kulttuuri on yksittäistä seurapuhetta - ja mielestäni myös suviseuroja - laajempi käsite, tässä tutkielmassa pyritään esittelemään huolellisesti myös ne olosuhteet, joissa kyseinen uskonnollinen puhe on pidetty.

3.1.1. Puhetilanne

Puhetilanne on kulttuurikontekstin alakäsite. Suojanen mainitsee, että puhetilanteet voivat olla luonteeltaan esimerkiksi poliittisia, esteettisiä, uskonnollisia ja niin edelleen. Poliittinen puhetilanne on vaikkapa suuri vaalidebatti, esteettisiä puhetilanteita konsertit ja uskonnollisia esimerkiksi Jehovan todistajien konventti ja ortodoksien vigilia. On mielenkiintoista huomata,

miten Suojanen erottelee nämä kaksi edellä mainittua käsitettä, kulttuurikontekstin ja puhetilanteen, toisistaan. Hänen mielestään kulttuurikonteksti on viestintätilanne yhtenä luokkana: esimerkiksi suviseurat omana luokkanaan, konventti omana luokkanaan ja niin edelleen. Puhetilanteella tarkoitetaan taas yhtä tiettyä ajallisesti ja paikallisesti määrättyä viestintätilannetta, esimerkiksi tämän tutkielman tapauksessa seuroja. Uskonnolliselle puhetilanteelle on Suojasen mukaan vaikea antaa yhtä kattavaa luonnehdintaa, koska puhetilanteet ovat hyvin erilaisia. Ne voivat olla muodollisia tai vapaampia, julkisia ja yksityisiä, järjestettyjä ja organisoimattomia, maallikkojohtoisia ja pappisjohtoisia ja niin edelleen. (Suojanen 1975, 233–234.) Suviseurat ovat julkinen ja järjestetty puhetilanne. Puhujien joukossa on sekä maallikoita että pappeja.

Tämän tutkielman osalta on kiinnitettävä huomio siihen, että analyysiosiossa tarkastellaan kahta puhetta. Niitä yhdistää ainoastaan se, että ne on pidetty saman tapahtuman, Lumijoen suviseurojen, aikana. Haastattelemani vanhoillislestadiolaisen henkilön (Informantti 1, 21.12.2012) mukaan puhetilanteet suviseuroissa eivät kuitenkaan vaihtelee merkittävällä tavalla. Hänen mielestään jonkinlainen ero voisi olla arkisemman, pienessä rauhanyhdistyksessä pidettävän, seurapuheen ja suviseurasäärnan välillä.

3.1.2. Puhetapahtuma

Puhetilanteeseen kiinteästi kuuluva puhetapahtuma vaihtelee eri kulttuureissa ja yhteisöissä. Päivikki Suojanen toteaa esimerkiksi virren veisaamisen olevan eräs puhetapahtuma uskonnollisessa puhetilanteessa. Puhetapahtuma voi olla esimerkiksi vaalidebatin sisällä oleva kahden poliitikon väittely tai konsertin ohjelmanumero. Tässä tutkielmassa tarkasteltava puhetapahtuma on saarna, jota tässä kulttuurikontekstissa usein nimitetään seurapuheeksi. On jo tässä vaiheessa hyvä huomata, että virret on jätetty tämän tutkielman ulkopuolelle, vaikka ne Suojasen jaottelun mukaan kuuluisivatkin kiinteästi puhetilanteeseen. Uskonnollisen puhetapahtuman analyysissa havainnoidaan erityisesti sitä, miten puhuja (tai saarnaaja) toimii tilanteessa, miten hän puhuu ja miten hän suhtautuu vaikkapa yleisöön. (Suojanen 1975, 235.)

Tapahtumilla on omia *rutiinimalleja*, jotka poikkeavat muista vuorovaikutusmalleista. Nämä ilmenevät erilaisissa puhesäännöissä ja non-verbaalisissa käyttäytymistavoissa. (Suojanen 1975, 235.) Tällaisesta rutiinimallista Suojanen käyttää esimerkkinä vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä käytössä olevaa synninpäästöä ”Jeesuksen nimessä ja veressä”. Yleisön ja

puhujan välille syntyy vuorovaikutus juuri tässä synninpäästötilanteessa. Synninpäästö toistuu käytännössä kaikissa vanhoillislestadiolaisissa seuroissa, sillä se on herätysliikkeen tärkein julistus (vrt. Helsingin rauhanyhdistys ry).

Tästä kirjoittaa myös Tuula Jäntti artikkelissaan, joka analysoi vanhoillislestadiolaisen saarnaajan rooleja ja puhetapahtumaa. Kädennosto ilmaisee kuulijan halun saada kuulla evankeliumi (Informantti 1, 26.10.2012). Puhuja kohdistaa tällöin katseensa pyytäjään ja sanoo: ”Jeesuksen nimessä ja veressä synnit anteeksi”. Vuorovaikutusta yleisön suunnasta puhujaan muodostuu silloin, kun puhuja pyytää evankeliumia omalle kohdalleen. Puhuja saattaa nimittäin puheensa aikana, joko alussa, keskellä tai lopussa, pyytää itsellensä synninpäästön. Tällöin seurattavissa läsnä olevat henkilöt, osa kättään kohottaen, julistavat puhujaa kohti evankeliumin ”Jeesuksen nimessä ja veressä”. Puhuja usein reagoi tähän toteamalla, että hän haluaa uskoa. Jäntin mukaan saarnaajalla aikaisemmin puheen aikana ollut Jumalan sanan välittäjän supranormaali rooli vaihtuu tällöin hetkeksi kuulijoille, ja puhuja on hetken armahdusta tarvitsevan syntisen roolissa. (Jäntti 1975, 219.)

Puhetapahtuman sosiaalinen merkitys liittyy tietyn sisällön ja rutiininomaisen määräisen fraasin väliseen yhteyteen, eli tietyssä tilanteessa käytettävällä sanamuodolla puhuja osaltaan osoittaa kuuluvansa yhteisöön. Suojanen toteaaakin, että puhujan on luonnollisesti tunnettava kommunikaatiotilanne eli kulttuuri osatakseen käyttää näitä rutiinimalleja ja sijoittaakseen niitä oikeisiin kohtiin puhetapahtumassa. (Suojanen 1975, 237.)

3.1.3. Puhetuotos

Päivikki Suojanen kuvaa puhetuotosta puhetapahtuman minimiyksikkönä, joka ei kuitenkaan ole sama kuin vaikkapa kieliopin määrittelemä lause. Puhetuotosta ei myöskään voi määrittellä morfologisilla perusteilla. Puhetuotos on eri perustein hahmottuva kielellinen kokonaisuus. Se voi olla kerronnallinen kokonaisuus, funktionaalinen kokonaisuus, morfologinen kokonaisuus tai semanttinen kokonaisuus. Kerronnallinen kokonaisuus puheessa voi olla vaikka varoittava tarina puhujan tai puhujan lähipiirin elämästä. Funktionaaliseksi kokonaisuudeksi Suojanen lukee esimerkiksi aloitus- ja lopetusformulat, puhuttelut ja imperatiivit. (Suojanen 1975, 237.)

Eräänlaisena puhutteluna ovat myös spontaanissa saarnassa usein esiintyvät *kronikaatit*. Suojasen (1975, 238) mukaan ne ovat eräänlaisia raportteja, saarnaajan tai hänen lähipiiriinsä kuuluvan henkilön historiaan liittyviä muistelmia. Ne voivat olla myös tarinan muodossa. Suojanen jakaa kronikaattien funktiot kolmeen eri kategoriaan: varoituksiin, ihmeisiin ja kehotuksiin. Kehotus on usein esimerkillisen käyttäytymisen kuvausta.

3.1.4. Suojasen yksikköjako tässä tutkielmassa

Tämän tutkielman kannalta on oleellista kysyä, mihin yksikköön suviseurat tapahtumana kuuluvat. Vai ovatko suviseurat millään tavalla oleellinen asia viestintätilanteiden yksikköjaon ja uskonnollisen kielen tutkimuksen kannalta? Suviseuroilla on perinteisesti ollut liikkeeseen kuuluvien kannalta erittäin tärkeän, odotetun ja erityisen tapahtuman rooli. Monet vanhoillislestadiolaiset tuntuvat odottavan suviseuroja pitkän aikaa, ja useat sanovat sen olevan kiistattomasti kesän kohokohta. Suviseura-alueen talkoista kerrotaan yhteisön lehdessä useasti jo ennen tapahtumaa. Tähän tutkielmaan haastateltu vanhoillislestadiolainen informantti kertoi myös, että SRK on esimerkiksi julkaissut lapsia varten suviseurakalentereita (vrt. joulukalenteri) sekä lastenkirjan, joka kertoo perheen valmistautumisesta suviseuramatkaan. (Informantti 1, 21.12.2012.)

Puheen analyysin ja tulkkauksen tutkimisen osalta on huomattava myös se, että suviseurojen seuroissa yhdelle puhujalle on varattu aikaa noin neljäkymmentäviisi minuuttia. Perinteisissä rauhanyhdistyksissä pidettävissä seuroissa aikaa on yleensä enemmän, tai seurapuheen kestoa ei ole rajattu lainkaan.

Suojasen uskonnollisen viestintätilanteen yksikköjaon perusteella voidaan todeta, että tämän tutkielman aineistosta on mahdollista määritellä kaikki neljä edellä mainittua yksikköä. Kulttuurikontekstina on siis vanhoillislestadiolaisuus, puhetilanteena suviseurojen seurat, puhetapahtumana seurapuhe ja eri puhetuotokset spontaanin seurapuheen sisällä. Tätä taustaa vasten mielestäni suviseurojen roolia eräänlaisena viestintätilanteen kulttuurisena kehyksenä ei voi ohittaa. Siksi sitä on tässäkin tutkielmassa käsitelty tarkoin. Suojasen yksikköjaon perusteella suviseuroja voisi nimittää puhetilanteeseen kiinteästi kuuluvaksi merkittäväksi tapahtumaksi vanhoillislestadiolaisessa kulttuurikontekstissa.

3.2. USKONNOLLISET ILMAUKSET OSANA USKONNOLLISTA KIELTÄ

Uskonnollisen kielen tutkimusta käsittelevässä artikkelissaan Päivikki Suojanen muistuttaa siitä, ettei uskonnollisen kielen tai uskonnon tutkijalle ole tärkeää selvittää uskonnollisen lausuman todenmukaisuutta. Hänen mukaansa on tärkeää yrittää saada selville, miten nämä lausumat toimivat yhteisössä, miten ne ymmärretään ja ennen kaikkea niiden lähtö- ja käyttötilanne: missä niitä tarvitaan. (Suojanen 1975, 252.) Olen pyrkinyt pitämään tämän ohjeen mielessäni. Analyysiosiossa en pyri ottamaan kantaa siihen, onko vanhoillislestadiolaisten opillinen näkemys oikea vai väärä, tai eroaako se vaikkapa muista herätysliikkeistä. Pyrin tutkimaan tulkin toimintaa ja käännösratkaisuja. Koska en kuulu kyseiseen herätysliikkeeseen, olen saanut mahdollisuuden kysyä minulle epäselvistä asioista vanhoillislestadiolaista herätysliikettä hyvin tuntevilta informanteilta.

Koska tässä tutkielmassa tarkastellaan kahden SRK:n suviseuroissa pidetyn seurapuheen tulkkausta kieliparissa suomi–venäjä nimenomaan uskonnollisten ilmausten osalta, on siis syytä selvittää, mitä uskonnolliset ilmaukset ovat. Tässä luvussa tarkastellaan myös sitä, onko uskonnollinen kieli määriteltävissä erikoiskieleksi. Ilmaukset ovat kielen yksikkö, joten tarkastelu on aloitettava uskonnollisen kielen määritelmästä.

Lähtökohtanani on se käsitys, että uskonnolliset ilmaukset ovat osa uskonnollista kieltä. Mutta mitä sitten on uskonnollinen kieli? Päivikki Suojanen (1975, 231) määrittelee sen seuraavasti:

Uskonnolliseksi kieleksi käsitän sen järjestelmän, jota puhutaan, luetaan, kirjoitetaan tai/ja tulkitaan sakraaliksi koetussa tapahtumassa tai sellaisessa tilanteessa, missä kosketetaan sosiaalisen ryhmän ja yksilön pyhiksi ja uskonnollis-sisältöisiksi mieltämiä tajunnansisältöjä ja aiheita. Sen elementtien valintaa säätelevät puheyhteisön uskonnollinen traditio sekä sen sosiaalisten suhteiden verkosto.

Suojanen jatkaa, että tämän määritelmän perusteella uskonnollista kieltä on lähestyttävä sekä lingvistiksestä että sosiaalisesta rakenteesta käsin. Puhujaan kohdistuu yhteisön taholta tiettyjä odotuksia, mutta myös yhteisön jäseneltä odotetaan tiettyjä asioita. (Suojanen 1975, 231.) Tämän ymmärrän niin, että yhteisön jäsenen, tässä tapauksessa vanhoillislestadiolaisen, odotetaan olevan käytökseltään tietynlainen. Yhteisössä saatetaan myös pyrkiä suorasti tai

epäsuorasti vaikuttamaan henkilön käsityksiin esimerkiksi *oikeasta ja väärästä*. Puheet sisältävät usein myös suoria ohjeita siitä, miten uskovaisen henkilön tulisi menetellä erilaisissa tilanteissa.

Eräs tilanne, jossa tällaista vaikutusta ja vakuutusta yhteisön taholta jäsenen tapahtuu, ovat mielestäni juuri seurat ja seurapuhe. Suojasen mukaan (1975, 231–232) kieli on erittäin tärkeä kanava yhteisöön osallistumisen ja kuulumisen kannalta. Se on omalta osaltaan luomassa sisäpiiritunnetta. Samaa mieltä on myös haastattelemani vanhoillislestadiolainen (Informantti 1, 21.12.2012). Hänen mukaansa tutut ilmaukset luovat turvallisuuden ja yhteenkuuluvuuden tunnetta, eikä hän voisi kuvitella esimerkiksi seurapuhetta ilman uskonnollista kieltä.

Maria Kela on väitöskirjassaan tutkinut uskonnollista kieltä ja ilmauksia. Hän lähtee liikkeelle siitä näkemyksestä, että uskonnollinen kieli voidaan määritellä erikoiskieleksi. Hän jopa rinnastaa sen muihin ammattikieliin. Kelan mukaan uskonnollisen kielen selvin tuntomerkki on omaleimainen sanasto ja sen käyttö erilaisissa fraaseissa. Hän kuitenkin muistuttaa, että uskonnollinen kieli on aina yhteydessä muuhun kieleen, sillä asioiden ymmärtäminen tapahtuu sen kautta. (Kela 2007, 13–15.)

Markku Ihonen (1997, 91) on lähestynyt uskonnollista kieltä osittain Päivikki Suojasen lähtökohdasta. Ihonen tarkastelee artikkelissaan uskonnollisen kielen käyttöä identiteetin vahvistamisen näkökulmasta. Uskonnollisten yhteisöjen käyttämä kieli eroaa keskenään hyvinkin paljon. Ihonen muistuttaa, että tietyt käsitteet (vaikkapa ”rukous” ja ”kaste”) käsitetään eri tavalla esimerkiksi helluntaiherätyksessä kuin evankelis-luterilaisessa kirkossa. Päivikki Suojanen tarkentaa vielä, että käsitteiden ero ei ole havaittavissa ainoastaan yhteisövaan myös yksilötasolla (Suojanen 1975, 255). Voisi siis ajatella, että vaikkapa *synninpäästö* synnyttää herännäisyyteen kuuluvassa eri miellelyhtymän kuin vanhoillislestadiolaisessa henkilössä. Vastaavasti *synti* voi kahdelle samaan uskonnolliseen yhteisöön kuuluvalla eri henkilölle tarkoittaa eri asioita.

3.3. USKONNOLLISTEN ILMAUSTEN TUTKIMUS TÄSSÄ TUTKIELMASSA

Tutkimuksessa käytettäväksi keskeisimmäksi metodiksi olen valinnut Lennart Hellspingin retorisen analyysin, jota käytän soveltuvien osien. Hellsping esittelee kirjassaan *Metoder för brukstextanalyser* erilaisia lähestymisnäkökulmia analyysin tekemiseen. Hellsping kehottaa analyysin tekijää liikkumaan vapaasti myös eri analyysien rakennemallien sisällä ja jättämään huomiotta niitä kysymyksiä, joihin tarkasteltava aineistossa ei anna vastausta. Hellspingin analyysiteoksen nimessä mainitaan käyttötekstit, mutta hänen mukaansa myös puhuttua kieltä voidaan tarkastella kyseisillä menetelmillä. Hellspingin suosituksen mukaan olen litteroinut analysoitavat puheet ja tulkkaukset tarkastelun helpottamiseksi. (Hellsping 2001, 14 ja Hellsping [www-lähde] 25.9.2012.)

Lisäksi käytän seurapuheen tutkimuksen metodina myös Päivikki Suojasen (1975, 243–250) uskonnollisen kielen tekstianalyysia. Se esitellään Hellspingin retorisen analyysin jälkeen.

3.3.1. Hellspingin retorinen analyysi

Retorisen analyysin tavoite on tutkia, mitä joku tekee vaikuttaakseen ja vakuuttaakseen puheen tai tekstin avulla. Yleisimpiä retorisen analyysin tutkimuskohteita saattavat olla esimerkiksi erilaiset mainokset. Myös poliittiset puheet tai puolueohjelmat voivat olla mielenkiintoisia tutkimuskohteita, joissa voisi soveltaa retorista analyysia. Retorisessa analyysissa puhe (tai joissakin yhteyksissä teksti) on yhteydessä puhujaan, puhetilanteeseen ja yleisöön. Tavoitteena on ottaa selvää ja yrittää ymmärtää ja selittää se, mitä sanotaan ja miten sanotaan. (Hellsping 2001, 100.)

Hellspingin retorisen analyysin metodin ideana on tutkia puhetilanteita löytämällä eri kysymyksiin vastauksia. Koska suviseurapuhe poikkeaa melko paljon Hellspingin esittelemistä käyttötekstiesimerkeistä, näitä kysymyksiä esitellään vain soveltuvien osien.

3.3.2. Tekstin lähettäjä ja lähettäjän intressit

Hellspong kehottaa tutustumaan tekstiin silmämääräisesti ja pohtimaan, voiko siitä heti päätellä tekstilajin, johon teksti kuuluu. Lukijan ei tarvitse kovin pitkälle lukea aineistoa (ks. tutkielman liitteet) tai kuunnella seurapuhetta, kun hänelle valkenee, että kyse on uskonnollisesta kontekstista. Mielestäni näkyvin ja muista tekstilajeista erottava piirre on juuri hengellinen sanasto. Sama tilanne on myös tulkkauksessa.

Aivan aluksi olisi selvitettävä se, kuka tai mikä on tekstin lähettäjä ja mitkä intressit lähettäjällä on (Hellspong 2001, 100). Tässä päädytäänkin jo uskonnollisen ja ei-uskonnollisen kontekstin eroihin. Esimerkiksi mainoksissa lähettäjä on hyvin selvä: nimittäin se, kuka haluaa tekstin vastaanottajan toimivan lähettäjän haluamalla tavalla. Uskonnollisessa kontekstissa vastaus riippuu siitä, keneltä sitä kysyy. Vanhoillislestadiolainen saattaa esimerkiksi ajatella, että teksti eli puhe on Jumalan puhetta seurakuntalaisilleen ja puheen intressinä on se, että seurakuntalaiset saavat kuulla Jumalan sanaa ja puhe vahvistaa seurakuntalaisten uskoa. Puhuja toimii tässä vain välikappaleena. (Informantti 1, 1.4.2013.)

Hellspong esittää kysymyksen, onko puheen tuettava, luotava tai käännyttävä saavuttaakseen tehtävänsä. Hän kysyy myös, vahvistaako puhe yleisön uskoa ja tahtoa. Eräs Lumijoen suviseuroissa seurapuhetta pitänyt henkilö ilmaisi seurojen järjestämisen motiivin seuraavasti:

Seurojen tarkoitus on tuoda Jumalan sana meidän keskellemme uskovaisten ruuaksi ja ravinnoksi ja myös armosta osattomien autuudeksi ja kutsuksi Jumalan valtakuntaan. (Lumme 2011, 173–174.)

Tämän kommentin ymmärrän siten, että kuulijat tulevat kuuntelemaan seuroihin juuri puhetta ja puheen tarkoitus on kutsua ihmisiä uskovaisiksi. Lumpeen mukaan seurapuhe on Jumalan sanaa. Toisaalta puheista tulee esille myös se, että puheiden sisältö tukee jo liikkeeseen kuuluvia.

Hellspong kehottaa myös tutkimaan, kuinka tärkeässä asemassa puheen asenteet ja mieltymykset ovat tekstissä (Hellspong 2001, 100). Tutkittavissa seurapuheissa puhujat ovat vanhoillislestadiolaiseen yhteisöön kuuluvia. Rauhanyhdistykset kutsuvat puhujat oman valintaprosessinsa kautta, ja vastaavasti suviseuroihin kutsutaan puhujia ympäri maata. Seurapuhujien puheen lähtökohtana on yhteisössä omaksuttu uskonnollinen vakaumus. Pidän

tämän tutkielman lähtökohtana sitä, että suviseuratulkkauksessa pätevät juuri ne samat asenteet, lähtökohdat ja päämäärä kuin mitkä suviseurojen puhujalla ovat. Jo tässä yhteydessä on hyvä huomata, että tulkitkin kutsutaan yhteisöstä (vrt. Informantti 2, 21.12.2013).

Seuraavaksi Hellspong kääntää tarkastelun kohteeksi yleisön ja sen reaktiot. Siksi on tärkeää, että analyysin tekijä on käynyt puhetapahtumassa ja tehnyt havaintoja puheympäristöstä. Tämän tutkielman rajoissa ei ole ollut mahdollista tehdä tarkempaa analyysia siitä, miten yleisö reagoi puheisiin. Suviseuroissa osa seuravieraista mahtuu kuuntelemaan seurapuhetta isoon seurateltaan (noin 4 000 kuulijaa), ja muut kuulevat puheen kaiuttimien välityksellä myös seurakentällä ja laajalla majoitusalueella. Kaikkein tiiviimmän vuorovaikutuksen yleisö saa puhujaan luonnollisesti seurateltassa. Puhuja puhuu seisten puhujapöntössä, joka on korokkeella. Samalle korokkeelle on sijoitettu myös urut, joilla säestetään suviseuroissa veisattavat virret ja laulut. Puhuja näkee korokkeelta kohtalaisen kauas.

Yleisö seurateltassa koostuu eri-ikäisistä seuravieraista, vaikkakin nuoria on määrällisesti ehkä muita ikäryhmiä enemmän. Perjantai-illan erityisesti nuorille suunnattua etukäteen valmisteltua puheenvuoroa lukuun ottamatta seurapuheet on suunnattu kaikille seuravieraille. Tämä ei kuitenkaan estä puhujaa jossain puheen osassa kohdistamaan sanojaan jollekin tietylle ryhmälle. Hyvin usein tällainen kuulijaryhmä on juuri nuoret.

3.3.3. Me-hengen luominen puheessa

Edellä käsiteltiin seurapuheen sisältämiä kohdistuksia eri kuulijaryhmille. Ei tule myöskään sivuuttaa toista seurojen tarkoitusta, joka on koota ihmisiä Jumalan sanan kuuloon. Tämä on ymmärrettävissä siten, että seuroja järjestetään myös niitä varten, jotka jo kuuluvat yhteisöön. Oma arvioni onkin juuri se, että seuroihin osallistuvista ehdoton enemmistö on yhteisöön kuuluvia tai taustaltaan vanhoillislestadiolaisia. Myös vanhoillislestadiolaiset informantit tukevat tätä ajatusta (Informantit 1 ja 2, 21.12.2012). Niin sanotulle ulkopuoliselle seurapuheiden ymmärtäminen lienee kuitenkin melkoinen haaste. Jo pelkästään Raamatun lukukohdan sisäistäminen voi olla hankalaa, sillä vanhoillislestadiolaiset käyttävät seuraraamattuna vuoden 1776 Bibliaa. Joskus puhuja saattaa kuitenkin käyttää rinnalla uusinta, vuonna 1992 käyttöön otettua käännöstä ja sitä kautta verrata puheessaan lukemansa kohdan sisältöä. Jos puhujalla on samanlainen käsitys yleisön rakenteesta, ei ole kovin outoa, että puhuja kohdistaa sanansa ei-vanhoillislestadiolaisiin vain hetkellisesti.

Puhuja käyttää me-muotoa yleensä jossain kohdassa seurapuhetta. Tällaisen retorisen keinon kautta puhuja kohdistaa sanansa vanhoillislestadiolaisille uskovaisille, luo yhteishenkeä ja korostaa yhdenvertaisuutta itsensä ja kuulijoiden kanssa. Mielestäni tilanne on hieman samanlainen kuin syntien anteeksiannon formulassa, jossa puhujan rooli vaihtuu hetkessä jumalallisen saarnan välittäjästä vertaiseksi muiden kanssa. Tästä voi tehdä johtopäätöksen, että puhuja olettaa suurimman osan seuravieraista olevan yhteisöön kuuluvia.

3.3.4. Retorinen prosessi

Hellspång esittelee neljä retorisen prosessin vaihetta. *Inventio* on puhujan prosessin ensimmäinen vaihe, jossa hän löytää jonkin sopivan aiheen. *Dispositio* on prosessi, jossa puhuja jäsentelee valitsemansa asian. *Elocutio* vaihe, jossa valitaan kielelliset ja tyyllilliset keinot tuoda esille se, mitä halutaan sanoa. Viimeinen prosessin vaihe on *actio*, jossa puhe pidetään. (Hellspång 2001, 103–104.)

Tässä tutkielmassa korostuu mielestäni monesta eri syystä juuri kolmas ja neljäs vaihe. Kuten jo aiemmin todettiin, seurapuhuja ei kirjoita puhettaan täysin valmiiksi. Piirre ilmenee muun muassa siten, että puhe poimuilee hyvin spontaanisti eri aiheesta toiseen, teemassa palataan välillä takaisin ja puhe tuntuu päättyvän joskus hieman ehkä yllättäen. Toki puhuja on sen verran valmistautunut, että hänellä on joku Raamatun kohta mietittynä, jonka hän lukee puheensa aluksi. Seurapuhetta kuunnellessa, tätä tutkielmaa tehdessä, ja myös litteroitua puhetta lukiessa on toisaalta voinut havaita, että elokutio-vaiheen päätökset saatetaan seurapuheessa tehdä hyvinkin nopeasti.

Aktioon liittyen Hellspång (2001, 105) kysyy vielä, onko pidettävän puheen ajalla ja paikalla merkitystä. Vanhoillislestadiolaiset korostavat usein puheissakin, että Jumalan sana on muuttumaton, ja se pysyy samanlaisena ajasta aikaan. Myös haastattelemani vanhoillislestadiolaiset informantit (Informantti 1, 21.12.2012 ja Informantti 2, 21.12.2012) totesivat, että seurojen kulku rakenteen lisäksi on paikkakunnasta riippumatta hyvin tuttu, eikä puhetilanteessa ole juurikaan merkittäviä eroja. Tämä seikka ei toisaalta vastaa siihen kysymykseen, ovatko esimerkiksi puheen retoriset keinot samanlaisia. Toisaalta tässä tutkimuksessa ei tehdä vertailua seuratulkkauksesta pidemmällä aikavälillä muun muassa sen vuoksi, että materiaalia – sen paremmin lähde- kuin kohdekielistäkään – ei ole saatavilla kovinkaan monta vuotta taaksepäin.

3.3.5. Hellspongin mallin soveltaminen uskonnolliseen puheeseen

On huomattava, ettei Hellspongin analyysimalleissa missään esimerkissä ole uskonnollista puhetta. Kirjassa esitellään esimerkkitalanteina mainoksia, käyttöohjeita ja artikkeleita. Lähimpänä tätä tutkielmaa lienee poliittinen puhe. Sekin eroaa tutkittavasta suviseurapuheesta sillä, että poliittinen puhe on usein valmiiksi kirjoitettu. Yhteistä taas näille kahdelle puhetyypille on, että kumpikin yrittää vakuuttaa kuulijat asiastaan ja vahvistaa jo vakuuttuneiden kuulijoiden uskoa asiaan.

Heti ensimmäisistä Hellspongin asettamista analyysikysymyksistä lähtien on selvää, että uskonnollinen puhe eroaa hyvin paljon muista hänen mainitsemistaan käyttökäytöksistä. Vaikka poliittinen puhe ja mainos yrittävät seurapuheen lailla vakuuttaa kuulijansa asiasta, uskon, että suurin ero liittyy kuulijakuntaan. Seuroissa vain murto-osa lienee sellaisia henkilöitä, jotka eivät koe kuuluvansa herätysliikkeeseen. Samaa mieltä on myös tähän tutkielmaan haastateltu vanhoillislestadiolainen henkilö (Informantti 1, 21.12.2012). Hänen mukaansa suurin osa seuravieraista on vanhoillislestadiolaisia, mutta etenkin suuremmilla paikkakunnilla ja merkittävimmillä opiskelupaikkakunnilla yhteisön ulkopuolisia henkilöitä saattaa tulla seuroihin – monet uteliaisuuttaan.

Tähän tutkielmaan on valittu metodiksi Hellspongin analyysimallit juuri siksi, että niiden tutkimusintressit nivoutuvat mielestäni hyvin yhteen tutkielman teoreettisen viitekehyksen kanssa. Ainakin ajatukset puhetilanteen ja kohdeyleisön korostamisesta linkittyvät mielestäni kiinteästi yhteen käännöstieteessä vallitsevan ajattelun kanssa.

Seuraavassa alaluvussa esiteltävä Päivikki Suojasen (1975, 243–250) metodi täydentää Hellspongin analyysimalleja. Suojasen analyysissa viitataan samoihin asioihin kuin mihin Hellspong viittasi. Yhteistä näille metodeille on muun muassa kiinnostus puhujan käyttämiin keinoihin puheensa viestin välittämisen tehostamiseksi. Vaikka kummassakin analyysimallissa on tämän tutkielman kannalta tiettyjä puutteita, mielestäni niiden käyttö, vaikkakin osittain, on kuitenkin perusteltua.

3.3.6. Suojasen tekstianalyysi

Päivikki Suojanen viittaa usein siihen, että uskonnollisessa puheessa käytettävät ilmaukset ovat kiinteästi sidoksissa puhetilanteeseen. Hänen tekstianalyysissään käytetään kahta eri tarkastelutapaa: lingvististä ja lähdeanalyyttistä. Uskonnolliseen kontekstiin sopiva analyysimalli täydentää hyvin Hellspongin retorista analyysia, mutta ei yksinään palvele tämän tutkimuksen intressejä. Osia Suojasen lingvistisestä tekstianalyysistä käytetään tämän tutkielman metodina. Lähdekriittinen analyysi soveltuisi tutkimukseen siinä tapauksessa, jos tutkija haluaisi verrata uskonnollisen puheen sisältöä Raamattuun. Koska Raamatun luku on rajattu tutkielman aineiston ulkopuolelle, lähdekriittistä analyysiä ei käytetä tutkielmassa.

Lingvistisen tekstianalyysin näkökulmasta uskonnollisen kielen tutkijan huomio kiinnittyy esimerkiksi puhujan käyttämiin sanoihin, lauserakenteisiin sekä mahdolliseen puhekieleen tai murteeseen. Suojanen käyttää termiä *rituaalinen koodi* kuvaamaan ilmauksia ja ilmaisutapoja, jotka ovat tyypillistä tutkittavalle uskonnolliselle yhteisölle (Suojanen 1975, 244–245).

Suojanen (1975, 245–246) mainitsee, että uskonnolliselle kielelle tyypillisiä ovat muun muassa *affektiset* ja *allegoriset* ilmaukset. Affektiset ilmaukset tarkoittavat Ison suomen kieliopin verkkoversion mukaan ilmauksia, ”joilla puhuja voi osoittaa suhtautumistaan ja asennoitumistaan puheenalaiseen asiaan tai puhekumppaniinsa”. Kieliopin mukaan affektiset ilmaukset tuovat ilmaisuun lisämerkityksiä ja implikaatioita. (VISK § 1707, 18.12.2012.)

Allegoriset ilmaukset taas ovat vertauskuvia, joita uskonnollisessa kielessä on esiintynyt aina Raamatun ajoista lähtien (Suojanen 1975, 246). Klassinen esimerkki allegorisesta ilmauksesta on esimerkiksi *tuhlaajapoika*, joka pohjautuu Raamatussa olevaan Jeesuksen vertaukseen (Luuk. 15: 11–32).

Suojanen (1975, 243) toteaa ennen mallinsa esittelyä, että analyysi on hyvin usein jouduttava tekemään tekstistä, josta on niukasti, tai jos ollenkaan, taustatietoja. Tällaista ongelmaa tämän tutkielman parissa ei ole. Herätysliikkeeseen kuuluvat henkilöt ovat tarkentaneet epäselviä seikkoja. Suojasen tekstianalyysimalli palvelee tätä tutkimusta kuitenkin vain osittain, sillä analyysit ovat artikkelissa hyvin suppeita. Vastaavasti Suojasen tarjoamat mallit tutkia puhujan taustaa (maallikko/pappi) tai murrealuetta oli rajattava tämän tutkimuksen ulkopuolelle.

4. USKONNOLLISET ILMAUKSET JA TULKKAUS VANHOILLISLESTADIOLAISUUDESSA

Vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä käytetään uskonnollisesta kielestä puhuttaessa usein ilmausta *kaanaankieli*. Miina Mehto (2002, 5–6) rinnastaa sen vanhoillislestadiolaiseksi tavaksi nimittää uskonnollista kieltä. Päivikki Suojanen puolestaan käyttää johdonmukaisesti termiä *uskonnollinen kieli*. Hän muistuttaakin tutkijaa uskonnollisen kielen tutkimuksen neutraaliuden tärkeydestä. (Suojanen 1975, 230–260.) Käytän Suojasen tavoin termiä uskonnollinen kieli, sillä se on mielestäni kaanaankieltä neutraalimpi ilmaus. Viittauksissa käytän sitä vaihtoehtoa, jota lähde on käyttänyt.

Tässä luvussa tutustutaan aluksi uskonnolliseen kieleen ja uskonnollisiin ilmauksiin juuri vanhoillislestadiolaisessa kontekstissa. Tarkastelun kohteena ovat vanhoillislestadiolaiselle seurapuheelle tyypilliset piirteet erityisesti uskonnollisen sanaston osalta. Esimerkkien avulla havainnollistetaan myös sellaisia ilmauksia, jotka poikkeavat yleiskielestä rakenteensa vuoksi. Viimeisessä alaluvussa tutustutaan tulkin toimintaan vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä. Lisäksi pohditaan myös sitä, millä tavalla monikielinen viestintä ja tulkkaus ovat viime aikoina saaneet näkyvyyttä vanhoillislestadiolaisissa julkaisuissa.

4.1. USKONNOLLISEN ILMAUKSEN MÄÄRITELMÄ TUTKIELMASSA

Jo tutkimuksen alkuvaiheessa oli pohdittava, millä kriteereillä jotakin ilmausta voi pitää uskonnollisena. Toisaalta voi kysyä, mikä tekee uskonnollisena ilmauksena pidetystä fraasista tyypillisen juuri vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä? Tutkimuksen laajuus asettaa tässä suhteessa joitakin rajoituksia. Tässä yhteydessä ei ole esimerkiksi mahdollista pohtia aineistoissa esiintyviä ilmauksia ja niiden eriäviä merkityksiä jonkun toisen tai kaikkien evankelis-luterilaisen kirkon herätysliikkeiden konteksteissa, vaan tutkimus on ollut pakko

rajata tiettyyn määrään vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen kesäjuhlien seurapuheita. Tutkimuksen rajoissa ei ole myöskään ollut mahdollista käsitellä aivan kaikkia puheissa olevia ilmauksia.

Pohjana sille, mitä tässä tutkielmassa tarkoitan uskonnollisella ilmauksella, pidän jo aiemmin siteeraamaani määritelmää uskonnollisesta kielestä. Siinä Suojanen toteaa uskonnollisen kielen ilmaisevan muun muassa ”sosiaalisen ryhmän ja yksilön pyhiksi ja uskonnollisisältöisiksi mieltämiä tajunnansisältöjä ja aiheita”. Suojanen lisää, että kielen elementtien valintaa säätelevät puheyhteisön perinteet sekä sosiaalisten suhteiden verkosto. Koska yhteisökulttuurin kielelliset rakenteet opitaan yhteisökulttuurin sosiaaliseen rakenteeseen tutustumisen ja kasvamisen myötä, mielestäni on ollut aiheellista saada tietoa juuri niiltä henkilöiltä, jotka kuuluvat tarkasteltavaan yhteisöön. (Vrt. Suojanen 1975, 231.) Vanhoillislestadiolaisessa kulttuurissa elävät informantit ovatkin olleet korvaamattoman tärkeitä uskonnollisten ilmausten käytön asiantuntijoita.

4.2. VANHOILLISLESTADIOLAISUUDESSA TYYPILLISIÄ USKONNOLLISIA ILMAUKSIA

Vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä käytetään erilaisia uskonnollisia ilmauksia ja niitä voidaan jakaa ryhmiin monella eri tavalla. Ne voivat olla esimerkiksi sanoja tai sanaliittoja. Joitakin ilmauksia saatetaan käyttää myös jossain toisessa herätysliikkeessä, yleisesti evankelis-luterilaisessa kirkossa tai jopa muissa uskontokunnissa. Jotkin käsitteet ymmärretään samalla tavalla useammassa eri kontekstissa, kun taas joidenkin määritelmä vaihtelee. Jotkin ilmaukset taas voivat olla käytössä vain vanhoillislestadiolaisessa liikkeessä.

Joissakin tapauksissa yleiskielestä poikkeava lauserakenne voi aiheuttaa sen, että ilmausta voi pitää uskonnollisena. Jotkin ilmauksista voivat olla sellaisia, jotka sanastonsa perusteella eivät vaikuta uskonnollisilta, mutta jotka juuri tässä kontekstissa saavat uskonnollisen sävyn. Tässä osiossa luodaan katsaus joihinkin vanhoillislestadiolaisuudelle tyypillisiin kielen erityispiirteisiin. Esimerkit ovat Lumijoen suviseuroissa pidetyistä seurapuheista, jotka eivät kuulu tämän tutkielman varsinaiseen aineistoon. Myöhemmin analyysiosiossa tarkastellaan aineistossa olevia tämänkaltaisia ilmauksia.

4.2.1. Vanhoillislestadiolaisuudessa tyypillisiä sanatason ilmauksia

Vanhoillislestadiolaisessa seurapuheessa käytetään sanoja, joiden ymmärtämisen ei nähdäkseni pitäisi aiheuttaa kenellekään suomalaisessa tai venäläisessä kulttuurissa elävälle ongelmia. Tällaisia sanoja ovat vaikkapa: *Jumala, synti ja Raamattu*. Oma arvioni on, että tämänkin jälkeen osa vanhoillislestadiolaisen seurapuheen sanoista on evankelis-luterilaisen kirkon jäsenelle tuttuja. Seurapuheessa puhutaan *sovitustyöstä, pelastuksesta ja ylösnousemuksesta*. Eroja herätysliikkeen ja evankelis-luterilaisen kirkon kielen välillä on kuitenkin hyvin paljon.

Markku Ihonen pohtii artikkelissaan (1997, 94) esimerkiksi uskonnollisen kääntymisen ilmausta. Evankelis-luterilaisen kirkon piirissä kielikuva *uudestisyntyminen* (Johanneksen evankeliumi 3:3–7) on käsite uskonnolliselle kääntymiselle (Aamenesta öylättiin - verkkosanasto). Joissakin yhteisöissä vastaavaa tilannetta kutsutaan *uskoontuloksi*. Vanhoillislestadiolaisuudessa asia ilmaistaan siten, että joku henkilö *tekee parannuksen tai saa parannuksen armon* (vrt. Ihonen 1997, 96 ja Hautamäki & Tuomikoski 2004, 25).

Henkilöä, joka uskoo Jumalaan, voidaan luterilaisen kirkon piirissä kutsua eri tavoin. Yksi yleisimmistä nimityksistä on *uskova*. Vanhoillislestadiolaisten seurakuntakäsitys on eksklusiivinen, eli kärjistäen sanottuna he pitävät uskoaan ainoana oikeana. Ihonen (1997, 100) toteaa artikkelissaan tämän rajan olevan niin tärkeä, että yhteisö haluaa kielellisesti erottautua muista. Yhteisöön kuuluvia henkilöitä vanhoillislestadiolaiset nimittävät muun muassa *uskovaisiksi*. Vastaavasti ryhmän ulkopuolisista henkilöistä on lukuisia eri ilmauksia. Yksi niistä on *epäuskoinen*. *Uskovainen–epäuskoinen* on vastakohtainen sanapari, joka toistuu usein seurapuheissa.

Oman mielenkiintoisen ryhmänsä muodostavat sanat, jotka äkkiseltään vaikuttavat yleiskielen sanoilta. Yleiskielisiä sanoja on yhdistelty myös yhdyssanoiksi. Otetaan esimerkiksi läheistä samaan herätysliikkeeseen kuuluvaa ystävää kuvaava yhdyssana *matkaystävä*. Sana muodostuu kahdesta suomen sanasta, mutta yhdyssanana se tuntuu hieman yleiskieleen vieraalta – ainakaan Kielitoimiston sanakirja ei tunne sitä (MOT-nettisanakirjasto, 9.2.2013). Sananmuodostuksen pohjana on kuitenkin sana *matka*, joka vanhoillislestadiolaisessa kielenkäytössä kuvaa uskovaisen elämää ajan näkökulmasta.

4.2.2. Vanhoillislestadiolaisuudessa seurapuheessa käytettäviä vakiintuneita kielellisiä rakenteita

Kuten edellä jo todettiin, uskonnolliset ilmaukset eivät vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä rajoitu ainoastaan sanatasolle. Yhteisön uskonnolliseen kieleen kuuluu kiinteästi varsinkin saarnoissa käytettävät erityiset sanonnat. Nämä sanonnat eroavat rakenteeltaan muista uskonnollisista yhteisöistä ja niiden kielestä. Edellisessä kappaleessa todettiin, että vanhoillislestadiolaiseen herätysliikkeeseen kuuluvaa henkilöä nimitetään *uskovaiseksi*. Jatkan kielellisten erikoispiirteiden tarkastelua uskomiseen liittyvillä verbirakenteilla.

Useissa uskonnollisissa yhteisöissä henkilöiden, joilla on kristillinen vakaumus, saatetaan sanoa *olevan uskossa*. Vanhoillislestadiolaiset taas käyttävät muotoa *olla uskomassa* (Ihonen 1997, 94). Tässä tapauksessa kyseessä on *verbiliitto* (VISK, § 451). Esimerkiksi Mehdon (2002) pro gradu -tutkielmassa on tutkittu erityisesti juuri vanhoillislestadiolaisen saarnan *uskoa*-verbin kolmannen infinitiivin (MA-infinitiivin) inessiiviä ja sen käyttöä. *Olla uskomassa* -ilmauksen rakenne korostaa Mehdon mukaan jatkuvuutta ja olotilaa. Hän toteaa, että rakenne poikkeaa täysin yleiskielestä ja se voidaan tulkita uskonnolliseksi, juuri vanhoillislestadiolaisuudelle tyypilliseksi, ilmaukseksi. Tutkielmassaan hän on tullut siihen tulokseen, että ilmauksen kieliopillinen rakenne pohjautuu Peräpohjolan murteisiin. Tämä on juuri sitä seutua, josta lestadiolaisuus alkoi levitä muille alueille. (Mehto 2002, 25–26 ja 36–37.) *Olla uskomassa* -ilmaus on hyvin laajasti käytetty sanonta vanhoillislestadiolaisessa seurapuheessa. Tässä on joitakin käyttöesimerkkejä:

[2]

a	Kun on uskomassa , kerran pääsee taivaaseen. (Kinnunen 2011, 149)
b	Emme me sitä varten ole uskomassa , että me tälle maailmalle kelpaisimme [– –] (Lamminmäki 2011, 322)

Olla uskomassa -ilmausta käytetään myönteisenä ja kielteisenä, aivan kuten yllä olevan esimerkin 2 kohdista a ja b käy ilmi. Ilmausta voi käyttää myös eri aikamuodoissa (Informantti 1, 6.2.2012).

Toinen jatkuvuutta, ja jo vallitsevan uskomisen olotilan ennallaan pysymistä, ilmaiseva verbirakenne on Mehdon (2002, 47–48) mukaan *jääda uskomaan*. Kyseessä on tällöin siis kolmannen infinitiivin illatiivi. Rakennetta käytetään edelleen (Informantti 1, 6.2.2012) ja se on havainnoitavissa myös Lumijoen suviseurojen saarnoissa.

[3]

<p>Jääkää, matkaystävät, turvallisesti uskomaan kaikki synnit ja matkanviat anteeksi Herran Jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä. (Tölli 2011, 301)</p>
--

Esimerkin 3 verbirakenne poikkeaa yleiskielestä. Johonkin keskusteluun osallistuva osapuoli saattaisi ihmetellä, jos hänen keskustelukumppaninsa sanoisi: ”*jään uskomaan*, että hän tulee”. Toinen tapa ilmaista asia saattaisi olla esimerkiksi: ”uskon edelleen, että hän tulee”. Fraasi on hyvin yleinen saarnan loppupuolella. Aivan kuten esimerkissä 2 se esiintyy erittäin usein juuri synninpäästöformulan yhteydessä. Kuulijalle se kertoo, että puhe on pian loppumassa. (Informantti 1, 6.2.2013.)

Mehto toteaa lisäksi, että vanhoillislestadiolaisessa kielenkäytössä on vakiintunut *uskomassa*-muodon esiintyminen myös jonkin toisen kuin *olla*-verbin kanssa Tämä malli peilaa Mehdon mukaan sitä, että kyse ei ole aina uskovaisen omasta aktiivisuudesta ”uskomassa olemisesta”, vaan joku tai jokin muu aiheuttaa ilmaistun toiminnan. (Mehto 2002, 41–42.)

[4]

a	Tämä on se Jumalan voima, jonka avulla ja varassa me voimme pysyä uskomassa . (Heikkilä 2011, 232)
b	Jumalan Pyhä Henki on saanut varjella teidät uskomassa [– –] (Lumme 2011, 168)

Mehdon tutkimuksen mukaan seurapuheissa käytetään kolmannen infinitiivin inessiiviä myös muissa kuin yllä olevan esimerkin 4 *olla uskomassa* tai *varjella uskomassa* -tyyppisissä ilmauksissa (Mehto 2002, 38). Esimerkiksi vuoden 2011 Lumijoen suviseuroissa eräässä puheessa verbirakennetta käytettiin seuraavanlaisissa kielenkäyttötilanteissa:

[5]

a	[– –] oli heidän uskon askeliaan hidastamassa ja painamassa . (Isotalus 2011, 190)
b	Juuri sinua tahtoo Herra Jeesus Kristus olla tänä iltana tukemassa ja turvaamassa (Isotalus 2011, 194)
c	Olemme kokeneet, että olemme saaneet kuulla tältä paikalta Hyvän Paimenen äänen, tutun ja turvallisen, joka on aivan kuin ollut rauhoittamassa meitä hätääntyneitä ihmisiä tämän ajan <i>myrskyjen keskellä</i> . (Koskelo 2011, 329)

Sanatasolla tarkasteltuna esimerkin 5 ilmausten sanasto muistuttaa yleiskieltä, mutta poikkeaa kuitenkin totutusta tavasta käyttää kieltä. Eihän esimerkiksi verbeillä *'tukea'* ja *'rauhoittaa'* itsessään ole uskonnollista sävyä. Esimerkin rakenteista yleiskielisemmät ilmaukset olisivat *hidasti ja painoi, tukea ja turvata* sekä *on rauhoittanut*. Haastateltu informantti totesi, että kolmannen infinitiivin muodot tuntuvat hänestä ensimmäistä infinitiiviä (A-infinitiivi) pehmeämmiltä (Informantti 1, 6.2.2013).

Esimerkin viimeisessä kohdassa c on lisäksi mielenkiintoinen kielellinen rakenne, *myrskyjen keskellä*. Tähän ilmaisutapaan myös Mehto on kiinnittänyt tutkimuksessaan huomiota. Hän toteaa, että postpositio- ja prepositioilmaukset kuuluvat kiinteästi saarnakieleen (Mehto 2002, 11–12). Myös Lumijoen suviseuroissa käytettiin tällaisia rakenteita.

[6]

a	Tulemme ravituiksi tämän armon alla . (Saari 2011, 250)
b	Maan päälle jätettiin avaimet, joilla voidaan vapauttaa ihminen synnin kahleista. (Lohi 2011, 260)
c	Monesti olet miettinyt tulevaisuutta, kun monenlaiset tuulet puhaltavat Siionin sisällä . (Leppänen 2011, 268)

Mehto (2002, 11–12) toteaa, että kaikkia postpositio- ja prepositioilmauksia ei voi korvata sijapääätteellä. Yllä olevassa esimerkissä 6 ainoastaan kohdan c ilmaus *Siionin sisällä* voitaisiin ilmaista sanalla *Siionissa*. Kaikissa muissa esimerkeissä postpositioilmaus on niin vakiintunut saarnakieleen, ettei sen korvaaminen toisella ilmauksella olisi mahdollista.

Sekä tässä että luvussa 4.2.1. esitetyissä tapauksissa voitiin selvästi havaita, miten tietyssä yhteisössä käytettävät ilmaukset voivat luoda eri tavoin pesäeroa muihin yhteisöihin. Kielen tehtävä on siten osaltaan korostaa yhteisöidentiteettiä (vrt. Ihonen 1997, 96–98).

Yleiskielen rakenteesta poikkeavat ilmaukset kiinnittävät yhteisön ulkopuolella olevan henkilön huomion. Mielestäni ratkaisevaa on sekä näiden rakenteiden poikkeavuus yleiskielestä että niiden käyttö juuri tässä kontekstissa. Jaan siis Mehdon ajatuksen siitä, että nämä ilmaukset ovat uskonnollisia.

4.3. NÄKÖKULMIA TULKIN TOIMINTAAN

VANHOILLISLESTADIOLAISISSA KONTEKSTISSA

Tässä vaiheessa otetaan tarkasteluun mukaan myös tutkielman päähenkilö – tulkki. Millaista tulkkaustyö uskonnollinen puheen parissa on seuroissa työskentelevälle tulkille? Koska vanhoillislestadiolaisiin seuroihin ei kutsuta vapaaehtoisia tulkkeja yhteisön ulkopuolelta, vastauksia on etsittävä herätysliikkeen sisältä. Jo johdannossa todettiin, että kääntämisen ja tulkkauksen näkyvyys on lisääntynyt vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä. SRK:n julkaisemat lehdet *Päivämies* ja *Siionin Lähetyslehti* ovat viime aikoina kirjoittaneet jonkin verran aiheesta.

Esimerkiksi pääsiäisen ajan Päivämiehessä (Jurmu & Kinnunen, Päivämies 4.4.2012) julkaistiin pieni artikkeli, jonka otsikko oli ”Kaanaankieli haaste tulkille”. Artikkelissa SRK:n tulkikoulutukseen Reisjärvellä osallistunut henkilö kertoo, miten seuratulkin suurimpia haasteita on uskonnollinen sanasto. Hänen mukaansa ”kaanaankielisille” sanonnoille ei aina ole olemassa kohdekielistä vastinetta. Tulkkina seuroissa toimiva henkilö kertoo myös omasta tulkkauskäsityksestään: ”Tulkin tulee välittää puhujan sanoma muuttumattomana kuulijalle”, hän sanoo. Artikkelissa kerrotaan, että kansanopistojen kursseilla opetellaan sanastoa ja tehdään tulkkausharjoituksia autenttisissa tilanteissa. Artikkelin vieressä on tilanteesta otettu

valokuva, jossa on puhuja sekä viittomakielen että ruotsin kielen tulkki. Artikkelin alapuolella on henkilökuva haastatellusta henkilöstä ja kuvatekstistä käy ilmi, ettei hänellä ole ammattitulkin koulutusta.

Uskonnollisiin ilmauksiin viitataan myös Päivämiehen elokuun 2012 numerossa (Kauhanen, Päivämies 22.8.2012). Siinä eräs kieliparissa suomi–ranska seuratulkkina toimiva henkilö kertoo puhujien välillä käyttävän kaanaankieltä, jolloin tulkin on mietittävä, mitä sillä oikeastaan tarkoitetaan ja miten sen ilmaisisi vieraalla kielellä. Hän toteaa vielä, että simultaanitulkkaukset on vaativa tehtävä sen vuoksi, että pitää kuunnella ja puhua yhtä aikaa. Luovat ratkaisut sekä tiivistämisen taito ovat tärkeitä.

Vuoden 2011 loppupuolella ilmestyneessä Päivämieheessä (Alhosaari, Päivämies 23.11.2011) kerrottiin Pietarin Pyhän Marian kirkossa pidetyistä Venäjän syysseuroista. Seurojen yhteydessä järjestettiin myös SRK:n lähetystyön venäjän kielen kurssi. Kahdestakymmenestä osanottajasta lehteen haastateltiin kahta henkilöä. Näistä kumpikaan ei ole ammattitulkki, vaan ovat opiskelleet kieltä joko yliopistossa tai itsenäisesti. Toinen haastatelluista käyttää opiskelun sijaan *harrastaa*-verbiä.

Muistamme, että myös tämän tutkielman luvussa 2.2. Yrjö Talan kommentissa (2003, 144–145) käytettiin vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen piirissä tapahtuvasta tulkkaustoiminnasta ilmausta ”harrastaa”. Samassa artikkelissa hän sanoi, että tärkeintä on välittää keskeisin sanoma oikealla tavalla ymmärrettävässä muodossa. Tällä hän tarkoitti sekä tulkkeja että puhujia. Hän jatkaa:

Emme voi laiminlyödä [kielten] opiskelua laiskuuden vuoksi ja luottaa helluntain ihmeeseen. Mutta emme myöskään saa unohtaa, että vain Pyhällä Hengellä on voima avata vieraskielisenkin kuulijan sydän ottamaan vastaan hyvä sanoma. Erinomaisinkaan kielitaito ei voi sitä tehdä. (Tala 2003, 145.)

Tala toteaa, että viestin välittäminen menee kielen täydellisen osaamisen edelle, ja että viime kädessä tulkin onnistuminen riippuu ihmistä korkeammasta tahosta. Yhteisössä ajatellaan, että puhuja puhuu Jumalan vaikuttamia sanoja. Pekka Tervo toteaa seurapuhujista ja -puheista:

Kristillisyytemme¹ sananpalvelijat² rakentavat kestäväälle perustukselle. Kun seuravieraat kokoontuvat yhteisen juhlapöydän äärelle, puhujan tehtävä on palvella heitä Jumalan sanalla ottaen kuulijakunnan huomioon. Hyvän Paimenen ääni on anteeksiantava, ruokkiva, kutsuva, opillisesti selkeä, neuvova ja rohkaiseva. Sana tulee lähelle, se on tässä ja nyt. Jumala siunaa heikkoudessa tehdyn kylvötyön tahtonsa mukaan. (Tervo 2004, 57.)

Tervo antaa yllä olevassa esimerkissä ohjeita puhujille siitä, mitä asioita seurapuheen olisi hyvä sisältää, mutta hänkin jättää puheen lopputuloksen viimein Jumalan tahdon varaan. Niilo Rauhala vetoaa puhujiin, jotta nämä käyttäisivät selvää kieltä ja avaisivat puheissaan vaikeatajuisia kielikuvia. Lisäksi hänen mielestään olisi toivottavaa, että puhujat käyttäisivät vanhoillislestadiolaisten seuraraamattuna toimivan vuoden 1776 Raamatun käännöksen rinnalla muitakin käännöksiä. (Rauhala 2003, 136–140.)

Tulkin toimintaan vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen seuroissa vaikuttavat siis monet seikat. Muistamme, että uskonnollista kieltä voidaan pitää myös erikoisalan kielenä, jolloin tulkilta vaaditaan kyseisen alan erityisosaamista. Voisiko siis kuitenkin olla niin, että osaaminen on tässä yhteydessä koulutusta tärkeämpää? Mielenkiintoista ja huomattavaa ammattitulkauksen näkökulmasta on uskonnollisen kontekstin tuoma näkökulma luottamuksesta siihen, että Jumala voi vaikuttaa kuulijan kykyyn ymmärtää sanoma oikealla tavalla. Vastaavasti ajatellaan, että seurapuheeseen ja sen tulkkaukseen vaikuttaa Jumala. Samoin korostetaan puhujien velvollisuutta ottaa kuulijat huomioon. Tämä ajatus liittyy ei-ammattillisen tulkauksen ammatillisen tulkauksen ihanteisiin. Aivan kuten Komissarov on todennut (vrt. luku 2.1.), tulkin toiminta on täysin riippuvainen sekä puhujan taidoista puhua että puheen tyypistä (Komissarov 2011, 386–387). Toisaalta lehdistä tuli ilmi käsitys siitä, että tulkin olisi välitettävä viesti *muuttumattomana*, toisaalta niin, että *sisältö välittyy oikein*. Yhteisössä siis käydään jonkinlaista keskustelua käännöskäsityksistä.

¹ Tällä yhteisöä korostavalla ilmauksella tarkoitetaan vanhoillislestadiolaista herätysliikettä (Informantti 1, 21.12.2012).

² *Sananpalvelijoilla* tarkoitetaan vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä puhujiksi valittuja henkilöitä (Tervo 2004, 53–57).

4.4. SUVISEURAT USKONNOLLISENA VIESTINTÄTILANTEENA

Tässä luvussa tarkastellaan suviseuroja tapahtumana ja sen jälkeen suviseuroissa pidettäviä seuroja uskonnollisena viestintätilanteena. Lukijalle pyritään välittämään helposti lähestyttävä kuva siitä, millaisesta tapahtumasta suviseuroissa ja seuroissa on kysymys. Aluksi kerrotaan suviseuroista yleisötapahtumana ja kuvataan sen ulkoisia puitteita.

Toisessa alaluvussa esitellään seurat ja niiden perusrakenne. Luvussa pyritään havainnollistamaan sitä, millaisena tämä rakenne toistuu seuroista ja suviseuroista toiseen, ja millaiset perinteet tulkattaviin puhetapahtumiin ja puhetuotoksiin näyttäisi muodostuneen.

4.4.1. Suviseurat

SRK:n suviseurat on vanhoillislestadiolaisen liikkeen vuotuinen, viisipäiväinen päätapahtuma. Se on Pohjoismaiden suurin joka vuosi järjestettävä hengellinen tapahtuma, johon osallistuu 65 000–70 000 kävijää. Ensimmäiset suviseurat järjestettiin vuonna 1906 (Seuraohjelma 2012, 5). Tuolloin tapahtumaa ei vielä kutsuttu suviseuroiksi, vaan suuriksi seuroiksi tai vuosikokousseuroiksi. Nykyisinkin SRK:n vuosikokous pidetään suviseurojen yhteydessä. Suviseurat-nimitys on otettu käyttöön vasta 1950-luvulla (SRK:n verkkosivut, 20.8.2012). Seurojen järjestelyvastuu siirtyy eri rauhanyhdistyksiltä toisille vuosittain, samoin myös suviseurojen paikkakunta. Esimerkiksi vuoden 2011 suviseurat järjestettiin Lumijoella, 2012 Lopella ja vuonna 2013 suviseurat pidetään Pudasjärvellä. Suuren yleisömäärän vuoksi seura-alue vaatii suuren pinta-alan. Niinpä esimerkiksi Lumijoella seurakenttä nostettiin isolle peltoaukealle (Karjula 2011, 16–17). Lopella seura-alueena oli lentokenttä, samoin kuin vuonna 2013 Pudasjärvellä (Seuraohjelma 2012, 5 ja 32).

Suviseura-alue muodostaa kuin keskisuuren kaupungin, jonne viiden päivän ajaksi kasataan seurateltoa sekä useita ruokala- ja kahvilateltoja. Seurakentän jokavuotisia perinteitä ovat myös valkoinen, noin 4 000 seuravieraan vetoinen seurateltoa ja seurojen tunnuslauseeseen liittyvä seuraportti. Oma erikoisuutensa tapahtumassa ovat melko tilavat myymälät, joiden valikoimiin kuuluvat muiden muassa kaikista välttämättömimmät suurten lapsiperheiden tarvitsemat elintarvikkeet sekä muut tuotteet. Alueella on myös pienimuotoinen terveysasema,

apteekki, pankki ja posti. Samoin seura-alueella toimii radio, jonka lähetys koostuu seurapuheista, seuravieraiden veisuusta ja toimitetusta ohjelmasta. Radio kuuluu suuressa osassa Suomea sekä internetissä. Kaikki suviseuroissa tapahtuva toiminta on talkootyötä. (Seuraohjelma 2012, 5.)

Suviseurat on myös hyvin kansainvälinen tapahtuma. SRK:n mukaan seuravieraita saapuu kuudesta maanosasta ja yhteensä noin kahdestakymmenestä eri maasta. Suviseurakenttään kiinteästi kuuluva lippurivistö kuvaa niitä maita, joissa SRK tekee lähetystyötä. Suviseuroissa toimii niin sanottu kansainvälisyyspalvelu, joka tarjoaa ulkomailta saapuville seuravieraille palvelua englanniksi, espanjaksi, ranskaksi, ruotsiksi, saksaksi, venäjäksi ja viroksi. Nämä ovat, viittomakielen ohella, myös tulkkauksen kohdekieliä. Seura-alueella tulkkaukset kuuluvat seuraohjelmassa mainituilla radiotaajuuksilla. Kansainvälisyyspalvelu toimii Venäjältä ja Virosta saapuvien seuravieraiden matkanjärjestäjänä. Kansainvälisyyspalvelulla on myös infopiste seurakentällä suviseurojen ajan. (Seuraohjelma 2012, 5 ja 15.)

4.4.2. Seurojen kulku ja seurapuheen rakenne

Jo tutkielman johdannossa mainittiin, että keskeinen tapahtuma suviseuroissa, ja rauhanyhdistysten toiminnassa, on säännöllisin väliajoin järjestettävät seurat. Suviseuroissa järjestetään samanaikaisesti vain yhtä ohjelmaa, johon kaikki seuravieraat osallistuvat. Seurapuheita ei kirjoiteta ennakolta valmiiksi, vaan puhuja puhuu spontaanisti. Ainoastaan perjantai-illan nuorille suunnattu puheenvuoro on alustus, jonka puhuja on valmistellut.

Koska tämän tutkielman keskeisenä tutkimuskohteena on seurapuhe ja sen tulke, on syytä paneutua huolellisesti seurojen kulkuun. Alla olevassa esimerkissä 6 on puhetilanteen kulku sellaisena kuin se suviseuroissa yleensä on. Esimerkissä esitellään myös tulkin toiminta seurojen eri vaiheissa. Nämä tiedot perustuvat sekä omiin kokemuksiini että myös lukuisiin seurapuheisiin, joita kuuntelin tämän tutkielman aineistoa valitessani. Näyttää siltä, että viime vuosina myös tulkattaviin puhetapahtumiin ja puhetuotoksiin on muodostunut sangen yhtenäinen linja.

[7] Seurojen perusrakenne.

Puhuja (P) / seurakunta (S)	tulkki
Seuraisäntä ilmoittaa veisattavan virren ja seuraavan puhujan nimen ja kotipaikkakunnan	ei tulkkaa
Urkuri+esilaulaja+S: virsi	ei tulkkaa
P: alkufraasi	tulkkaa
(P: esirukousten luku – ei kaikissa seuroissa)	tulkkaa
P: Raamatun lukukappale	lukee kohdekielisestä Raamatusta
P: saarna eli seurapuhe, joka sisältää käytännössä aina: luetun Raamatun kohdan selitystä ja syntien anteeksiantamuksen saarnaa. Hyvin usein myös: omakohtaisia muistoja, kehotusta parannukseen nimetyistä synneistä (yhteisöön kuuluville) tai yleisesti kehotusta parannukseen (yhteisöön kuulumattomille) kuulijoille. Joskus seurapuhe sisältää myös Isä meidän -rukouksen tai Herran siunauksen.	tulkkaa
P: puhuja käyttää seurapuheen lopetukseen viittaavia ilmauksia (esimerkiksi: ”Saamme vielä tänäkin iltana jäädä uskomaan syntimme anteeksi Jeesuksen nimessä ja veressä.”)	tulkkaa
P: puhuja kysyy hyvin usein (ei aina) evankeliumia omalle kohdalleen. Tällöin hän kysyy seuraväeltä esimerkiksi: ”Saanko minäkin vielä uskoa omat syntini anteeksi?” (ks. luvut 5.4.9 ja 5.4.12.)	tulkkaa
S: saarnaa puhujalle synnit anteeksi	ei tulkkaa
P: puhuja päättää puheen	tulkkaa

Esimerkistä 7 voidaan havaita, että aivan seurojen aluksi seuraisäntä ilmoittaa seurojen alkavan tai jatkuvan. Hän kertoo veisattavan virren sekä seuraavan puhujan nimen. On huomattavaa, että vanhoillislestadiolaisuudessa on vakiintunut jo tähänkin yhteyteen fraasi, jota käytetään myös suviseuroissa: ”Laulamme virren x. Virren jälkeen meitä palvelee veljemme N. N. Y³:stä. Virsi x.”. Virren jälkeen joidenkin suviseuroissa pidettävien puheiden yhteydessä rukoillaan seuravieraiden jättämien rukousaiheiden puolesta. Tätä kutsutaan esirukoukseksi. Esirukoukset luettiin myös toisen tämän tutkielman aineiston puheen (T1) alussa. Suviseurojen ohjelmassa on kerrottu puhujan nimi, kotipaikka sekä ammatti. Suviseuroissa puhuvat henkilöt ovat paikallisissa rauhanyhdistyksissä aikanaan puhujiksi nimitettyjä henkilöitä, joiden joukosta SRK erikseen kutsuu puhumaan suviseuroihin.

Puhuja aloittaa puheensa valitsemallaan fraasilla, joista osa on yleensä hyvin vakiintuneen muotoisia (vrt. luku 5.4.1.). Sen jälkeen seuraa yleensä Raamatun lukua, ja hyvin usein puhuja sanoo tämän yhteydessä, että ”sanat kuuluvat Jeesuksen nimeen”. Valitsemansa jakeen tai jakeiden jälkeen puhuja alkaa selittää lukemaansa kohtaa. Se voi tapahtua hyvin monella eri tavalla. Puhe saattaa sisältää puhujan henkilökohtaisia muistoja, havaintoja ajankohtaisista ilmiöistä ja niin edelleen. Puheessa kuuluu usein hyvin vahvasti se, ettei niitä ole kirjoitettu täysin valmiiksi, vaan puhuja puhuu spontaanisti. Virkkeet saattavat jäädä vajaiksi, ja puheen teema muuttua hyvinkin nopeasti.

Kuten jo aiemmin todettiin, keskeistä seurapuheessa on sanoma syntien anteeksiantamuksesta. Tätä ilmentää vanhoillislestadiolaisten käyttämä fraasi: ”Jeesuksen nimessä ja veressä”. Hyvin usein synninpäästö sijoittuu seurapuheen loppuun juuri parannuskehotuksen tai parannussaarnan jälkeen. Kuitenkin mikäli joku seuravieraista nostaa kätensä kesken puheen, puhuja hyvin herkästi keskeyttää puheensa ja julistaa synninpäästön.

Seurapuhe loppuu usein puhujan lausumaan aameneen. Sen jälkeen seuraisäntä ilmoittaa laulettavan virren. On sangen tyypillistä, että suviseuroissa pidetään kaksi seurapuhetta peräkkäin. Näiden puheiden välissä veisataan virsi. Virren veisaamisen jälkeen seurarakenne toistuu edellä kuvatulla tavalla. Kahdesta puheesta jälkimmäisen loputtua veisataan virsi,

³ Suviseuroissa on tapana ilmoittaa puhujan kotipaikkakunta.

jonka jälkeen tilanne saattaa jatkua vielä muutamilla virsillä tai Siionin lauluilla⁴. Seuraisäntä ilmoittaa virren tai laulun numeron, jonka urkuri säestää ja esilaulaja ikään kuin johtaa. Veisuu on erittäin voimakasta, ja SRK äänittää seuraväen laulua silloin tällöin.

Vanhoillislestadiolaisten veisaamisessa on tyypillistä, että virret sekä laulut lauletaan kokonaan. Tässä on siis iso ero verrattuna esimerkiksi evankelis-luterilaisen kirkon jumalanpalveluksiin, joissa virsistä veisataan yleensä vain tietyt säkeistöt. Musiikin korostunut merkitys seuroissa voi aiheuttaa tulkille pohdittavaksi sen, tulisiko niiden sisältö tulkata. Koska kyse on usein runomitallisesta tekstistä, tyyliä voi simultaanitulkaustilanteessa olla vaikea säilyttää. Toisaalta puhuja saattaa spontaanissa puheessaan lainata jonkin virren tai laulun osaa esimerkiksi rukouksena.

Seurat noudattavat siis tietynlaista kaavaa. Tämän tutkielman kappaleessa 3.1.2. käsiteltiin puhetapahtumaa ja sitä, miten tapahtumilla on yhteisöissä tietynlainen rutiinimalli. Vanhoillislestadiolaisen yhteisön osalta näyttäisi kuitenkin siltä, että rutiinit toistuvat myös laajemmassa kontekstissa: puhetilanteessa ja jopa kulttuurikontekstissa. Informantti 1 toteaaakin, että seurojen lisäksi myös suviseurat tapahtumana on hyvin pitkälti muuttumaton – ainakin ohjelman suhteen (Informantti 1, 16.2.2013). Myös minä olen huomannut tämän piirteen. Suviseurojen ulkoisiin puitteisiin voi tulla pieniä muutoksia, mutta tapahtuman ohjelmaan ei. On selvää, että tällaiset rutiinit auttavat myös seuratulkkia ennakoimaan sitä, mitä seuraavaksi tapahtuu – niin puhetilanteessa kuin -tapahtumassakin (esim. Informantti 2, 21.12.2012).

⁴ Siionin laulut on vanhoillislestadiolaisten käyttämä laulukirja, jonka SRK julkaisee usein samassa laitoksessa evankelis-luterilaisen kirkon virsikirjan kanssa.

5. USKONNOLLISTEN ILMAUSTEN TULKKAUS SUVISEUROISSA

Tämän tutkielman aineistoon kuuluu niin seurapuheita, tulkkeita kuin myös haastattelu. Puheiksi on valittu kaksi vuoden 2011 Lumijoen suviseuroissa pidettyä seurapuhetta sekä niiden tulkkeet suomesta venäjään. Puheiden lisäksi tutkielman aineistoon sisältyy herätysliikkeessä tapahtuvaa tulkkaustoimintaa tuntevan vanhoillislestadiolaistaustaisen henkilön haastattelu.

Tässä luvussa tutustutaan aluksi tutkielman aineistoon kuuluvien puheiden valintaprosessiin sekä niiden käsittelyyn. Lisäksi kerrotaan lyhyesti tutkielman informanteista ja heidän haastatteluistaan. Sen jälkeen analysoidaan itse aineistoa, jolloin lukija pääsee tutustumaan seuratulkin työympäristöön. Lopuksi tarkastellaan, miten tulkit ovat tulkanneet seurapuheiden uskonnollisia ilmauksia.

5.1. AINEISTON ESITTELY

Vuoden 2011 Lumijoen suviseuroissa pidetyt seurapuheet sekä niiden tulkkeet on ollut mahdollista ladata verkosta vapaasti MP3-muodossa (osoite: <http://www.suviseurat.fi>). Olen tallentanut puheet sekä tulkkeet suviseurojen jälkeen. Kunkin vuoden suviseurojen puheet sekä niiden tulkkeet ovat vaihtelevan ajan verkossa. Verkossa on kaikkien suviseuroissa pidettyjen seurapuheiden tallenteet, mutta niiden tulkkeiden kohdekielivalikoima vaihtelee. Siksi aivan jokaisesta seurapuheesta ei ole ollut mahdollista saada venäjänkielistä tulketta. Tämä seikka karsi jo osan puheista tämän tutkimuksen ulkopuolelle.

Muut valintaan vaikuttaneet seikat liittyivät esimerkiksi äänentoistoon ja äänitallenteen laatuun. Tulkin puhe saattaa nimittäin joissakin nauhoitteissa kuulua hyvin hiljaisesti. Lisäksi halusin aineiston valinnassa välittää myös mahdollisimman realistisella tavalla kuvan siitä, millaista on vanhoillislestadiolaisen spontaanin seurapuheen kielenkäyttö. Siksi tutkimuksen ulkopuolelle on jätetty esimerkiksi perjantai-illan erityisesti nuorille suunnattu puheenvuoro, jonka puhuja on suurimmalta osin valmistellut etukäteen. Jäljelle jääneistä ehkä noin

kymmenestä puheesta tämän tutkielman aineisto, kaksi puhetta tulkkeineen, on tähän tutkimukseen valittu lähinnä sattumanvaraisesti. Puheet sekä niiden tulkkeet ovat keskimäärin noin 39 minuutin pituisia.

Internetistä on saatavilla tiedot lähdekielisen puhujan nimestä, ammatista ja kotipaikkakunnasta (www.suviseurat.fi/2011). Puheen T1 puhuja on Ilkka Hakulinen, aluetarkastaja Siilinjärveltä. Häneen puheensa koostui 2 557 sanasta. Vastaavasti kyseisen puheen tulke sisälsi 2 741 sanaa. Äänen perusteella puhuja on noin 50–60 vuotias mies, joka puhuu sangen yleiskielisesti. Puheen spontaani luonne ilmenee erityisesti täytesanojen käytössä.

Puheen T2 puhuja on rovasti Erkki Puukko Hirvensalmelta. Hänen puheensa pituus oli 2 948 sanaa. Hänen puheensa tulke koostui 2 204 sanasta. Äänen perusteella tämäkin puhuja on noin 50–60 vuotias mies. Puhe sisältää jonkin verran täytesanoja ja toistoa.

Vastaavasti tulkeista ei ole saatavilla tietoja. Koska en tunne tutkittavien puheiden tulkkeja henkilökohtaisesti, arvio heistä perustuu pitkälti äänen perusteella tekemiini olettamuksiin. Oletan aineistojen tulkeista seuraavaa:

- he ovat kaksi eri naishenkilöä
- kummatkin ovat iältään noin 25–35 -vuotiaita
- he ovat kielitaidoltaan keskimääräistä lahjakkaammin omaksuneet venäjän kielen ääntämyksen tai he ovat kaksikielisiä (suomi ja venäjä) tai venäjä on heidän äidinkieltensä (varsinkin toinen tulkeista)
- heillä on aikaisempaa kokemusta tulkkauksesta vanhoillislestadiolaisessa kontekstissa

On huomioitava, että tutkimusaineistoon sinänsä kiinteästi kuuluva Raamatun lukeminen on jätetty tietoisesti analyysin ja aineiston ulkopuolelle. Tulkilla on käytössään venäjänkielinen Raamattu, josta hän lukee saman kohdan kuin puhuja. Tässä tutkielmassa on haluttu pitää keskiössä simultaanitulkin toiminta ja käännösratkaisut, minkä vuoksi Raamatun suomen- ja venäjänkielisiä kirjallisia käännöksiä ei tässä yhteydessä vertailla. Kuten jo tulkin toimeksiantoon valmistautumista pohdittaessa todettiin, puhujat perustavat spontaanin puheensa usein näihin Raamattuun pohjautuviin kohtiin, mikä usein vaikuttaa puhujien käyttämiin uskonnollisiin ilmauksiin. Kuunnellessani seurapuheita olen voinut todeta, että puheiden johdannoksi luetaan sangen usein samoja Raamatun jakeita. Tämä toisaalta helpottaa myös tulkkia.

Analyysin helpottamiseksi seurapuheet sekä niiden tulkkeet litteroitiin tallenteiden perusteella. Koska tässä tutkielmassa haluttiin verrata autenttista tulketta, myös lähdetekstit oli mielestäni syytä litteroida alkuperäisen puhenuhoitteen perusteella. Vertailun helpottamiseksi lähde- ja kohdeteksteistä tehtiin myös Excel-tiedosto. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys kustantaa joka vuosi suviseurojen jälkeen niin kutsutun suviseurajulkaisun, jossa kerrotaan muun muassa seurojen kulusta ja ulkoisista puitteista. Suurin osa kirjan sisällöstä on kuitenkin suviseuroissa pidettyjen puheiden tekstejä. Tätä tutkielmaa valmisteltaessa kirjan valmiiden tekstien käyttö olisi toki osaltaan nopeuttanut analyysia, mutta julkaistuja puheita on kuitenkin jonkin verran toimitettu. Toimitustyö on selvästi pyrkinyt säilyttämään puheiden sisällön sekä jonkin verran puhujan henkilökohtaista puhetyyliä, mutta spontaanille puheelle tyypilliset piirteet on häivytetty lähes kokonaan. Vuosikirjasta on kuitenkin saatu arvokkaita tietoja suviseuroista tapahtumana.

Litterointi tehtiin hyvin suurpiirteisellä merkitsemistavalla. Puhujan ja tulkin pitämät tauot merkittiin karkeasti arvioiden joko pitkän (//) tai lyhyen (/) tauon merkillä. Kaksi pistettä (..) kuvaa kesken jäänyttä sanaa. Spontaanin puheen piirteet pyrittiin pääosin säilyttämään. Aivan jokaista hapuilun aiheuttamaa äännähdystä (esim. ää tai öö) ei ole litterointiin merkitty, sillä sitä en pitänyt tämän tutkielman kannalta relevanttina. Litterointiin jätettiin lisäksi puhujan ja tulkin mahdollisesti tekemät kielten normien vastaiset ilmaukset. Lisäksi litteroinnissa kaikki sanat on kirjoitettu pienellä alkukirjaimella.

[8] Malli litteroinnista.

tuo oma ymmärrys se tahtois viedä harhaan ja // ja se monta kertaa meidät viekin harhaan se tuo käärme sielunvihollinen se on liitossa meidän <u>vanhan osamme</u> kanssa / joka monta kertaa joutuu <i>heikkouksiin ja lankeemuksiin</i> //	наше ч.. наше наш разум ведёт нас и часто в неправильную сторону и змея враг души / у него есть союз с нашей <u>старой частью</u> которая много раз попадёт в <i>слабостей и искушения</i> /
---	---

(T1)

Esimerkissä 8 on malli, jonka perusteella litteroitua tekstiä esitellään tämän tutkielman analyysissä. Kunkin esimerkin kohdalla tarkasteltavat ilmaukset on lihavoitu. Mikäli samassa esimerkkipätkäkelmassa on muita seikkoja, jotka on syytä ottaa huomioon, nämä kohdat on kursivoitu tai alleviivattu. Esimerkkien ja taulukoiden yhteydessä oleva merkintä T1 tai T2 viittaa aineistona olleeseen puheeseen. Esimerkkien suomennokset ovat tämän tutkielman

liitteinä. Myös aineiston kokonaiset puheet ja tulkkeet ovat litteroituina tutkielman liitteinä. On edelleen muistettava, ettei tutkielman tavoitteena ole ottaa kantaa siihen, ovatko tulkkeet hyviä tai huonoja. Siksi aineiston käsittelyssä ei puututa niihin yksittäisiin kielellisiin seikkoihin, jotka eivät kuulu kussakin analyysin alaluvussa tarkasteltaviin asioihin.

Tässä tutkielmassa olen saanut apua kahdelta informantilta. Informantti 1 on ikäryhmään 25–40-vuotiaat kuuluva henkilö, joka on kotitaustaltaan vanhoillislestadiolainen. Hän ei ole toiminut seuratulkkina. Hän on osallistunut aktiivisesti vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen toimintaan, suviseurat mukaan lukien, joko seuravieraana tai vapaaehtoisia työvuoroja tehden. Informantti 2 on myös ikäryhmään 25–40-vuotiaat kuuluva henkilö, jonka perhetausta on vanhoillislestadiolainen koti. Hän on tulkannut vanhoillislestadiolaisissa seuroissa ja tuntee hyvin liikkeen tulkkaustoimintaa. On huomattava, ettei hän ole toiminut tulkkina tämän tutkimuksen aineistoon kuuluvissa tulkkaustilanteissa.

Informanttia 1 olen haastatellut useita kertoja pääsääntöisesti puhelimitse kirjaamatta tarkemmin kysymyksiä mihinkään muistiin. Olen ottanut häneen yhteyttä, kun olen tätä tutkielmaa tehdessäni tarvinnut akuutisti heränneisiin kysymyksiin vastauksia. Hänen vastauksensa olen merkinnyt tukisanoina omiin muistiinpanoihini tai suoraan tutkielmaan. Puhelimitse tekemiäni tiedusteluja on lukuisia ja tähän tutkielmaan merkitty päivämäärä viittaa kyseisiin puhelinkeskusteluihin. Seuroissa tulkkanneen henkilön haastattelu (Informantti 2) tehtiin sähköpostitse. Haastattelun tarkoituksena oli saada selville, millaista on tulkin työskentely suviseuroissa. Laadin kysymykset muiden muassa Vilen Komissarovin ja Geli Tšernovin tulkkausajatusten pohjalta sekä Lennart Hellspongin retorista analyysia silmällä pitäen. Pyrin kysymään paljon käytännön asioita, esimerkiksi työtiloista ja -välineistä sekä työvuorojen pituudesta. Kirjoitin kysymykset tekstinkäsittelyohjelmalla ja lähetin ne sähköpostin liitetiedostona informantille. Informantti 2 vastasi kysymyksiin sähköpostilla. Hän lisäsi vastauksensa tekstinkäsittelyohjelman asiakirjaan ja lähetti sähköpostin liitetiedostona takaisin minulle. Vastaanotettuani viestin muotoilin vastaukset tämän tutkielman analyysiosioon.

5.2. SIMULTAANITULKKAUKSEN JÄRJESTÄMINEN SUVISEUROISSA

Tässä tutkielmassa käsiteltiin jo aiemmin hieman pintapuolisesti suviseuratulkkauksia. Tässä alaluvussa paneudutaan muun muassa niihin olosuhteisiin, joissa suviseuratulkki työskentelee. Tämän vuoksi tutkielmaan on haastateltu asiantuntijana henkilöä, joka on jonkin verran tulkannut vanhoillislestadiolaisessa kontekstissa (Informantti 2, 21.12.2012).

Haastattelu toteutettiin sähköpostitse loppuvuonna 2012 ja joitakin pieniä tarkennuksia tehtiin tämänkin jälkeen. Kappaleiden 5.2.1.–5.2.3. tiedot perustuvat hänen (Informantti 2) haastatteluunsa.

5.2.1. Tulkin työskentelyolosuhteet ja työaika

Tulkit työskentelevät suviseuroissa ison seurattelun sivussa, sakastiosassa. Eri kielten tulkit istuvat vierekkäin kopeissa, joissa on sivuseinät, mutta jotka ovat takaosistaan avonaisia. Sen vuoksi muiden kielten tulkkaustoiminnan äänet kuuluvat selvästi, mikä vaikeuttaa tulkkaustyötä. Haastatteleman informantti toteaa kuitenkin omalta osaltaan, että monilapsisessa perheessä varttuneena hän on tottunut meluun, eikä itse pidä häiriötä sietämättömänä tekijänä. Koppi voisi kuitenkin olla parempi. Tulkit näkevät puhujan monitorin välityksellä. Heillä on käytössään mikrofonilla varustetut kuulokkeet, joista puhujan puhe kuuluu.

Tulkkauskopissa tulkillä on käytettävissään kohdekielinen raamatunkäännös. Haastatteleman informantti on käyttänyt kuitenkin mieluummin omaa Raamattua, johon hän on tehnyt muistiinpanoja ja merkinnyt muun muassa Isä meidän -rukouksen sekä Herran siunauksen paikan. Nämä ovat usein seurapuheessa käytettäviä rukouksia. Jos puhuja lukee rukouksen spontaanisti tai käyttää siinä vaikka virttä tai Siionin laulua, tulkki tulkkaa sen omien käännösratkaisujensa mukaisesti. Informantti kertoo, että tällaisessa tilanteessa tulkki voi pyrkiä välittämään rukouksen tai laulutekstin asiasisällön, eikä niinkään keskittyä sanatarkkaan käännökseen. Tulkkaustilanteessa hänellä ei ole ollut tapana tehdä muistiinpanoja, sillä siihen ei edes olisi riittävästi aikaa.

Tulkit työskentelevät suviseuroissa yksin. Tämä merkitsee käytännössä sitä, että yksi tulkki tulkkaa koko seurapuheen, jonka kesto on yleensä noin 45 minuuttia. Informantti toteaa, että joissakin tapauksissa yksi tulkki saattaa joutua tulkkamaan kaksi seurapuhetta peräkkäin, jolloin hänen työvuoronsa pituus on yli puolitoista tuntia. Seurapuheiden välissä on usein vain noin viiden minuutin pituinen tauko, jonka aikana seuraisäntä ilmoittaa veisattavan virren sekä seuraavan puhujan nimen (vrt. seurapuheen rakenne alaluvussa 4.4.2.). Informantti kokee ylipitkän tulkkausajan kuitenkin helpommaksi kuin mitä alun perin saattaisi kuvitella. Toisaalta työvuoro tuntuu toisinaan liian pitkältä, ja sen pituus aiheuttaa silloin tällöin väsymistä. Väsymyksen seurauksena tulkkeen laatu heikkenee. Hän ilmaisee asian näin: ”En pysy perässä, väsyn, en pysty sanomaan enää mitään oikein”.

Haastatteleman informantin mielestä olisi parempi, jos tulkkaukset järjestettäisiin kahdessa vuorossa. Hän kuitenkin toteaa, että jotkut suviseuratulkkauksessa työskentelevät henkilöt saattaisivat silti olla tätä muutosta vastaan. Monet ovat näet tottuneet työskentelemään yksin, ja lisäksi toisen tulkin läsnäolo lisäisi paineita selviytyä tulkkauksesta. (Informantti 2, 21.12.2012.)

5.2.2. Tulkkaukseen vaikuttavat ja helpottavat tekijät

Edellä sivuttiin jo joitakin sellaisia seikkoja, jotka vaikuttavat tulkin työskentelyyn. Tulkkauksympäristön häiriöt, tulkkauksvuorojen pituus sekä tulkattavan sangen valmisteleman puheen luonne vaikeuttavat tulkin työskentelyä. Informantti toteaa, että joskus tulkatessa saattaa nousta ajatus, että ”mitähän tälläkin taas haluttiin sanoa”. Toisaalta hän pitää tätä luonnollisena, sillä puheen aiheet käsittelevät hyvin abstrakteja asioita. Hän pitää ongelmallisena myös sitä, että tulkki saa nykykäytännön mukaan seurapuheen johdannoksi luettavan Raamatun kohdan tietoonsa aikaisintaan edellisenä päivänä. Hänen mielestään lukukohdan saaminen ajallaan on tärkeää, sillä hänellä on tapana tehdä itselleen tukisanalista Raamatun paikan perusteella mahdollisesti puheessa esiin tulevista uskonnollisista ilmauksista ja sanoista. Toisaalta joskus valmistautumisaika on niin lyhyt, ettei tällaista sanalista ehdi tehdä.

Vastaavasti tulkin työskentelyä helpottaviin seikkoihin lukeutuu esimerkiksi seurapuheen rauhallinen etenemistähti. Informantti kertoi myös, että hän on lapsesta saakka kuunnellut seurapuheita, joten sen myötä seurojen rakenne on tullut hänelle hyvin tutuksi. Näyttää siis

siltä, että vanhoillislestadiolaiseen yhteisöön kuuluminen on tulkkausta helpottava tekijä. Toisaalta on muistettava, ettei SRK kutsu tulkeiksi muita kuin yhteisöön kuuluvia. Hän toteaa kuitenkin, että teoriassa melkein kuka tahansa kieltä tarpeeksi osaava voisi selviytyä tulkkauksesta, jos hän tuntee riittävästi uskonnollista sanastoa. (Informantti 2, 21.12.2012.)

5.2.3. Uskonnolliset ilmaukset tulkin näkökulmasta

Tähän tutkielmaan haastateltu informantti kertoo, että hänen kokemuksensa mukaan suviseuratulkkien tapa tulkata uskonnollisia ilmauksia vaihtelee suuresti. Useat tulkit pyrkivät joskus ilmauksien tulkkaamisessa sanasanaisuuteen. Haastatellun informantin mukaan tämä saattaa vaikeuttaa tulkkauksen ymmärrettävyyttä. Omissa tulkkeissaan hän on pyrkinyt ottamaan mahdollisuuksien mukaan huomioon kohdeyleisön, jonka rakenne saattaa vaihdella. Jotkut ovat olleet liikkeen piirissä kauan, jotkut vain vähän aikaa. Joillakin seuravierailta on eri uskonnollinen tausta, jolloin vanhoillislestadiolainen yhteisö ja sen uskonnollinen kielenkäyttö eivät ole vielä riittävän tuttuja.

Haastatteleman informantti kokee, ettei hänen uskonnollisen alan sanastonsa ole kovin vahva. Hän mainitsee asiasta useissa haastattelun eri kohdissa. Sen sijaan hän pyrkii enemmänkin selittävään käänösstrategiaan, ”niin, että ajatus tulisi selväksi”. Hän toteaa lisäksi, että on silloin tällöin saanut kohdeyleisöltä myös palautetta omasta tulkkauksestaan. Kuulijat ovat arvostaneet sitä, että tulkki on säilyttänyt puheessaan rauhallisen tahdin ja pyrkinyt kaikissa tapauksissa puhumaan kokonaisia lauseita alusta loppuun. (Informantti 2, 21.12.2012.)

5.3. AMMATILLISET JA EI-AMMATILLISET PIIRTEET SUVISEURATULKKAUKSESSA

Tähän tutkielmaan haastateltu tulkkausta tunteva henkilö on sitä mieltä, että suviseuratulkkauksella on ei-ammattillista toimintaa. Hänen mukaansa tähän viittaavia seikkoja ovat esimerkiksi se, etteivät tulkit pääsääntöisesti ole koulutettuja ammattitulkkieja. Samoin sanasanaiseen tulkkaukseen pyrkiminen sekä tulkkauksen eräänlainen jäykkyys ovat usein havaittavissa olevia seikkoja. Viimeksi mainitusta syystä johtuen jotkut tulkkeet saattavat olla myös hyvin vaikeita seurata. (Informantti 2, 21.12.2012.)

Mielestäni Komissarovin mainitsemia simultaanitulkkauksen elementtejä on selvästi havaittavissa suviseuratulkkauksen ympäristössä. Haastattelun perusteella voidaankin todeta, ettei suviseuroissa tapahtuva tulkkauustyö poikkea merkittävästi Komissarovin kuvailemasta simultaanitulkkaustilanteesta. Esimerkiksi tulkeilla on käytössään laitteet, joita käytetään muun muassa konferenssitulkkauksessa. Yksi suurimmista eroista muissa konteksteissa tapahtuvaan tulkkaukseen lienee kuitenkin se, etteivät tulkit saa työstään palkkaa, vaan kukin tekee työvuoronsa täysin vapaaehtoisesti. Tulkkien työskentelyolosuhteissa suviseuroissa olisi jonkin verran korjattavaa. Haastatteleman informantti (Informantti 2, 21.12.2012) kuitenkin toteaa, että työskentelyolosuhteet ovat hyvät koppeja lukuun ottamatta. V. Komissarovin määrittelemä tulkkausaika ylittyy kuitenkin tuplasti, joskus jopa nelinkertaisesti. Työvuorojen suunnittelua uudelleen voisi siis harkita.

5.4. USKONNOLLISTEN ILMAUSTEN TULKKAUS SUVISEUROISSA

Tässä osiossa tutkitaan tulkin toiminnan lopputulosta eli tulketta. Litteroituja seurapuheen katkelmia verrataan litteroituihin tulkkeisiin. Analyysissa keskitytään etenkin uskonnollisiin ilmauksiin, mutta pohdinnan alla on lopuksi myös se, miten pitkät tulkkausvuorot saattavat vaikuttaa tulkkaukseen.

Aluksi tarkastellaan niitä puheen vaiheita, jotka kuuluvat seurapuheen tyypilliseen rakenteeseen ja jotka voidaan selvästi havaita aineiston puheissa. Tämän jälkeen etsitään puheista vanhoillislestadiolaiselle seurapuheelle tyypillisiä piirteitä sana- ja rakennetasolla. Tulkkeita verrataan lyhyesti lähdetekstiin Komissarovin ekvivalenssitasteorian avulla.

5.4.1. Seurapuheen aloitus

Kummassakin aineistopuheessa puhuja aloittaa valitsemallaan fraasilla. Toisessa puheessa puhuja ilmoittaa lukevansa seuravieraiden jättämiä esirukouspyyntöjä ja toisessa johdattelee valitsemaansa Raamatun kohtaan, jonka perusteella hän aikoo saarnata.

[9]

pyhä isä / pyhitä meidät totuudessasi / sinun sanasi on **iankaikkinen totuus** // ennen kuin käymme yhdessä kuuntelemaan *tekstiä* niin / tässä on **jumalan lapset** *pyytäneet esirukouksia*

святой отец / освяти нас во истине твоём / ибо слово твоё **вечная истина** // до того как мы вместе слушаем *проповедь* / то **дети бога** *попросили чтобы за них молились*

(T1)

Esimerkin 9 puheen aloittavassa osassa on monia sellaisia seikkoja, joihin tässä analyysissa tullaan myös jäljempänä kiinnittämään huomiota. Sanaliitto *pyhä isä* on uskonnollinen ilmaus. Tämän tulkki on kääntänyt *святой отец*, joten tulkkeen ekvivalenssi suhteessa lähdetekstiin lekseemitasolla. Samankaltainen tilanne on myös ilmauksen *iankaikkinen totuus* kohdalla. Sanaa *totuus* voidaan yleiskielessä käyttää useassa kontekstissa, mutta sana *iankaikkinen* antaa ilmaukselle uskonnollisen sävyn. Tulke *вечная истина* on lähdetekstin ilmaukseen nähden lekseemitason ekvivalentti. Saman tason ekvivalentti on myös saman yhteisön uskovaisista käytetyn ilmauksen *Jumalan lapset* tulke *дети Бога*.

Hieman erilainen käänösratkaisu on esimerkin 9 kursivoituissa tapauksissa. Suomenkielinen sana *teksti* ei ole uskonnollinen, mutta sillä viitataan Raamatun tekstiin, jota puhuja alkaa seuraavaksi lukea. Oikeastaan ilmauksien *teksti* ja *проповедь* välillä ekvivalenssi on pienimmällä mahdollisella eli viestinnän tavoitteen tasolla. Venäjänkielinen vastine näet tarkoittaa saarnaa, jonka puhuja on jo aloittanut. Sen sijaan ilmauksen *pyytäneet esirukouksia* tulkkausratkaisu *попросили чтобы за них молились* on lausuman tason ekvivalentti suhteessa lähdetekstiin.

[10]

armoa **armon jumalalta** / rauhaa **rauhan ruhtinaalta** // palaamme vielä viime sunnuntain aiheeseen / joka oli kirjoitettu / katoavat ja katoamattomat aarteet // eräs niistä teksteistä on kirjoitettuna matteuksen evankeliumikirjan kolmannessatoista luvusta / sen jae neljäkymmentäneljä / *kuuluen jeesuksen nimeen*

благодать / от **бога благодати** / мир / от **князя мира** / вернёмся ещё к теме прошлого воскресенья / которая была / преходящее и непреходящее сокровище / один из текстов того воскресенья / написан в тринадцатой главе евангелия от матфея / сорок четвёртом стихе / *и слова звучат во имени иисуса*

(T2)

Esimerkissä 10 puhujan käyttämät uskonnolliset ilmaukset *armon Jumala* sekä *rauhan ruhtinas* kuuluvat puhujan aloitusfraasiin. Tulkki on käyttänyt vastineita *Бог благодати* ja *князь мира*. Nämä ovat lekseemitason ekvivalenteja lähdetekstiin verrattuna. Aloituksen jälkeen puhuja esittelee valitsemansa Raamatun lukutekstin ja käyttää sen jälkeen vanhoillislestadiolaiselle seurapuheelle tyypillistä fraasia *kuuluen Jeesuksen nimeen*. Tätä fraasia on käytetty myös toisessa puheessa:

[11]

sanat kuuluvat jeesuksen nimeen

слушаем во имени иисуса

(T1)

Esimerkeissä 10 ja 11 venäjänkielisessä tulkkeissa on kaksi erilaista ratkaisua. Toisessa tulkki on muodostanut uskonnollisen ilmauksen monikon kolmannella persoonamuodolla *звучат*. Toisessa tapauksessa tulkki on taas käyttänyt monikon ensimmäistä persoonaa. Komissarovin ekvivalenssitasoteorian perusteella fraasin tulkkeen voisi ajatella kuuluvan lausuman tasolle. Eihän puhujakaan käytä näissä kahdessa vertailtavassa aloituksessa täysin identtistä muotoa. Toisessa puhuja sanoo ”kuuluen Jeesuksen nimeen” ja toisessa ”kuuluvat Jeesuksen nimeen”. Näistä viimeiseksi mainittu lienee hieman ensiksi mainittua yleisempi.

Tulkki voi pitää ilmausta kuin merkinä siitä, että puhuja aikoo aloittaa seuraavaksi Raamatun lukemisen. Kuten informantin haastattelussa selvisi, seuratulkki saa yleensä lukukohdan paikan tietoonsa ennen tulkkaustilannetta (Informantti 2, 21.12.2012). Raamatun luvun loppuminen sen sijaan aloittaa puheessa taas uuden jakson. Puhuja nimittäin siirtyy puheessaan spontaanimpaan, vähemmän valmisteltuun puheen osaan.

5.4.2. Jumala-nimen synonyymit ja Jumalasta johdetut sanaliitot

Osa seurapuheen sisältämistä uskonnollisista ilmauksista on sellaisia, joita saatetaan käyttää myös vanhoillislestadiolaisen herätysliikkeen ulkopuolella. Niillä saattaa olla samanlainen vastine vaikkapa evankelis-luterilaisessa kirkossa Hyvin monen ilmauksen määritelmä eroaa kirkon käsityksestä esimerkiksi juuri vanhoillislestadiolaisen rajaavan seurakuntakäsityksen vuoksi (vrt. luku 4.2.1.).

Erisnimi Jumala toistuu seurapuheessa usein. Jumalasta on käytössä monia synonyymeja, ja sanasta on johdettu eri sanaliittoja. Joskus tällaisen sanaliiton myötä ilmaus saa aivan uuden merkityksen. Esimerkkien 12 ja 13 ilmaukset ovat peräisin aineiston kummastakin puheesta.

[12] *Jumalan synonyymit ja Jumalaa kuvaavat adjektiivit.*

Pyhä Isä	Святой отец
Isä	Отец
Taivaan / taivaallinen Isä	Отец небесный / Небесный Отец
Armollinen Jumala	Милостивый Бог
Armon Jumala	Бог благодати
Vanhurskas Jumala	Праведный Бог
Kaikkivaltias Jumala	Всемогущий Бог

[13] *Jumalasta johdetut sanaliitot.*

Jumalan lapset	Дети Бога, чада Божьи
Jumalan kansa	Народ Божий
Jumalan lahja	Дар Божий
Jumalan poika	Сын Божий
Jumalan sana	Слово Бога, слово Божие
Jumalan tahto	Воля Бога, воля Божия

Esimerkeissä 12 ja 13 esiteltyjä Jumala-sanaan liittyviä ilmauksia on seurapuheessa paljon. Niiden tulkkeet vaihtelevat hyvin vähän. On selvästi havaittavissa, että esimerkiksi *Jumala* tulkataan lähes aina *Бог* ja *Isän* vastine on *Отец*. Nämä esimerkit ovat ekvivalenssiltaan lekseemitasolla, sillä kyseessä ovat erisnimet. Kun erisnimen, tässä tapauksessa Jumala, yhteydessä on jokin adjektiivi, tulkkeessa on käytetty samaa tarkoittavaa tai samankaltaisen merkityksen sisältävää adjektiivia. Useimmat tulkkeista sijoittaisin Komissarovin ekvivalenssitasojärjestelmässä lekseemi- tai lausumatasolle.

Esimerkissä 12 esiintyvän *taivaan Isän* ja *taivaallisen Isän* tulkkeessa toinen esiintyneistä varianteista *Отец небесный* -ilmauksessa on käänteinen sanajärjestys. Vaikka sisältö ei muutu, tyyli on ehkä hieman runollisempi kuin lähdetekstissä. Siksi ilmaus on lähdetekstiin nähden lausuman tason ekvivalentti. Sitä vastoin esimerkissä 13 olevat ilmaukset, joissa on kaksi eri tulkkausvaihtoehtoa, ovat keskenään lekseemitason ekvivalentteja.

Esimerkeistä käy selvästi ilmi, että Jumalaa tarkoittaville ja Jumala-sanasta johdetuille ilmauksille on suurimmaksi osaksi olemassa venäjänkielinen vastine. Tämä johtunee siitä, että useat ilmaukset perustuvat Raamatun teksteihin. Tällöin tulkki voi käyttää venäjänkielisen Raamatun ilmausta. Samoja vastineita käytettiin näinkin pienellä otannalla (kaksi puhetta tulkkeineen) hyvin usein. Sen vuoksi ilmauksia ja niiden tulkkeita voi monesta eri syystä pitää mielestäni vakiintuneina.

5.4.3. Vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä uskosta ja uskovaisista käytettävät ilmaukset

Tässä alaluvussa tutustutaan vanhoillislestadiolaiseen herätysliikkeeseen ja yhteisöön kuuluvien henkilöiden nimeämiseen liittyviin sanontoihin. Tämän lisäksi esimerkeissä on sellaisia ilmauksia, jotka kuvaavat uskovaisen elämää, *matkaa*. Useissa kohdissa esiintyy vastakohtapari *uskovainen–epäuskoinen*, joka on tulkattu lähes poikkeuksetta *верующий–неверующий*. Samoin tutustutaan myös muihin vaihtoehtoisiin ilmauksiin kuvata sanoin vanhoillislestadiolaisten joukkoa. Osa näistä ilmauksista saa merkityksensä juuri uskonnollisessa kontekstissa.

Seurakunnasta, eli *Jumalan valtakunnasta* (*царство Божие*), puhuttiin toisessa tarkasteltavassa puheessa paljon. Syynä tähän voi pitää myös sitä, että puhuja oli valinnut puheen aiheeksi Raamatun tekstin, jossa ilmaus on keskiössä. Seurakunnan ohella puhuttiin paljon myös omakohtaisesta uskosta. Jumalan valtakunnan ohella puheissa käytettiin myös sellaisia ilmauksia, jotka saavat uskonnollisen sävyn kontekstinsa myötä. Yksi huomattavan yleinen ja paljon käytetty yleiskielinen sana on *matka*. Sitä on käytetty myös useiden yhdyssanojen ja sanaliittojen kantana.

[14]

kyllä me kauankin jo ketkä **olemme saaneet** *matkaa tehdä jumalan lapsina* / kyllä me **на пути и детьми бога** / мы помним это tämän muistamme

(T1)

Esimerkistä 14 voidaan erottaa vanhoillislestadiolaisia ilmaiseva *Jumalan lapset*. Sen tulke *дету Бога* on lekseemitason ekvivalentti. Sen ympärillä oleva laajempi ilmaus *olemme saaneet matkaa tehdä Jumalan lapsina* on tulkattu *могли находиться на пути и детьми Бога*. Se taas on lausumatason ekvivalentti lähdetekstiin nähden. Matka-sanasta johdettuja tai siihen tiiviisti liittyviä ilmauksia käytettiin puheissa myös muissa muodoissa.

Kun tämänkaltaisia ilmauksia verrataan aineistona olevien puheiden tulkkeisiin, voidaan havaita, että *matka*-sanasta johdetut ilmaukset tulkataan yleensä käyttämällä venäjän *путь-*kantaista vastinetta. Matka-teemaisia sanoja käytetään myös jonkin verran. Esimerkiksi toisessa aineiston puheessa puhuja käytti *matka*-aiheeseen läheisesti kuuluvaa *saattomiestä* (esimerkki 16).

[15]

me muistamme vanhan testamentinkin **matkamiesten** kohdalta kertomusta siitä että / -- /

(T1)

[16]

nuori sisar pyytää esirukousta että *uskon kieltänyt isä* / saisi parannuksen armon / ja palaisi kotiin / että jumala antaisi äidille ja sisaruksille *voimia uskonkilvoitukseen* / samoin että välit appivanhempiin paranisivat ja äiti pääsisi kotisiin rakkauteen ja saisi läheisiä **saattomiehiä** //

молодая сестра просит чтобы за неё молились / чтобы *отец который отошёл от веры* мог бы вер.. получать милость покаяния вернулся бы домой / и чт.. бог дарил бы маме и детям *силу / верить* // также / чтобы отношения с родителями улучшались бы и мама могла бы чувствовать любовь сильно и получал бы близких **попутчиков** /

(T1)

Esimerkissä 15 mainittiin *matkamiehet*, minkä tulkki käänsi muotoon *путчики*. Jostain syystä etuliite *по-* on jäänyt pois. Venäjän sanakirja ei tunne sanaa ilman kyseistä etuliitettä. On vaikeaa sanoa, mille ekvivalenssitasolle kohdekielinen ilmaus tämän vuoksi kuuluu. Vaikka tämän tutkielman puitteissa ei voitu kysyä vastaanottajien reaktioita, uskon, että kuulijat ovat ymmärtäneet ilmauksen ainakin kontekstin perusteella. Sen vuoksi kohdekielen ilmaus olisi tilanteen kuvauksen tasolla. Aikaisemmin esirukouksissa (katso esimerkki 16) tulkki on käyttänyt kyllä etuliitteistä ilmausta *попутчики*.

Esimerkissä 16 *saattomiehet* on tulkattu *попутчики*. Se on tilanteen kuvauksen tason ekvivalentti. Voidaan siis todeta, että uskovaisen elämää symboloiva ilmaus *matka* ja sen johdannaiset ovat saaneet teemaltaan samankaltaiset vastineet tulkkeessa. Tämä saattaa johtua siitä, että vastineet on helppo muodostaa yleiskielisen sanan avulla. Tulkkeiden tarkkuudet lähdetekstiin nähden kuitenkin hieman vaihtelevat. On kuitenkin huomattava, että tarvittaisiin lisää tutkimusta siitä, kuinka hyvin kuulijakunta ymmärtää tämänkaltaisia kohdekielisiä uskonnollisia ilmauksia.

Tämän lisäksi kyseisessä esimerkissä 12 on huomattavan paljon myös muita uskoon ja vanhoillislestadiolaisiin uskovaisiin liittyviä ilmauksia. *Nuori sisar* on ilmaus samaan uskonnolliseen ryhmään kuuluvasta naispuolisesta henkilöstä. Yleiskielinen sanaliitto saa tässä tapauksessa kontekstista johtuvan uskonnollisen sävyn. Se on tulkattu *молодая сестра*, mikä on lekseemitason ekvivalentti. *Uskon kieltänyt isä* ilmaisee henkilöä, joka on joskus aiemmin kuulunut yhteisöön. Sen tulke *отец, который отошёл от веры* sisältää saman informaation. Lähdetekstiin nähden erilaisen rakenteensa vuoksi tulke on lausumatason

ekvivalentti. *Kilvoitus* on Raamatusta peräisin oleva kielikuva (esimerkiksi 2. Tim. 4:7). Esimerkin rukouksessa pyydetään, että Jumala antaisi *voimia uskonkilvoitukseen*. Tulkki ei ole säilyttänyt kielikuvaa, vaan tulkannut ilmauksen *чтобы Бог дарили бы силу верить*. Koska sisältö välittyy ilmauksesta, tulkkeen ja lähdetekstin välillä on viestin tason ekvivalenssi.

Aineistossa on myös tapaus, jossa tulkki lisää informaatiota uskovaisten ryhmää kuvaavan ilmauksen kohdekieliseen tulkkeeseen:

[17]

hän puhuu suoraan avoimesti niille jotka ovat **говорит также и прямо открыто тем кто являются его учениками**
hänen omiansa

(T2)

Esimerkissä 17 puhuja käyttää ryhmätunnetta lisäävää ilmausta *hänen omiansa*. Tulkki kääntää tämän ilmauksen tekijänimellä *ученик*. Raamatussa sanaa on käytetty opetuslasten vastineena. Vaikka rakenne on eri, sisältö viittaa samaan tarkoitteeseen. Ekvivalenssiltaan tällainen ratkaisu on viestin tasolla.

Uskoon ja uskovaisiin liittyviä sanoja on paljon. Osa näistä on yleiskielisiä (esimerkiksi *veli* ja *sisar*), yleiskielestä muodostettuja yhdyssanoja (*matkaystävä*) tai ”puhtaasti” hengellisiä sanoja (*Jumalan lapsi*). Tämä osaltaan helpottaa tulkkia: vaikka hän valitsisi toisen termin, ekvivalenssi pysyy hyvinkin tarkalla tasolla. On kuitenkin hyvin tärkeää huomata, että tätä analyysiä tehdessä ei toteutettu kuulijoiden keskuudessa minkäänlaista kyselyä. Jää siis epäselväksi, miten venäjänkieliset seuravieraat ymmärtävät käännettynä esimerkiksi sanan *matka* merkityksen.

5.4.4. Tekijänimet

Tutkielman aineistossa olevissa puheissa käytettiin *uskovaisen* ohella myös muita tekijänimiä. Tekijänimi on esimerkiksi edellisessä alaluvussa tarkasteltu ilmaus *ученик*. Seuraavaksi tarkastellaan, millaisia tekijänimiä seurapuheet sisälsivät. Esimerkin 18 esimerkit ovat peräisin kummastakin aineiston puheesta.

[18] *Seurapuheissa esiintyviä tekijänimiä.*

Kummilapsi	Крестник
Pakana	Язычник
Saarnaaja	Проповедник
Kirjanoppinut	Книжник
Vapahtaja	Спаситель

Esimerkissä 18 tarkastellut tekijänimet ovat yhtä lukuun ottamatta kaikki saaneet ekvivalenssiltaan lekseemitason vastineet kohdekielisessä tulkkeessa. Tarkasteltavissa puheissa on selvästi havaittavissa, että tulkkeessa on käytetty lähdekielistä puhetta enemmän tekijänimille tyypillisiin päätteisiin loppuvia henkilöihin viittaavia substantiiveja (esimerkiksi *-ик, -ель*). Tämä johtunee kielten rakenteiden välisistä eroista. Toisaalta myös suomenkielisessä puheessa on käytetty *ja*-loppuisia tekijänimiä, esimerkiksi *Vapahtaja* ja *saarnaaja*.

Suomen ja venäjän kielten välinen ero on havaittavissa ilmauksen *kummilapsi* tulkkeessa. *Крестник* viittaa näet miespuoleiseen henkilöön. Lähdekielen ilmauksesta ei taas käy ilmi, kumpaa sukupuolta puhuja tarkoittaa. Toisaalta voidaan myös kysyä, onko tässä yhteydessä sukupuolella merkitystä. Rukouksessahan ollaan joka tapauksessa yhteydessä Jumalaan, jonka uskotaan olevan jokaisen luotunsa tunteva ja kaikkivaltias. Uskonnollinen konteksti saattaa siten vaikuttaa myös tulkin ajatteluun.

Se, että tekijänimet saavat niin usein hyvin ekvivalenttisen vastineen tulkkeessa, johtuu varmasti suureksi osaksi sanojen esiintymisestä Raamatussa. Jos taas puhuja käyttää jotain vanhoillislestadiolaisessa kontekstissa uskonnollisen merkityksen saavaa yleiskielen asuista ilmausta, tulkin on oltava tarkkana.

5.4.5. Yleiskielisen ilmauksen kaltaisia uskonnollisia ilmauksia

Edellä tuotiin jo esille joitakin sellaisia esimerkkejä, joissa jossain muussa kuin uskonnollisessa kontekstissa käytettävää ilmausta voidaan pitää uskonnollisena käyttöympäristönsä vuoksi. Seuraavaksi tarkastellaan tämänkaltaisia seurapuheessa esiintyneitä ilmauksia sekä niiden tulkkeita. Taulukon esimerkit ovat peräisin kummastakin aineiston puheesta.

[19] *Yleiskielisen ilmauksen kaltaisia uskonnollisia ilmauksia aineiston puheissa.*

Käskysana	Закон Божий
Veli / Sisar	Брат / Сестра
Vihollinen	Враг
Kiusaaja	Искуситель
Paratiisi	Рай
Lähimmäinen	Ближний
Vanha osa	Старая часть

Esimerkissä 19 tarkasteltujen ilmausten tulkitseminen uskonnollisiksi perustuu ainoastaan niiden käyttöympäristöön. Suurin poikkeama lähdetekstin sanatarkkuudesta on ilmauksessa *käskysana*. Käskysana tarkoittaa tässä kontekstissa Raamatussa annettuja ohjeita ja neuvoja uskovaisille. Tulkki on kääntänyt tuon ilmauksen sisällön tarkoitteen venäjäksi *закон Божий*. Tätä seikkaa voidaan selittää kulttuurieroilla, sillä *käskysana* on hyvin vanhaa uskonnollista kieltä. Nykyään sitä käytetään hyvin usein koirankoulutuksessa, jossa sillä tarkoitetaan koirille annettavia imperatiivi-muotoisia komentoja, kuten ”Istu!” ja ”Maahan!”. Sen sijaan tulkin käyttämää vastinetta ei voi käyttää juuri muussa kuin uskontoon liittyvässä kontekstissa. Ilmauksen osalta lähde- ja kohdekielen ilmauksen välillä on viestin tason ekvivalenssi.

Taulukon sanoissa on myös ilmauksia, joille on venäjässä kaksi samantyyppistä vastinetta. Tällainen ilmaus on *kiusaaja*. Sanakirja antaa käsitteelle kaksi venäjänkielistä vaihtoehtoa: *мучитель* ja *искуситель*. Näistä jälkimmäinen, ja aineistossa käytetty, perustuu kuitenkin

Raamatusta käytettyyn varianttiin (esim. 1. Tess. 3:5). Tulkki on valinnut siis kontekstiin sopivan vaihtoehdon, joten lähde- ja kohdekielisten ilmausten välillä on lekseemitason ekvivalenssi.

Yllä käsitellyistä esimerkeistä erikoisin tapaus on ilmaus *vanha osa*. Venäjänkielinen vastine *старая часть* on sanasanainen eli sanatarkka käännös. Ilmaus viittaa Raamatun kielikuvaan *vanhasta ihmisestä* (*ветхий человек*), joka merkitsee ihmisen inhimillistä luonnetta (esim. Room. 6:6 ja Room. 7:6). Olisi mielenkiintoista saada tietää, miten kohdeyleisö on ilmauksen ymmärtänyt. Puhtaasti kohdetekstinä tarkasteltuna, ilman taustatutkimusta tulkkeen vastaanotosta, ekvivalenssi on lekseemitasoinen.

Tässä alaluvussa tarkasteltiin ilmauksia, jotka äkkiseltään ja kontekstistaan irrotettuna vaikuttavat yleiskielisiltä. Se, että puheessa käytettiin juuri näitä sanoja, on selvästi osittain riippunut myös puhujan valitsemasta Raamatun lukukohdasta. Koska vertailu oli kohtalaisen suppea, on vaikea ottaa kantaa näiden ilmausten tulkkeiden yleisyyteen. Koska ilmaukset olivat joissakin tapauksissa selvennystä vaativia, tulkin on syytä tuntea hyvin Raamatun sanastoa. Hyvä aihepiirin tuntemus korostuu myös siinä, että monilla ilmauksilla voi olla kohdekielessä useita vastineita. Näistä jokin saattaa olla sopivampi uskonnolliseen kontekstiin. Lisäksi kuulijakunnan rakenteen tunteminen voi olla yksi keino ratkaista, mitkä ilmauksista voi tulkata sanasanaisesti ja mitkä kaipaisivat selittävää lisätietoa.

5.4.6. Vanhoillislestadiolaisuudessa tyypillisiä verbirakenteita

Tässä kappaleessa tarkastellaan tulkin toimintaa tilanteessa, jossa puhuja käyttää jotain vanhoillislestadiolaisessa uskonnollisessa kielessä tyypillistä verbirakennetta. Seuraavissa esimerkeissä uskonnollinen ilmaus on kolmannen infinitiivin inessiivi- tai illatiivimuotoinen verbi:

[20] Tyypillisiä vanhoillislestadiolaisia verbirakenteita aineiston puheissa.

a (T2)	kun olin opiskelemassa / mennyt opiskelemaan / enkö ollut uskomassa	когда я учился и был неверующим / – /
b (T1)	/ – – / saa jäädä uskomaan kaikki synnit ja kiusaukset ja epäilykset jeesuksen nimessä ja veressä anteeksiannetuiksi	/ – – / может оставаться в вере все грехи прощ.. и искушения и сомнения прощены в имени иисуса и кровью его
c (T1)	useat uskovaiset sisaret ovat pyytäneet esirukousta omasta ja uskovaisten ystävien puolesta että säilyisivät uskomassa ja taivaan isä siunaisi heidän elämäänsä	многие верующие сёстры моли.. просят чтобы молились за них чтобы сохранялись в вере и чтобы отец небесный помог бы их в жизни
d (T1)	näin tänäkin iltana me saamme tähän asiaan olla turvautumassa	сегодня вечером мы можем на и на в этом деле иметь защиту

Venäjän kielen tulkin on taulukon 20 tilanteissa tehtävä ratkaisu: säilyttääkö hän jatkuvuutta korostavan muodon vai välittääkö tulkkeessa pelkkää sisältöä. Esimerkin kohdassa a kielteinen *enkö ollut uskomassa* on tulkattu käänteisellä tavalla: *и был неверующим*. Быть-verbien preteriti esiintyy yhdessä instrumentaalimuotoisen substantivoituneen partisiipin kanssa. Ilmaukset tarkoittavat kuitenkin samaa, joten ne ovat keskenään ekvivalentteja lausuman tasolla.

Esimerkin kohdassa b tulkki on ratkaissut kolmannen infinitiivin illatiivin käyttämällä imperfektiivistä aspektimuotoa (*оставаться*). Se onkin keino välittää lähdekielisen ilmauksen sisältämä tieto toiminnan jatkuvuudesta. Sama tilanne on myös kohdassa c, jossa *säilyä*-verbien yhteydessä on käytetty kolmannen infinitiivin inessiivimuotoista verbiä *uskomassa*. Tulkkeessa on verbi *сохраняться*, joka on aspektiltaan imperfektiivinen. Molemmat verbit järjestyvät prepositionaalimuodossa olevan epäsuoran objektin kanssa. Tulketta voidaan pitää lausuman tason ekvivalenttina. Kohdassa d kolmannen infinitiivin inessiiviä käytetään muussa kuin *olla uskomassa* -tyyppisessä tilanteessa. Tulkki on ratkaissut *olla turvautumassa* -ilmauksen apuverbillä *мочь* ja rakenteella *иметь защиту*, jossa verbi *иметь* on aspektiltaan imperfektiivinen. Ratkaisu on ekvivalenssin osalta viestin tasolla.

Vanhoillislestadiolaiselle tavalle käyttää seurapuheissa yleiskielestä poikkeavia verbirakenteita on siis erilaisia tulkkausratkaisuja. Yleisin näistä oli venäjän verbin imperfektiivisen aspektin käyttäminen, samoin kuin verbi *быть* yhdessä instrumentaaliin järjestyneen predikatiivin kanssa.

5.4.7. Seurapuheen prepositio- ja postpositioilmaukset

Analyysi jatkuu seurapuheiden sisältämien vanhoillislestadiolaisuudelle tyypillisten kielellisten piirteiden tutkimisella. Tässä alaluvussa tarkastellaan puheiden sisältämiä prepositio- ja postpositioilmauksia. Sen jälkeen niitä verrataan tulkkeisiin.

[21] *Aineiston seurapuheiden prepositio- ja postpositioilmauksia.*

a (T2)	olihan sekin jo vanhan testamentin puolella hyvinkin kirkkaana profeettojen saarnassa ja / ja aivan sieltä alusta saakka jolloinka ihminen ei enää selviytynyt jumalan edessä kelvannut jumalan edessä omilla ansioillaan ja / edellytyksillään	это была / эта весть была яркой уже во времена ветхого завета / проповеди пророков и от самого начала мира // когда человек перестал быть УГОДНЫМ БОГУ и не мог УГОДИТЬ ЕМУ своими заслугами //
b (T2)	jumala oli kristuksessa ja asui meidän keskellämme	бог был во христе // и жил среди нас //
c (T1)	niin kuin me tuossa kuulimme jo aikaisemmin veljien kautta että me // olemme maailmassa mutta emme maailmasta /	как у слышали уже раньше через братьев сегодня / мы в мире но не от мира //
d (T1)	tuo käärme houkuttelee tiettyyn suuntaan ja / se houkuttelee juuri siihen suuntaan kuinka aadamia ja eevaa houkuteltiin poispäin jumalasta ja / poispäin jumalan tahdosta /	змея зовёт в какую-нибудь сторону / и именно на в ту сторону как и адама и еву / значит прочь от бога / отойти от воли бога //

Esimerkin 21 kohdassa a puhuja käyttää kaksi kertaa ilmausta *Jumalan edessä*. Ensimmäistä ilmausta ei voi oikein korvata toisella vaihtoehdolla, mutta toisen voisi muotoilla vaikka muotoon *Jumalalle*. Tulkki on sen sijaan irtaantunut hieman lähdekielen rakenteesta ja tulkkaa ensimmäisen *угодить Богу* ja toisen *угодить ему*. Tällöin lähdekielinen ajatus siitä,

ettei ihminen selviydy Jumalan edessä, jää välittymättä kohdekieleen. Tulkki käyttää verbiä *ызодумь*, joka korostaa jälkimmäistä ajatusta Jumalalle kelpaamattomuudesta. Toisaalta äänitteellä lähdekielisen puhujan puheesta voi saada sellaisen vaikutelman, että hän *selviytyä Jumalan edessä* -ilmauksen jälkeen aivan kuin korjaisi edellä sanomaansa ja jatkaisi *kelvannut Jumalan edessä*. Voi olla, että tulkki on nopeasti tulkinnut tilanteen niin, että puhuja on takellellut hetkellisesti ajatuksessaan. Viestin pääsisältö tulee pientä tarkennusta lukuun ottamatta kuitenkin käännettyksi kohdekieleen. Hieman tulkinnasta riippuen ekvivalenssi lähde- ja kohdetekstin välillä on joko tilanteen kuvauksen tai viestin tasolla.

Kohdassa b puhuja puhuu Kristuksessa asuvasta Jumalasta, joka asui uskovaisten keskellä. Hyvin allegorinen kielikuva on käännetty lähdekielen tapaan sanasanaisesti *среди нас*. Samanlainen tulkkausratkaisu on myös kohdassa c, jossa puhuja viittaa aikaisemmin pidettyyn seurapuheeseen. *Veljillä* ei tässä yhteydessä tarkoiteta ketä tahansa uskovaista miespuoleista henkilöä, vaan nimenomaan toisia puhujia. Tulkki on kääntänyt ilmauksen *через братьев*. Kummatkin tulkkeet ovat lekseemitason ekvivalentteja lähdetekstiin verrattuna.

Viimeisessä kohdassa d kuvataan jälleen allegorisella tavalla syntiinlankeemusta. *Aadamia ja Eevaa houkuteltiin pois päin Jumalasta ja pois päin Jumalan tahdosta*. Tämän tulkki on kääntänyt käyttämällä prepositiota *om* yhdessä adverbien *прочь* kanssa. Jälkimmäinen prepositioilmaus on tulkattu etuliitteisen liikeverbin *омоүму* ja preposition *om* avulla. Se luo tulkkeeseen ajatuksen *loitontumisesta*. Viestin sisältö ymmärrettäneen kuitenkin erilaisesta rakenteesta huolimatta. Sen vuoksi lähde- ja kohdetekstin ilmaukset ovat ekvivalenssiltaan viestin tasolla.

Tämän alaluvun perusteella saatiin selville keinoja, joita tulkki käytti seurapuheen postpositioita ja prepositioita sisältävien uskonnollisten ilmausten tulkkeissa. Neljän esimerkin perusteella voitiin havaita kolmea erilaista toimintatapaa. Ensiksi tulkki saattaa häivyttää lähdekielen rakenteen ja korvata sen vaikka verbillä. Toiseksi tulkki voi säilyttää lähdekielisen prepositiorakenteen ja kääntää sen sanatarkasti venäjäksi. Kolmanneksi tulkki voi käyttää preposition lisäksi adverbia tai liikkeen luonnetta ilmaisevaa verbiä.

5.4.8. Tekstin lähettäjä ja lähettäjän intressit

Analyysissa tarkastellaan seuraavaksi puheen retoriikkaan liittyviä piirteitä. Tässä ja kahdessa seuraavassa alaluvussa pyritään selvittämään, millaista kommunikaatiota puhuja käy yleisön kanssa, millä tavalla hän huomioi eri yleisöryhmiä ja miten se mahdollisesti on havaittavissa uskonnollisten ilmausten osalta.

Muistamme, että SRK on korostanut seuroja järjestettävän kaikille. Seuraavassa esimerkissä 22 puhuja kohdistaa sanansa myös niille, jotka eivät vielä kuulu vanhoillislestadiolaiseen yhteisöön.

[22]

sen takia näissäkin seuroissa myöskin saarnataan niille / kohdistetaan sanat niille / jotka eivät vielä **ole uskomassa** / **eivät ole vielä uskoneet** // sellaiselle sanotaan hyvin rakkaasti ja hyvin tällaiselta / aivan kuin rinnalle / vierelle tulevalta ee / korkeudelta että / että sinäkin saat **tehdä parannuksen**

слова были адресованы и таким кто **ещё не уверовал** // так и теперь такому человеку говорится с любовью / не сверху / а как равному и ты можешь **покаяться**

(T2)

Puhujan puheesta nousee esiin muun muassa yksityiskohta, jossa hän käyttää ensin vanhoillislestadiolaisille tyypillistä ilmausta *olla uskomassa*, mutta vaihtaa sen pian muotoon *eivät ole vielä uskoneet*. Tilanteen voisi tulkita niin, että puhuja haluaa varmistaa kaikkien kuulijoiden ymmärtävän sanoman. Mahdollisesti hän ajattelee jälkimmäisen muodon avautuvan paremmin niille, joille herätysliikkeen uskonnollinen kieli ei ole vielä tuttua.

Tulkki on tässä tilanteessa valinnut verbin preteritimuodon ilmaisemaan jo aloitettua toimintaa. *Tehdä parannus* on tulkattu perfektiivisellä *покаяться*-verbillä. Kohta on mielestäni hyvä esimerkki viestin tason ekvivalenssista, sillä tulkki on keskittynyt asiasisällön välittämiseen eikä sanatarkkaan käännökseen. Tämä esimerkki kertoo, miten puhuja kohdistaa sanansa sekä kutsuna Jumalan valtakuntaan että rohkaisee jo yhteisössä olevia. Ilmauksen tulkkeessa on lyhennetty paljon puhekielelle ominaisia piirteitä, kuten esimerkiksi toistoa. Tulkkeesta jää puuttumaan joitakin puheen aineksia, mutta keskeisin sisältö välittyy kuulijalle. Siksi mielestäni tulkkeen ja lähdetekstin välinen ekvivalenssi on tilanteen kuvauksen tasolla.

[23]

ja tuo isä kyselee tänäkin iltana / kaikkia niitä ja / ja jotka ovat lapsuudenuskosta eksyneet ja / ja meillemkin taivaallinen isä haluaa siunata / monesti epäilevinä näinä aikoina kiusattuina ja lankeemukseenkin joutuneina että saa jäädä uskomaan kaikki synnit ja kiusaukset ja epäilykset jeesuksen nimessä ja veressä anteeksiannetuiksi // и этот отец и сегодня вечером спрашивает и зовёт всех кто детскую веру потеряли и нам / нас / отец хочет благода.. благословить / мы кто сомнеем / сомневаемся и которые по / может оставаться в вере все грехи прощ.. и искушения и сомнения прощены во имени иисуса и кровью его

(T1)

Esimerkissä 23 puhuja puhuttelee ensin niitä, jotka ovat aikaisemmin kuuluneet yhteisöön. Sitten hän kohdistaa sanansa kaikille läsnä oleville kuulijoille. Saarnan lopetukseen viittaavan *jäädä uskomaan* -ilmauksen jälkeen seuraa vanhoillislestadiolaisille tyypillinen synninpäästörитуаali ”Jeesuksen nimessä ja veressä”. Lyhyessä puheen osassa korostuu seurojen tarkoitus, joka on kutsua ihmisiä herätysliikkeeseen ja vahvistaa liikkeessä olevien uskoa.

Tulkki on lisännyt informaatiota ensimmäisessä ajatuksessa ”ja tuo isä kyselee tänäkin iltana”. Hän nimittäin kääntää ajatuksen ”и этот отец и сегодня вечером спрашивает и зовёт”. Tulkkeessa kutsu (verbin *звать* myötä) herätysliikkeeseen konkretisoituu vielä selvemmin. Tulkin hapuilu sanojen kanssa selittyy sillä, että hänen tulkkausvuoronsa kyseisessä kohdassa on kestänyt jo yli 35 minuuttia. Tähän kyseiseen puheen osaan palataan vielä tästä näkökulmasta luvussa 5.4.12.

Aivan kuten esimerkissä 22, tulkki välittää keskeisen informaation kohdekielellä. Joitakin yksityiskohtia tulkkeesta jää puuttumaan, mutta kaikista olennaisin tieto välittyy kuulijalle. Siksi tämäkin tulke on ekvivalenssiltaan tilanteen kuvauksen tasolla.

Kahden tarkastellun esimerkin perusteella selvisi, että puhuja otti myös muut kuin yhteisöön kuuluvat seuravieraat huomioon kummassakin aineistoon kuuluvassa puheessa. Uskonnollisia ilmauksia käytettiin, mutta toisessa tapauksista puhuja selvensi herätysliikkeelle tyypillistä ilmausta. Myös tulkki pystyy omalta osaltaan vaikuttamaan kuulijoihin tilanteessa, jossa puhuja kohdistaa sanat yhteisöön kuulumattomille. Näin tapahtui jälkimmäisessä esimerkissä.

5.4.9. Puhujan roolinmuutokset ja me-hengen luonti

Tässä aluvuossa tarkastellaan puhujan roolinmuutoksia kesken puheen. Samoin selvitetään, millä tavalla me-henki näkyy tutkittavissa puheissa. Tulkkeen tutkimisessa keskitytään kunkin esimerkin laajuisen kokonaisuuden tarkasteluun ekvivalenssisiteorian näkökulmasta.

[24]

eikä nytkään täällä ole puhumassa kuin ulkonaisesti ihminen / on puhumassa siis vajavainen / kaikessa puuttuvainen ihminen / vaan on puhumassa itse herra jeesus / sama joka tässä kenesaretin järvellä saarnasi veneestä	и сейчас здесь не говорит человек / но через несовершенного человека говорит сам господь иисус / тот же который проповедовал на генезаретском озере из лодки
--	---

(T2)

[25]

jääkää näin turvallisesti uskomaan kaikki synnit ja matkan viat anteeksi herran jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä // ja minäkin kysyn / että saanko minäkin jäädä teidän kanssanne / – ⁵ / haluan uskoa // jeesuksen nimeen / aamen	оставайтесь так верить с упованием / прощение всех ваших грехов / именем / и драгоценной / примирительной кровью христа // могу ли я верить там вместе с вами / – – ⁵ / хочу верить // во имя иисуса // аминь
---	---

(T2)

Yllä olevissa esimerkeissä 24 ja 25 kuvastuvat puhujan roolinmuutokset seurapuheen aikana. Yhteisössä ajatellaan, että Jumala puhuu seurapuheen välityksellä seurakunnalle. Esimerkissä 16 puhuja ilmaisee asian niin, että *on puhumassa itse Herra Jeesus*. Tämä ajatus ei ehkä lähdetekstistä käy täysin selväksi. Tulkki sen sijaan selvästi tietää, mistä on kysymys, sillä hän tulkkaa puhujan ajatuksen *через несовершенного человека говорит сам Господь Иисус*. Tulkkeen sisältämä ajatus ”vajavaisesta ihmisestä” puhetoiminnan välikappaleena tulee lähdetekstiä selvemmin esille. Lähdetekstin ja tulkkeen välinen ekvivalenssisuhde onkin näin viestin tasolla.

⁵ Tässä kohdassa seuraväki julistaa puhujalle synninpäästön.

Esimerkissä 25 puhuja on edennyt vaiheeseen, jossa hän on lopettamassa seurapuhetta. Rooli jumalallisen viestin lähettäjänä muuttuu hetkellisesti synninpäästöä tarvitsevan seurakuntalaisen rooliksi. Tällöin hän kysyy, *saanko minäkin jäädä teidän kanssanne*. Fraasin voidaan ajatella olevan vakiintunut (vrt. Informantti 1, 10.2.2013). Siinä on vanhoillislestadiolaisuudelle tyypillinen *jääda uskomaan* -verbirakenne. Siksi lähdekielisen kuulijakunnan ymmärtämistä ei haitanne se, että määrite *uskomaan* jää puuttumaan puheesta. Tästä kertoo se, että seurakunta julistaa puhujalle synnit anteeksi, mikä kuuluu vaimeasti tallenteella. Tämä yleisön ja puhujan vuorovaikutus toistuu hyvin useissa seurapuheissa. Vakiintuneisiin fraaseihin kuuluu myös puhujan reagointi hänelle julistettuun synninpäästöön. Esimerkin ”*haluan uskoa*” on yksi vakiintuneimmista malleista. Sen jälkeen puhuja päättää puheensa.

Tulkki seuraa puhujan roolinmuutoksia lähes kaikissa puheen osan vaiheissa. Kun puhuja käyttää minä-pronominia, myös tulkki puhuu minä-muodossa. Esimerkissä 25 tulkki selventää puhujan pyyntöä synninpäästöstä. Ilman uskomaan-määritettä jäävän ilmauksen *saanko minäkin jäädä*, tulkki kääntää *могу ли я верить*. Samassa yhteydessä jatkuvuutta ilmaiseva *jääda*-verbi putoaa pois tulkkeesta. Tulkkeen voidaan ajatella välittävän lähdetekstin sisällön vähintään yhtä tarkasti kuin lähdetekstin, vaikka käänös ei olekaan sanatarkka. Tulkki jättää tulkkaamatta kohdan, jossa seuraväki julistaa puhujalle synninpäästön. Tulkkaus jatkuu, kun puhuja toteaa haluavansa uskoa. Pian sen jälkeen puhe loppuu. Katkelmassa lähdetekstin ja kohdetekstin välillä on kokonaisuutena tarkastellen viestin tason ekvivalenssi.

Edellä tarkastelluissa puhujan roolinmuutoksissa puhuja siirtyy välillä yhteisöön kuuluvien, synninpäästöä tarvitsevien joukkoon. Tätä voisi pitää eräänä puhujien tapana korostaa olevansa yksi yhteisöön kuuluvista, tavallisista ihmisistä. Puhuja rohkaisee kuulijoita usein myös käyttämällä me-muotoa ja luomalla tällä tavalla yhteenkuuluvuuden tunnetta. Seuraavaksi pyritään selvittämään, millä tavalla puhuja luo me-henkeä ja osoittaa samalla itse kuuluvansa samaan ryhmään kuin kuulijat.

Me-muotoista puhetta käytetään seurapuheissa paljon (Informantti 1 10.2.2013). Aineiston toisessa puheessa (T1) tämä ilmiö toistui hieman toista tarkasteltua seurapuhetta (T2) useammin.

[26] *Me-hengen luominen seurapuheessa.*

a	näin se on <i>vihollinen</i> toiminut / ja saanut monta kertaa meidätkin lankeamaan pienimmissäkin asioissa	действительно это так / так <i>враг души</i> дей.. действовал и с нами и нас часто вёл в грехи и в маленьких делах
b	sen tähden meillä on tänäkin päivänä se rukous ja mieli että anna <i>taivaallinen isä</i> evankeliumisi voima niin että saisimme tässä vaikeassa ajassa pysytellä yhdenkaltaisessa kalliissa uskossa / jumalan valtakunnan yhteisessä ymmärryksessä /	поэтому / и сегодня у нас есть такое такая молитва и желание что <i>отец</i> даруй силы евангелия твоего чтобы в этом трудном времени мы могли бы сохраняться / в единой / драгоценной вере / в царствии божем / по одним пониманием /
c	silloin kun näitä tunnusmerkkejä saa toteutua niin me tiedämme silloin että silloin me olemme lampaiden jäljillä ja entisten pyhien askelissa // löydämme tuon oikean opetuksen / enemmän sydämellä kuin päällä /	и когда мы эту можем ощущать мы можем понимать что мы ж идём по шагам старых / тех верующих кто уже умерли / и больше сердцем и меньше разумом

(T1)

Esimerkin 26 kohdissa toistuu puheiden lohduttava ja rohkaiseva sävy. Kohdassa a puhuja viittaa lukemaansa Raamatun kohtaan ja vertaa sen sisältämää vertausta uskovaisten elämään. Hän konkretisoi kertomuksen tuomalla sen kuulijaa lähelle. Esimerkkikohdassa olevan ilmauksen *vihollinen* tulkki on tarkentanut *враг души*. Toisaalta puhuja on käyttänyt synonyymeja *vihollinen*, *sielunvihollinen* ja *sielujen vihollinen* usein puheen aikana. Nämä kaikki samaa tarkoittavat ilmaukset tulkki on kääntänyt venäjäksi yllä mainitulla tavalla, *враг души*. Lähde- ja kohdetekstin välinen ekvivalenssi on viestin tasolla.

Kohdassa b puhuja tuo suoraan esille, vanhoillislestadiolaiselle puheelle tyypillisellä tavalla, käsityksen Jumalan valtakunnasta ja sen yhdenkaltaisesta uskosta. Toisaalta rukouksenomaisen ajatuksen voi mieltää myös eräänlaisena ohjeena kaikille kuulijoille: Jumalan valtakunnassa on yksi yhteinen ymmärrys ja yhdenkaltainen usko. Ajatus vahvistaa osaltaan ryhmän sisäpiiritunnetta. Tulkkeen sisältö noudattaa hyvin pitkälti lähdetekstiä. Eroja on esimerkiksi ilmauksessa *taivaallinen Isä*, joka on käännetty muotoon *Omeu*. Mielestäni ei ole kuitenkaan syytä epäillä, ettei kuulija ymmärtäisi sanan viittaavan puhujan tarkoittamaan Jumalaan ilman adjektiivia. Lähde- ja kohdetekstin välillä ekvivalenssitaso on viestin tasolla.

Esimerkin kohdan c sisältö on tiiviissä yhteydessä kohdan b kanssa. Teema on vain esitetty uskonnollisemmilla ilmauksilla. *Lampaiden jäljet* ja *entisten pyhien askeleet* viittaavat muuttumattomaan, yhdenkaltaiseen ja oikeaan uskoon – samaan, johon myös aikaisemmat sukupolvet ovat turvautuneet. Tulkki jättää näistä ilmauksista *lampaiden jäljet* tulkkaamatta, ja *entisten pyhien askeleet* hän tulkaa muotoon *по шагам старых, тех верующих кто уже умерли*. Tulkki on siis lisännyt informaatiota selventääkseen uskonnollista ilmausta. Puhuja on aikaisemmin viitannut tunnusmerkkeihin, joista tuntee oikean uskovaisten joukon. Tulkki käyttää tässä hieman erilaista ratkaisua. Hän ei suoraan viittaa *oikean opetuksen löytämiseen sydämellä* vaan muotoilee ilmauksen niin, että ihminen *ymmärtää* sydämen kautta (*понимать больше сердцем*). Nämä ilmaukset ovat sana- ja rakennetasoltaan hyvin kaukana toisistaan, mutta viittaavat samaan asiaan. (Informantti 1, 10.2.2013.) Tulke on siten mielestäni viestin tason ekvivalentti lähdetekstiin verrattuna.

Puheissa on siis havaittavissa hyvin paljon me-henkeä. Niiden yhteydessä esiintyy myös paljon uskonnollisia ilmauksia. Näiden tarkoituksena on usein luoda yhteenkuuluvuuden henkeä sekä rohkaista ja neuvoa jo yhteisössä olevia. Tutkittavien esimerkkien valossa tuli myös selvästi ilmi, miten tärkeää tulkin on tuntea yhteisössä käytettävä uskonnollinen kieli. Jos käy niin, että tulkki ei syystä tai toisesta käytä tai voi käyttää sanasanaista tulketta, hänen on selvyuden vuoksi kyettävä selittämään ilmauksen tai laajemman ajatuksen sisältö kohdekielellä. Kun ilmauksia oli puheessa useampi peräkkäin, yksittäisen ilmauksen jääminen tulkkeessa väliin ei selittävän käänösstrategian ansiosta heikentänyt ekvivalenssitasoja.

5.4.10. Affektisia ja allegorisia ilmauksia seurapuheessa

Vanhoillislestadiolainen seurapuhe sisältää paljon affektisia ja allegorisia ilmauksia. Niitä sekä niiden tulkkeita tarkastellaan tässä alaluvussa. Aluksi tarkastellaan affektisia ilmauksia:

[27] *Affektisia ilmauksia aineiston seurapuheissa.*

a	jääkää näin turvallisesti uskomaan / kaikki synnit ja matkan viat anteeksi herran jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä	оставайтесь так с упованием / прощение всех ваших грехов / именем / и драгоценной / примирительной кровью христа
b	ja ei ihme jos hän tunsi myöskin syvää ahdistusta monta kertaa / ja pelkoa tämän hänen tuskiensa päivän / kauhistuttavan päivän lähestyessä /	и будучи одновременно и человеком он испытывал муки / с приближением ужасающего дня //
c	kaikki ne ihanat evankeliumin sanat / ja se evankeliumin ydin / syntien anteeksiantamisen saarna // se / joka on jumalan sana ja jumalan puhe / ihmisen sydämelle /	все эти чудесные слова евангелия / суть евангелия / проповедь прощения грехов / слово божие / речь бога / для сердца человека //

(T2)

Affektiset ilmaukset kuvaavat siis puhujan suhtautumista asiaan, ja ne sisältävät usein jotakin tunnetilaa kuvaavan sanan. Esimerkin 27 kohdassa a tarkasteltavana on vanhoillislestadiolaisten seurapuheen synninpäästörитуaali. Puhujan käyttämä ilmaus *synnit ja matkan viat anteeksi* on yksi vakiintuneista fraaseista synninpäästön yhteydessä. *Matkan vika*-ilmauksella tarkoitetaan joko syntiä tai uskovaisen elämään liittyviä murheita ja kiusauksia, jotka saattavat johtaa syntiin (Informantti 1, 21.12.2012). Ilmauksella on negatiivinen sävy. Tulkki on tulkannut kyseisen kohdan *прощение всех ваших грехов* ja jättänyt affektisen *matkan viat* tulkkaamatta. Koska kohdekielisestäkin fraasista selviää, että kysymys on synninpäästöstä, lähdetekstin ja tulkkeen välinen ekvivalenssi on tilanteen kuvauksen tasolla.

Kohdassa b puhuja viittaa Jeesuksen ristiinnaulitsemiseen. Kärsimyksen liittyvässä kohdassa puhuja on käyttänyt affektisia ilmauksia *tuskien päivä* ja *kauhistuttava päivä*. Tulkki viittaa tuskiin toteamalla, että *Jeesus oli samanaikaisesti ihminen ja koki tuskia kauhistuttavan päivän lähestyessä*. Tulkki on lisännyt siis informaatiota Jeesuksen inhimillisestä olomuodosta (*будучи одновременно и человеком*), mutta sisällyttänyt tulkkeessa silti toisen

affektisen ilmauksen, *kauhistuttavan päivän*. Jeesuksen kokemuksiin viittaavat syvä *ahdistus* ja *pelko* jäävät välittymättä kohdekieleen. Tämän tulkkeen ekvivalenssi lähdetekstiin verrattuna on tilanteen kuvauksen tasolla.

Kohdassa c puhuja kuvailee evankeliumin sanoja *ihaniksi*. Samoin kohdasta käy ilmi se, että hän pitää syntien anteeksiantamisen saarnaa tärkeänä ja nimittää sitä *evankeliumin ytimeksi*. Tulkki on tulkannut nämä sanatarkasti. Adjektiivin *ihana* vastakohta on tulkkeessa *чудесный*. Samoin evankeliumin ydin on tulkattu *суть евангелия*. Kohdan c affektiset ilmaukset ovat saaneet tulkkeessa siis lekseemitason ekvivalentit.

Seuraavaksi tutustutaan joihinkin seurapuheissa olleisiin allegorisiin ilmauksiin. Tämänkaltaisia ilmauksia seurapuheissa käytetään paljon.

[28] *Allegorisia ilmauksia aineiston seurapuheissa.*

a (T2)	hän tiesi / että hänen elämänsä tulee olemaan maksu meidän sielujemme autuudesta	он знал / что его жизнь будет оплатой за спасение наших душ
b (T1)	tuo käärme / sielunvihollinen / se on liitossa meidän <i>vanhan osamme</i> kanssa	змея враг души / у него есть союз с нашей <i>старой частью</i>
c (T1)	rakas vanhempi tänäkin päivänä monesti / saattaa olla menettänyt sielunviholliselle oman lapsensa	родители / может быть и в нашем времени потеряли врагу души детей своих

Esimerkissä 28 esitellään aineistossa olevia allegorisia ilmauksia. Kohdassa a *sielujen autuus* on tulkattu *спасение души*. Pohjimmiltaan informaatio on sama, mutta sanatarkka käänös ei ole. Siksi ekvivalenssitaso on tilanteen kuvauksen tasolla. Kohdan b ilmaus *käärme* on *sielunvihollista* kuvaava ilmaus. Ilmausta *vanha osa* käsiteltiin jo luvussa 5.4.5. Ilmausten *käärme* ja *sielunvihollinen* tulkkeet *змея* ja *враг души* ovat lekseemitason ekvivalentteja.

Kohdan c allegorinen ilmaus *menettää sielunviholliselle* tarkoittaa, että kyseisessä tapauksessa henkilön lapsi on ollut vanhoillislestadiolainen, mutta on jostain syystä erkaantunut liikkeestä ja vakaumuksesta. Tulkki on kääntänyt ilmauksen sanatarkasti *потерять врагу души*. Siksi tulke on lekseemitason ekvivalentti.

On mielenkiintoista havaita, että vanhoillislestadiolaisessa kontekstissa affektisen ja allegorisen ilmauksen ero ei ole aina kovin selvä. Allegoriset ilmaukset saattavat sisältää affektisia piirteitä. Lisäksi jotkut ilmaukset pohjautuvat Raamattuun, mikä helpottaa useissa tilanteissa tulkin työtä valmiiden vastineiden muodossa.

5.4.11. Puhujan oma muistelu ja uskonnollinen kieli

Puhuja saattaa puheessaan puhua omista henkilökohtaisista muistoistaan, jotka nousevat hänen mieleensä joko raamatunpaikan tai muun puheessa esiin tulleen seikan johdosta. Joskus puhuja voi sijoittaa muistelunsa parannussaarnaosioon. Aineiston toisessa puheessa muisteltiin lapsuutta, mutta siinä yhteydessä ei käytetty uskonnollista sanastoa. Toisessa puheessa puhuja muisteli omaa kääntymystään käyttäen paljon tutkittavia ilmauksia. Tätä puheen jaksoa voi nimittää kronikaatiksi.

[29]

sen verran vielä muistan kun olin opiskelemassa / mennyt opiskelemaan / enkä ollut uskomassa / mutta siellä oli veljiä / jotka tuli <i>puhuttelemaan ja neuvomaan</i> ja / ja tuntui sopivalta / tuntui hyvältä kun he sanoivat että kuule / etkö sinäkin voisi uskoa synnit anteeksi / tuntui hyvältä / tuntui kuin juuri minulle osoitetuilta ne sanat	когда я учился и был неверующим / тогда я помню / как верующие братья беседовали со мной и я помню как они говорили мне что не хочешь ли ты верить в прощение грехов // было так приятно и я / чувствовал что эти слова адресованы прямо ко мне
---	--

(T2)

Henkilökohtaisten asioiden muistelu saattaa saada puhujan liikuttumaan. Samoin hänen puheensa saattaa saada vielä enemmän spontaanin puheen piirteitä. Esimerkissä 29 huomataan muun muassa, että tulkki on lyhentänyt puhujan täytesanoja ja keskittynyt välittämään muistelun keskeisimmän sanoman. Oikeastaan tulkki ei ole pudottanut sisällöllisesti lähdetekstistä muuta kuin ilmauksen *puhuttelemaan ja neuvomaan*, joka on tulkattu *беседовали*. On huomattava, että puhuttelu saa vanhoillislestadiolaisessa kontekstissa hieman erilaisen sävyn verrattuna vaikkapa viranomaisten puhutteluun. Herätysliikkeessä nimittäin saatetaan keskustella jonkun sellaisen henkilön kanssa, joka on joutunut väärille teille. Tätä toimintaa saatetaan silloin kutsua puhutteluksi. (Informantti 1, 21.12.2012.) Sen sijaan ilmaus *veljet*, jonka tulkki kääntää *верующие братья*, voidaan katsoa oleva lisäys tai tarkennus, sillä vanhoillislestadiolaisessa yhteisössä veljillä ja sisarilla tarkoitetaan nimenomaan samaan

yhteisöön kuuluvia henkilöitä. On myös mielenkiintoista huomata, että vanhoillislestadiolaiset käyttävät juuri sanaa *sisar* naispuolisista uskovaisista sisko-sanana sijaan (Informantti 1, 8.4.2013).

Tekstistä on havaittavissa myös se, miten seurapuheessa tapahtuva henkilökohtaisten asioiden muistelukin sisältää runsaasti uskonnollista kieltä. Kyseisessä esimerkissä tulke ei ole kaikista tarkimmalla ekvivalenssitasolla, vaikkakin sisältö on hyvin pitkälti vastaavanlainen. *Enkä ollut uskomassa* on tulkattu *был неверующим*, joka voi tarkoittaa ”olin epäuskoinen” tai ”en ollut uskovainen”. Tulkkeen voidaan katsoa sopivan lähdetekstiin. Sama tilanne on myös viimeisessä uskonnollisessa ilmauksessa *uskoa synnit anteeksi*.

Sananmukaisesti tulke *верить в прощение грехов* tarkoittaa uskoa syntien anteeksiantamukseen. Tulkki ei ole tulkannut aloitusfraasia ”*sen verran vielä muistan*”, eikä se sisällöllisesti ole tässä puheen sisältämässä pienessä tarinassa olennainen seikka. Fraasi on kuitenkin mielestäni eräänlainen retorinen viesti kuulijoille, ja samalla myös tulkille, että puhuja on hyvin lähellä puheensa loppua. Komissarovin ekvivalenssitasoteorian näkökulmasta lähdetekstin jakson tulkkeen voisi määritellä kuuluvaksi viestin tasolle.

5.4.12. Tulkin väsyminen puheen lopussa ja puheen lopetus

Seurapuhe kestää keskimäärin 40–45 minuuttia. Suviseuroissa kolmen vartin enimmäisajasta pyritään pitämään kiinni, jotta aikataulu pitäisi. Yhden seurapuheen tulkkaa kuitenkin aina vain yksi henkilö. Tässä alaluvussa tarkastellaan, miten tulkkausvuoron pituus mahdollisesti vaikuttaa tulkin toimintaan puheen loppupuolella. Lopuksi tarkastellaan puheen lopetukseen liittyviä fraaseja sekä näiden tulkkeita. Komissarovin ekvivalenssitasoteoriaa käytetään vain joidenkin puheen lopussa olevien vakiintuneiden ilmausten ja niiden tulkkeiden tutkimiseen.

[30]

ja tää on iloinen asia tämä uskomisen asia // se on todellinen ilon asia / sellainen kestävän ja turvallisen ilon asia // tänään haluamme sanoa myöskin nuorillemme ja lapsillemme jotka elävät monesti vaikeiden ja ahdistus.. ahdistavien asiain alla / mutta nämä sanat minä annan teille tulevaisuuden ja toivon ovat asia joka paljastuu uskolle / nöyrälle kuuliaiselle lapsenmieliselle uskolle

и дело веры это радостное дело / действительно радостное и эта радость которая непреходящая и спокойная // слова я дам вам будущее и надежды открываются в вере / смиренной / довольной..

(T2)

Esimerkissä 30 lähdekielisessä puheessa on jonkin verran spontaanille puheelle tyypillistä katkonaisuutta sekä puhekielisyyttä. Tulkki on selvästi vähentänyt näitä piirteitä. Kuitenkin seurapuheen sisältämiä asioita on jäänyt tulkkeesta joko kokonaan, pois tai tulkki on korvannut ne omalla ratkaisullaan. Tällaisia ovat esimerkiksi:

- *kestävän ja turvallisen ilon asia* → *эта радость которая непреходящая и спокойная*
- *tänään haluamme sanoa myöskin nuorillemme ja lapsillemme, jotka elävät monesti vaikeiden ja ahdistavien asiain alla* → jää tulkkaamatta
- *lapsenmielinen (usko)* → jää tulkkaamatta

Suviseuroissa puhujalle varattu aika on rajallinen, joten tulkki pystyy päättämään myös ajankulusta, että puhe on loppumassa. Esimerkiksi seuraavaa esimerkkiä ennen on ollut puhujan puheen muisteluosa, jota tarkasteltiin tätä lukua edeltäneessä alaluvussa. Se alkoi sanoilla ”sen verran vielä muistan”. Puhuja johdattelee puhetta kohti parannuskehotusta ja lopulta synninpäästöä eli evankeliumia. Evankeliumin julistaminen ”Jeesuksen nimessä ja veressä” on niin olennainen osa seurapuhetta, että sen puuttuminen huomattaisiin yhteisön väen keskuudessa välittömästi (Informantti 1, 26.10.2012).

[31]

jääkää näin turvallisesti uskomaan kaikki synnit ja matkan viat anteeksi *herran jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä* // ja minäkin kysyn / että saanko minäkin jäädä teidän kanssanne / --⁶ / haluan uskoa // jeesuksen nimeen // aamen

оставайтесь так верить с упованием / прощение всех ваших грехов / *именем / и драгоценной / примирительной кровью Христа* // могу ли я верить там вместе с вами / -- / хочу верить // во имя иисуса // аминь

(T2)

Esimerkin 31 tekstiä on tässä tutkielmassa käsitelty jo monesta eri näkökulmasta. Yllä olevasta esimerkistä voidaan jälleen havaita jo aikaisemmin käsitelty vanhoillislestadiolaiselle kielenkäytölle tyypillinen kolmannen infinitiivin illatiivin käyttö *jäädä uskomaan*. Siihen on liitetty adverbiksi *turvallisesti*. Ilmaus sijaitsee sille hyvin tyypillisellä paikalla, puheen lopussa. Seuravieraat, samoin kuin tulkki, voivat tästä ilmauksesta päätellä, että puhuja aikoo pian lopettaa saarnansa. Adverbia lukuun ottamatta tulkki noudattaa tässä lähdetekstiä. Adverbiksi on korvattu sanalla *упование*. Tulkin käännösratkaisu on ekvivalenssitasoltaan viestin tasolla.

Vanhoillislestadiolaisten tapa julistaa synninpäästö *Jeesuksen nimessä ja veressä* saattaa joissakin seurapuheissa olla käytössä erilaisten määreiden kanssa. Esimerkin 31 tapauksessa puhuja käyttää ilmausta *Herran Jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä*. Nämä tarkentavat ilmaukset voidaan tulkita myös affektisiksi. Jos lähdekielinen ilmaus vaihtelee jonkin verran puheiden välillä, variaatiota on myös tämän fraasin tulkkeissa. Tulkki on kääntänyt synninpäästön *именем и драгоценной примирительной кровью Христа*. Tulkkeessa ei siis puhuta Jeesuksesta, vaan erisnimi on korvattu Kristuksella. Nämä ilmaukset viittaavat kuitenkin samaan henkilöön. Puheen loppuminen *Jeesuksen nimeen* on hyvin yleistä. Lopetus on tulkattu sanatarkasti *во имя Иисуса, аминь*, joten lähde- ja kohdeilmauksen ekvivalenssi on lekseemitasolla.

On merkille pantavaa, että vaikka suomenkielinen synninpäästö jonkin verran vaihtelee, siinä käytetään käytännössä aina sanoja *Jeesuksen nimessä ja veressä*. Tulkin mahdolliseen väsymiseen saattaisi esimerkissä 31 viitata se, että syntien anteeksiantamuksen fraasiin kuuluva ”*synnit ja matkan viat*” on tulkattu vain *грехи*. Tulke ja lähdetekstin välinen ekvivalenssi on myös viestin tasolla.

⁶ Tässä kohdassa seuraväki julistaa puhujalle synninpäästön.

[32]

ja tuo isä kyselee tänäkin iltana / kaikkia niitä jotka ovat **lapsuudenuskosta eksyneet ja / ja meillekin taivaallinen isä haluaa siunata /** monesti epäilevinä näinä aikoina **kiusattuina ja lankeemukseenkin joutuneina** että saa **jäädä uskomaan** kaikki **synnit ja kiusaukset ja epäilykset jeesuksen nimessä ja veressä anteeksiannetuiksi // jeesuksen nimessä ja veressä // jeesuksen nimessä ja veressä on lupa uskoa kaikki synnit anteeksi // näin on meidän hyvä jäädä tänäkin iltana uskomaan // ja jäädä herran sanan siunaavaan haltuun**

и этот отец и сегодня вечером спрашивает и зовёт всех кто детскую веру потеряли и нам / нас / отец хочет благода.. благословить / мы кто сомнеем / сомневаемся и которые по / может оставаться в вере все грехи прощ.. и искушения и сомнения прощены *во имени иисуса и кровью его // прощены во имени иисуса и кровью сего // во имени все грехи прощены / так нам хорошо оставаться и сегодня вечером верить / оставаться под уходом слова бога*

(T1)

Lopetukseen viittaa hyvin vahvasti myös esimerkin 32 allegorinen ilmaus *ja tuo isä kyselee tänäkin iltana*. Tässä puhujan rooli taivaallisen viestin tuojana korostuu ja kokenut kuulija, ja myös tulkki, osaavat alkaa odottaa synninpäästöä. Samaa katkelman osaa on uskonnollisten ilmausten osalta käsitelty jo tämän tutkielman luvussa 5.4.9, jossa tarkastelun näkökulmana olivat puhujan roolinmuutokset. On hyvin mielenkiintoista havaita, miten esimerkin lyhyt puheenkakkelma sisältää näinkin paljon uskonnollisia ilmauksia. Suurta osaa näistä on ilmiönä jo käsitelty tässä analyysissä. Esimerkissä 32 mahdollisesta väsymyksestä voi kertoa vaikkapa *taivaallisen Isän* käännös *Omeu*, jolloin tulkkeesta jää puuttumaan adjektiivi.

Puheen pituuden ylittäessä puolen tunnin rajan on havaittavissa, että tulkin mahdollisen väsymisen takia uskonnollisia ilmauksia ei kuitenkaan jää puuttumaan tulkkeesta yhtä paljon kuin muihin teemoihin liittyviä yksityiskohtia. Muuta informaatiota lähdetekstistä jää aivan selvästi välittymättä tulkkeeseen. Uskonnollisia ilmauksia on pyritty säilyttämään myös tilanteissa, jossa on vähennetty spontaanille puheelle tyypillisiä piirteitä: toistoa, taukoja ja niin edelleen.

6. YHTEENVETO

Uskonto ja tulkkausviestintä pyrittiin yhdistämään tässä tutkielmassa eri näkökulmista. Tutkielmassa aiheen tarkastelu aloitettiin uskonnollisissa viestintätilanteissa syntyvästä tulkkaustarpeesta, joka tyydytetään vapaaehtoisten tulkkien työpanoksen voimin. Tulkin työympäristöä tarkasteltiin aluksi kauempaa suviseurojen näkökulmasta ja lopulta myös lähempää tulkkauskopista käsin. Vanhoillislestadiolaisuutta, eli kulttuuria jossa suviseurajat järjestetään ja jossa tulkki toimii, pyrittiin alusta alkaen lähestymään erityisesti uskonnollisten ilmausten näkökulmasta.

Uskonnolliset ilmaukset olivat tutkimuksen lähtökohta. Haluttiin selvittää, miten tulkki toimii, kun suviseuroissa seurapuhetta pitävä puhuja käyttää jotain vanhoillislestadiolaisuudessa tyypillistä uskonnollista ilmausta. Tutkimusprosessin aikana selvisi, että herätysliikkeessä käytetään runsaasti myös sellaisia ilmauksia, jotka poikkeavat yleiskielestä. Uskonnollisessa kontekstissa tällaisilla ilmauksilla on kuitenkin oma vakiintunut paikkansa. Oman ryhmänsä muodostivat myös ne yleiskielisiltä vaikuttavat ilmaukset, joita uskonnollisen kontekstinsa vuoksi voidaan pitää uskonnollisina. Tällaisista ilmauksista muodostuikin keskeinen analyysin kohde.

Yleisesti tulkin toiminnasta suviseuroissa voidaan todeta, että tulkkaus suviseuroissa tapahtuu sangen haastavissa oloissa. Lähes kolmen varttitunnin pituinen luonteeltaan spontaani seurapuhe poimuilee aiheesta toiseen vilkkaasti. Puhuja saattaa välillä siteerata Raamattua aivan toisesta kohdasta kuin mistä alkuperäinen lukukappale oli peräisin. Toisaalta valmistelematon puhe antaa joissakin tilanteissa tulkille aikaa tulkita puhujan ajatus, mutta joskus puheen tempo saattaa muuttua äkkiä nopeammaksi. Analyysin perusteella oli kuitenkin havaittavissa, että tulkit riisuivat varsin taidokkaasti puheesta informaation kannalta turhia välisanoja ja äännähdyksiä. Sen sijaan uskonnolliset ilmaukset käännettiin erittäin tunnollisesti, eikä niitä pudotettu pois tulkkeesta juuri lainkaan. Merkityksellistä on myös se, että vaikka tulkki ilmeisen selvästi väsyi pitkän tulkkausvuoron aikana, uskonnolliset ilmaukset putosivat tulkkeesta pois äärimmäisen harvoin. Erityisesti puheen loppupuolella oleva synninpäästöön ja siihen liittyvään johdatteluun liittyvät fraasit tulkit jaksoivat tulkata hyvinkin tarkasti.

Tutkielman aineistoon kuuluvien seurapuheiden ja niiden tulkkeiden välistä suhdetta tarkasteltiin Komissarovin ekvivalenssitasteorian avulla. Alun perin tutkimuksessa ei ollut tarkoituksena arvostella tai arvottaa tulkkeita. Analyysivaiheessa kuitenkin huomasi, että ekvivalenssitason arviointi on kuitenkin eräänlainen kannanotto siihen, millä tavalla tulkki on toiminut. Yhtä kaikki, analyysin lopputulos oli hämmentävä. Hypoteesin mukaista sanasanaisuutta esiintyi kohtalaisen vähän. Hyvin usein lähde- ja kohdetekstin välinen ekvivalenssi oli tilanteen kuvauksen, viestin tai lausuman tasolla. Tämä korostaa mielestäni sitä, että tulkki irtaantui lähdetekstin rakenteesta ja selitti informaatiota jollain toisella tavalla. Tässä suhteessa tulkin toiminta vaikutti minusta hyvin usein niiden periaatteiden mukaiselta, joita saamani käänösalan koulutuksen aikana olen opiskellut.

Yksi näkemys uskonnollisesta kielestä on pitää sitä erikoiskielenä ja siten rinnastaa se esimerkiksi ammattikieliin. Tämä Maria Kelan väitöskirjassa ollut ajatus on mielestäni erittäin mielenkiintoinen ja merkittävä. Koska erikoisalojen kieli on haastavaa, monikielisessä viestinnässä tarvitaan usein ammattitaitoista tulkkeja. Kääntäjäkoulutuksessakin erikoistutaan hyvin usein johonkin tiettyyn erikoisalaan. Erikoiskielen näkökulmaa voisi peilata vielä aiemmin käsitellyn ammatillisen ja ei-ammatillisen käännöstoiminnan näkökulmaan. Jos kerran uskonnollinen kieli on erikoiskieli, pitäisikö suviseuratulkin olla erikoistunut juuri kyseiseen erikoisalaan. Entä riittääkö, jos kuka tahansa tulkki paneutuu uskonnolliseen erikoissanastoon? Koska kuulijan kannalta ratkaisevaa on lopputulos, voidaan myös kysyä, kumpi selviää toimeksiannosta paremmin: yhteisöön kuuluva henkilö, joka ymmärtää kulttuurikontekstia paremmin vai kääntäjäkoulutuksen saanut sanastoon erikoistunut ammatilainen? Tämän tutkielman hypoteesia sivuten voisi pohtia myös sitä, ettei koulutetullekaan ei-vanhoillislestadiolaiselle tulkille jää vaihtoehdoksi muu kuin sanasanainen tulkkaaminen, jos hän ei ymmärrä lähdetekstin uskonnollisen ilmauksen merkitystä. Tutkimuksessa tuli osoitettua, että tulkkina toimineiden yhteisön tuntemus hyvin selvästi auttoi heitä suoriutumaan tehtävästä. Voidaankin siis syystä kysyä, onko suviseuroissa tulkkina toimimisen kannalta olennaisinta koulutus vai kokemus.

Tämän tutkielman suunta ja painotukset tarkentuivat tutkimusprosessin aikana. Olinkin melko hämmästyneyt, kun pelkkien uskonnollisten ilmausten sijaan päädyinkin kuumeisesti pohtimaan myös ammatillisen ja ei-ammatillisen tulkkaamisen eroja. Tutkimuksen loppuvaiheessa kyselinkin epävirallisesti, ja aivan mielenkiinnosta, useilta Tampereen

yliopiston käänösalan opettajilta ja opiskelijoilta, mikä heidän mielestään näitä kahta käsitettä erottaa. Vastauksia oli monenlaisia. Yleinen, ja myös omasta mielestäni ehkä selkein, näkemys oli se, että ammatillisessa käänöstötoiminnassa henkilö kääntää tai tulkkaa säännöllisesti ja saa siitä rahaa. Myös koulutuksen merkityksestä puhuttiin, mutta ainakaan opiskelijatoverini eivät pitäneet, kuten en minäkään, sitä täysin absoluuttisena ja selkeänä erottavana tekijänä.

Jos ammatillinen ja ei-ammattillinen tulkkauksen halutaan jollain tavalla määritellä, huomioon otettavia osa-alueita on paljon. Tämän tutkielman aineistosta nousivat esiin erityisesti tulkin työolot, koulutus ja tulkattavan aihepiirin tuntemus. Muita tutkimuksessa esiin nousseita seikkoja olivat esimerkiksi toimeksiantoon valmistautuminen, palkka ja tulkkauksen säännöllisyys. Jo näistä voidaan esittää lukuisia jatkokysymyksiä: Pitääkö tulkilla olla käänösalan koulutus vai riittävätkö mitkä tahansa kieliopinnot? Entä jos rahallisen korvauksen sijaan vapaaehtoiselle tulkille tarjotaan aterioita ja muu ylläpito? Kelpaavatko kieliopinnoiksi esimerkiksi kansalaisopiston kurssit? On ymmärrettävää, että yksiselitteisen ja kiistattoman rajan vetäminen on erittäin haastavaa.

On tärkeää muistaa myös se, että uskonnollisessa kontekstissa tapahtuvaan viestintään koetaan vaikuttavan taho, jota muissa viestintäkulttuureissa ei koeta – Jumala. Uskonnollinen vakaumus vaikuttaa selvästi myös ajatteluun, että viestintätilanne ei ole ainoastaan ihmisestä ja hänen taidoistaan kiinni. On myös huomioitava, että jokaisella uskonnollisella yhteisöllä on omat perinteensä myös uskonnollisen kielen osalta. Siksi jokaista uskonnollista yhteisöä olisikin hyvä tarkastella omana ryhmänään. Ajatusta uskonnollisen kielen asemasta erikoiskielenä, ja siten rinnastettavuudesta ammattikieliin, olisikin mielenkiintoista jatkaa pidemmälle. Ovatko eri yhteisöissä käytettävä kielet kaikki omia erikoiskieliä vai uskonnollisen kielen murteita? Entä voisiko esimerkiksi vanhoillislestadiolaisessa herätysliikkeessä käytettävää uskonnollista kieltä nimittää sosiolektiksi, jolloin sitä voisi verrata vaikkapa muuhun, eri yhteisöissä käytettävään puhetapaan?

SRK:n omista lausunnoista jää vaikutelma, että yhteisössä seuratulkkauksen halutaan ehkä pitää aivan kuin erillisenä lajina. Vapaaehtoisia tulkkauksia kutsutaan työvuoroihin juuri yhteisöön kuuluvien joukosta. Sitä pidetään tärkeämpänä tekijänä kuin tulkkina toimivan ammatillista koulutusta. Tulkkauksen järjestämisen lähtökohtana ei siis mitään ilmeisimmin ole ammatillisuus. Päinvastoin, yhteisössä puhutaan kielten harrastelemisesta ja harrastelijoista.

Voidaankin kysyä, onko tämä suomalaista vähättelyä vai realismia. Monet suviseuratulkkauksen piirteet kun osoittavat selvästi, että yhteisössä tiedostetaan myös joitakin ammatillisen tulkkauksen peruseriaatteita. Onhan tulkeilla käytössään tulkkaukskopeissaan melko asianmukaiset ja työtä helpottavat tekniset laitteet. Lisäksi tulkeille on suotu edes jonkinlainen teoreettinen mahdollisuus valmistautua toimeksiantoon siten, että he saavat tietoonsa puhujan valitseman Raamatun lukukohdan. Sen perusteella he voivat tutustua seurapuheessa käsiteltävään aihepiiriin sekä mahdollisesti siihen pohjautuviin uskonnollisiin ilmauksiin. Tämän tiedon tulkki saa kuitenkin sangen myöhään.

Se, että tulkit ovat juuri yhteisöön kuuluvia, on merkittävä seikka. Ehkä toimeksiantoon valmistautumiseen ei ole osattu kiinnittää riittävästi huomiota juuri sen vuoksi, että vanhoillislestadiolaisten tulkkien uskotaan tuntevan hyvin käsiteltävät aiheet. Puheissa esiintyvät uskonnolliset ilmaukset ja sanontatavat ovat usein toistuvia, ja sitä kautta tulkatessa tulee harvoin vastaan yllätyksiä. On selvää, että tulkkaukokemuksella juuri tässä kontekstissa on huomattava merkitys. Voi tosin olla, ettei valintakriteerinä tulkin tehtävään ole sanaston tuntemus vaan puhujan kanssa samanlainen uskonnollinen vakaumus.

Vaikka suviseuratulkkien työoloissa on paljon positiivista, tutkimuksessa selvisi, että tulkkien olosuhteissa olisi myös jonkin verran parannettavaa. Tekniset apuvälineet näyttävät saaneen huomiota, mutta samalla tulkkaustoiminnan inhimillinen puoli, eli tulkki, on jäänyt hieman taka-alalle. Toimivat kuulokkeet sekä kuvaruutuyhteys puhujaan eivät esimerkiksi pelasta tulkkia väsymykseltä työvuorojen kestäessä yli puoli tuntia. Vaikka ilmeisen harvalla suviseuratulkillla on tulkin ammattikoulutus, se ei tämän tutkimuksen perusteella näyttäisi olevan kovin suuri ongelma. Enemmän olisi syytä huolestua tulkkien työoloista suviseuroissa. Koska SRK on ilmeisesti alkanut panostaa kielikursseihin, myös vapaaehtoisina työtä tekevät suviseuratulkit voisi huomioida entistä paremmin. Samoin heidän jaksamiseensa voisi vaikuttaa muun muassa lisäämällä tulkkeja ja äänieristämällä tulkkaukopit paremmin. Samoin tulkin mahdollisuuteen valmistautua tulkkaustilanteeseen voisi kiinnittää huomiota siten, että varmistettaisiin tulkin saavan puheen johdannoksi luettavan Raamatun paikan tietoonsa hyvissä ajoin. Tutkielman hypoteesin, etteivät käytännön tulkkaujärjestelyt välttämättä vastaa ammattitulkkauksen normeja, voidaan katsoa pitävän paikkansa ainakin osittain.

Tämä tutkielma jättää monta kysymystä avoimiksi. Se tarjoaakin useita eri lähtökohtia jatkotutkimukselle. Erityisen mielenkiintoista olisi tehdä kohdeyleisön keskuudessa tulkkeiden vastaanottoa koskeva tutkimus ja selvittää, mitä odotuksia kuulijoilla on tulkkaustoiminnan suhteen. Tutkittavien uskonnollisten ilmausten määrää voisi laajentaa, jolloin uskonnollisissa yhteisöissä tulkkaaville voisi laatia sanaston. Tällaisen tutkimuksen ongelma olisi tosin se, että useat ilmaukset ovat kuhunkin yhteisöön kiinteästi kuuluvia. Toisaalta tästä aukeaisi loistava mahdollisuus tutkia uskonnollisen kielen ja tulkkaustoiminnan variaatiota eri uskonnollisten yhteisöjen välillä. Ei pidä myöskään ohittaa ammatillisen ja ei-ammattillisen käännöstoiminnan tutkimuksen tarpeellisuutta.

Määritelmien puuttumisen vuoksi aukotonta vastausta siihen, onko suviseuroissa tapahtuva simultaanitulkkaus ammatillista vai ei-ammattillista toimintaa, ei tämän tutkielman puitteissa voida siis antaa. Hypoteesi sanasanaisesta tulkkauksesta osoittautui osittain vääräksi. Tulkit irtaantuivat lähdetekstin rakenteista useammin kuin alun perin kuvittelin. Vaikka sanasanaisuutta esiintyi jonkin verran, tulkkeissa uskonnollisia ilmauksia selitettiin usein myös toisin sanoin. Tutkimuskysymykseen eli siihen, millaista on vapaaehtoisen tulkin toiminta suviseuroissa, saatiin vastaus tietyistä näkökulmista. Niiden yhteenvedona voidaankin todeta, että vapaaehtoista suviseuratulkkauksta tehdään ammatillisella ajatuksella ja asenteella.

7. LÄHTEET

Painetut lähteet

- Hautamäki, A. & Tuomikoski P 2004. *Rauhaa ja iloa. Vuosikirja 2004*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu.
- Heikkilä, Arto 2011. Jumala siunasi Daavidin elämää. Toimitettu puhe teoksessa K. Karjula (toim.) *Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. SRK:n suviseurat Lumijoella 1.-4.7.2011*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu.
- Hellspong, Lennart 2001. *Metoder för brukstextanalys*. Studentlitteratur, Lund.
- Hietanen, Kaarina 2004. Tulkkausviestintä ammattina. Teoksessa R. Oittinen & P. Mäkinen (toim.) *Alussa oli käänös*. Tampereen Yliopistopaino Oy
- Ihonen, Markku 1997. Uskonnolliset kielipelit. Vallankäyttöä ja identiteetin vahvistamista. Teoksessa M. Mälkiä & J. Stenvall (toim.) *Kielen vallassa. Näkökulmia politiikan, uskonnon ja julkishallinnon kieleen*. Tampere University Press, Tampere.
- Isotalus, Alpo 2011. Jumalan valtakunta on juhla kaupunki. Toimitettu puhe teoksessa K. Karjula (toim.) *Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. SRK:n suviseurat Lumijoella 1.-4.7.2011*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu
- Jäntti, Tuula 1975. Saarnaajan roolit ja puhetahtuma. Teoksessa J. Pentikäinen (toim.) *Uskonnollinen liike. Suomalaisia tapaustutkimuksia*. Suomalaisen kirjallisuuden seura, Pieksämäki.
- Karjula, Kyösti (toim.) 2011. *Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. SRK:n suviseurat Lumijoella 1.-4.7.2011*. Suomen rauhanyhdistysten keskusyhdistys ry, Oulu.
- Kela, Maria 2007. *Jumalan kasvot suomeksi. Metaforisaatio ja erään uskonnollisen ilmauksen synty*. Jyväskylä studies in humanities 82. Jyväskylä University Printing House, Jyväskylä.
<http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-3069-1> (luettu 14.2.2013)
- Kinnunen, Esko 2011. Jumala johdatti kansaansa korpivaelluksella. Toimitettu puhe teoksessa K. Karjula (toim.) *Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. SRK:n suviseurat Lumijoella 1.-4.7.2011*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu
- Komissarov, Vilen 1973. *Slovo o perevode*. Izdatelstvo ”Meždunarodnye otnošenija”, Moskva.
- Komissarov, Vilen 2011. *Sovremennoje perevodovedenije. Utšebnoje posobije. 2-je izdanije, ispravlennoje*. R. Valent, Moskva.

- Koskelo, Leevi 2011. Lumijoen lakeuksilla on kylvetty Jumalan sanan siementä. Toimitettu puhe teoksessa K. Karjula (toim.) *Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. SRK:n suviseurat Lumijoella 1.-4.7.2011*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu
- Kudašev, Igor 2007. *Projektirovanie perevodčeskikh slovarej special'noj leksiki*. Helsinki University Translation Studies, Helsinki. Monographs 3. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-4037-5> (luettu 14.2.2013)
- Lamminmäki, Martti 2011. Lapsi on uskon esikuva. Toimitettu puhe teoksessa K. Karjula (toim.) *Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. SRK:n suviseurat Lumijoella 1.-4.7.2011*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu
- Leppänen, Johannes 2011. Jumalan lapsen nimi. Toimitettu puhe teoksessa K. Karjula (toim.) *Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. SRK:n suviseurat Lumijoella 1.-4.7.2011*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu
- Linjakumpu, Aini 2012. *Haavoittunut yhteisö. Hoitokokoukset vanhoillislestadiolaisuudessa*. Osuuskunta Vastapaino, Tampere.
- Lohi, Seppo 2011. Taivasten valtakunnan avaimet. Toimitettu puhe teoksessa K. Karjula (toim.) *Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. SRK:n suviseurat Lumijoella 1.-4.7.2011*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu
- Lumme, Kari 2011. Kaksi juhla kaupunkia. Toimitettu puhe teoksessa K. Karjula (toim.) *Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. SRK:n suviseurat Lumijoella 1.-4.7.2011*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu.
- Paloposki, Outi 2004. Kääntäminen historiassa. Teoksessa R. Oittinen & P. Mäkinen (toim.) *Alussa oli käänös*. Tampereen Yliopistopaino Oy
- Rauhala, Niilo 2003. Kielenkäytön vaikutus evankeliumin sanoman välittymiseen. Teoksessa A.-P. Palola & J. Hyvärinen (toim.). *Jumalan pelko suo turvan. Vuosikirja 2003*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu.
- Saari, Antti 2011. Jumala johdattaa kansaansa. Toimitettu puhe teoksessa K. Karjula (toim.) *Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. SRK:n suviseurat Lumijoella 1.-4.7.2011*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu
- Salomäki, Hanna 2010. *Herätysliikkeisiin sitoutuminen ja osallistuminen*. Kirkon tutkimuskeskuksen julkaisuja 113, Porvoo.
- Suojanen, Päivikki 1975. Uskonnollinen kieli. Teoksessa J. Pentikäinen (toim.) *Uskonnollinen liike. Suomalaisia tapaustutkimuksia*. Suomalaisen kirjallisuuden seura, Pieksämäki.
- Tala, Yrjö 2003. Jokainen kuuli puhuttavan omaa kieltään. Teoksessa A.-P. Palola & J. Hyvärinen (toim.) *Jumalan pelko suo turvan. Vuosikirja 2003*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu.

Tervo, Pekka 2004. Evankeliumin työmiehenä. Teoksessa A. Hautamäki & P. Tuomikoski (toim.) *Rauhaa ja iloa. Vuosikirja 2004*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu.

Tšernov, Geli 2009. *Teorija i praktika sinhronnogo perevoda. Izdanie tretje*. Izdatelstvo Knižnyi dom ”Librokom”, Moskva.

Tölli, Tapio 2011. Jumalan huoneen asukas on onnellinen. Toimitettu puhe teoksessa K. Karjula (toim.) *Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon. SRK:n suviseurat Lumijoella 1.-4.7.2011*. Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu.

Vehmas-Lehto, Inkeri 1999. *Kopiointia vai kommunikointia?: johdatus käännteoriaan*. Finn Lectura, Helsinki.

Pro gradu -tutkielmat

Hokkanen, Sari 2010. *Simultaanitulkkaus palvelemisena – etnografinen tutkimus*. Käännöstieteen (englanti) pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto, kieli- ja käännöstieteiden laitos.

<http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu05261.pdf> (Luettu 4.2.2013)

Karppinen, Elina 2012. *Viestinnän keinot monikielisessä työyhteisössä – etnografinen tutkimus vieraskielisistä lehdenjakajista*. Käännöstieteen (englanti) pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto, kieli-, käännös- ja kirjallisuustieteiden yksikkö.

<http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu05997.pdf> (Luettu 4.2.2013)

Mehto, Miina 2002. *Uskoa-verbin kolmas infinitiivi ja siihen liittyvät määritteet vanhoillislestadiolaisessa saarnassa*. Suomen kielen pro gradu -tutkielma. Jyväskylän yliopisto, humanistinen tiedekunta, kielten laitos.

<http://urn.fi/URN:NBN:fi:jyu-2002893413> (luettu 5.2.2013)

Paunonen, Riikka 2010. *Valmistautuminen ja informaation välittäminen konsekutiivitulkkauksessa poistojen, lisäysten ja korvausten näkökulmasta*. Käännöstieteen (venäjä) pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto, kieli- ja käännöstieteiden laitos.

Luettavissa internetissä:
<http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu04507.pdf> (luettu 14.2.2013)

Elektroniset lähteet

Aamenesta öylättiin. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon web-sivuston sanasto.
<http://www.ev12.fi/sanasto/index.php/Etusivu> (tarkistettu 19.3.2013)

Helsingin rauhanyhdistys ry.

<http://www.helsinginrauhanyhdistys.fi/> (luettu 9.4.2013)

Hellspong, Lennart. *Metaforanalys*. [www-artikkeli]

<https://www.studentlitteratur.se/o.o.i.s/309> (luettu 5.2.2013)

Kinnunen, Mauri 2001. *Lestadiolaisuus ja ortodoksinen kirkko*. Iustitia 14 (2001).
<http://www.teolinst.fi/julkaisut/iustitia14/Mauri%20Kinnunen2.pdf>

- MOT Kielitoimiston sanakirja 1.0. [maksullinen www-sanakirja]
<http://helios.uta.fi:2068/mot/uta/netmot.exe?motportal=80> (luettu 9.2.2013)
- MOT Venäjä 1.0. [maksullinen www-sanakirja]
<http://helios.uta.fi:2068/mot/uta/netmot.exe?motportal=80> (luettu 9.2.2013)
- SRK:n suviseurat Lumijoella 2011 [www-sivusto]
<http://www.suviseurat.fi/2011/Fi:Aanitteet> (tarkistettu 19.3.2013)
- Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry.
<http://rauhanyhdistys.fi/> (luettu 19.3.2013)
- Talonen, Jouko 2000. *Lestadiolaisuuden hajaannukset. Luentosarja lestadiolaisuudesta.*
<http://www.teolinst.fi/luennot/files/jt000308.html> (luettu 14.7.2012)
- Tulkkausta eri menetelmillä. Suomen kääntäjien ja tulkkien liiton www-sivut
http://www.sktl.fi/kaantaminen_ja_tulkkkaus/tulkkkaus/tulkkausta-eri-menetelmilla/
(luettu 28.3.2013)
- VISK = Auli Hakulinen, Maria Vilkuna, Riitta Korhonen, Vesa Koivisto, Tarja Riitta Heinonen ja Irja Alho 2004: Iso suomen kielioppi. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura. Verkkoversio
<http://scripta.kotus.fi/visk> (luettu 18.12.2012 ja 9.4.2013)

Lehdet

- Alhosaari, Helena 2011. Yhteinen usko yhdistää. Venäjän syysseuroissa. Päivämies 47/2011. 12–13
- Jurmu, Vesa & Kinnunen, Sirkku 2012. Viestinnän perusarvona on rakkaus. Päivämies 14–15/12. 19
- Kauhanen, Mirjam 2012. Ranskan tulkit kesätapaamisessa Siilinjärvellä. Päivämies 34/12. 15

Yleiset tietolähteet

- Biblija. Knigi svjaštšennogo pisanija vethogo i novogo zaveta, kanonitšeskije, v russkom perevode s parallelnymi mestami.
- Ožegov, S. I. ja Švedova, N. J 2008. *Tolkovyj slovar ruskogo jazyka.* (Толковый словарь русского языка). Rossijskaja akademija nauk; Institut ruskogo jazyka imeni V. V. Vinogradova. Moskva
- Raamattu, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon kirkolliskokouksen vuonna 1992 käyttöön ottama suomennos.
- Seuraohjelma (ei julkaisuvuotta). ”*Jumala on kaupunkinsa vahva turva.*” (Ps. 48:4). *Suviseurat Lopella* 29.6.–2.7.12.

8. LIITTEET

8.1. Analyysin esimerkkien suomennokset

[9]

pyhä isä / pyhitä meidät totuudessasi / sinun sanasi on iankaikkinen totuus // ennen kuin käymme yhdessä kuuntelemaan tekstiä niin / tässä on jumalan lapset pyytäneet esirukouksia	святой отец / освяти нас во истине твоём / ибо слово твоё вечная истина // до того как мы вместе слушаем проповедь / то дети бога попросили чтобы за них молились	pyhä isä / pyhitä meidät totuudessasi / sillä sanasi on iankaikkinen totuus // ennen kuin yhdessä kuuntelemme saarnaa / niin jumalan lapset ovat pyytäneet että heidän puolestaan rukoiltaisiiin
---	--	---

[10]

armon armon jumalalta / rauhaa rauhan ruhtinaalta // palaamme vielä viime sunnuntain aiheeseen / joka oli kirjoitettu / katoavat ja katoamattomat aarteet // eräs niistä teksteistä on kirjoitettuna matteuksen evankeliumikirjan kolmannessatoista luvusta / sen jae neljäkymmentä-neljä / kuuluen jeesuksen nimeen	благодать / от бога благодати / мир / от князя мира / вернёмся ещё к теме прошлого воскресенья / которая была / преходящее и непреходящее сокровище / один из текстов того воскресенья / написан в тринадцатой главе евангелия от матфея / сорок четвёртом стихе / и слова звучат во имени иисуса	armon / armon jumalalta / rauhaa / rauhan ruhtinaalta / palaamme vielä viime sunnuntain aiheeseen / joka oli / katoavat ja katoamattomat aarteet / eräs tuon sunnuntain teksteistä / on kirjoitettu matteuksen evankeliumin kolmanteentoista lukuun / neljänteenkymme- nenteenneljänten jakeeseen / ja sanat kuuluvat jeesuksen nimeen
--	---	---

[11]

sanat kuuluvat jeesuksen nimeen	слушаем во имени иисуса	kuuntelemme jeesuksen nimeen
------------------------------------	----------------------------	---------------------------------

[12] Jumalan synonyymit ja Jumalaa kuvaavat adjektiivit.

Pyhä Isä	Святой отец	Pyhä Isä
Isä	Отец	Isä
Taivaan/taivaallinen Isä	Отец небесный/ Небесный Отец	Taivaan/taivaallinen Isä
Armollinen Jumala	Милостивый Бог	Armollinen Jumala
Armon Jumala	Бог благодати	Armon Jumala
Vanhurskas Jumala	Праведный Бог	Vanhurskas Jumala
Kaikkivaltias Jumala	Всемогущий Бог	Kaikkivaltias Jumala

[13] Jumalasta johdetut sanaliitot.

Jumalan lapset	Дети Бога, Чада Божьи	Jumalan lapset
Jumalan kansa	Народ Божий	Jumalan kansa
Jumalan lahja	Дар Божий	Jumalan lahja
Jumalan poika	Сын Божий	Jumalan poika
Jumalan sana	Слово Бога, слово Божие	Jumalan sana
Jumalan tahto	Воля Бога, воля Божия	Jumalan tahto

[14]

kyllä me kauankin jo ketkä olemme saaneet matkaa tehdä jumalan lapsina / kyllä me tämän muistamme	кто уже долгое время могли находиться на пути и детьми бога / мы помним это	jotka jo kauan ovat saaneet olla matkalla ja jumalan lapsina / me muistamme tämän
---	--	---

[15]

me muistamme vanhan testamentinkin matkamiesten kohdalta monta tuttua kertomusta siitä että / -- /	помним ветхом завете // там путчики / там много знакомых рассказов о том / -- /	muistamme vanhassa testamentissa / siellä matkamiehet* / siellä on monta tuttua kertomusta siitä
--	--	--

[16]

<p>nuori sisar pyytää esirukousta että uskon kieltänyt isä / saisi parannuksen armon / ja palaisi kotiin / että jumala antaisi äidille ja sisaruksille voimia uskonkilvoitukseen / samoin että välit appivanhempiin paranisivat ja äiti pääsisi kotisiin rakkauteen ja saisi läheisiä saattomiehiä //</p>	<p>молодая сестра просит чтобы за неё молились / чтобы отец который отошёл от веры мог бы вер.. получать милость покаяния вернулся бы домой / и чт.. бог дарили бы маме и детям силу / верить // также / чтобы отношения с родителями улучшались бы и мама могла бы чувствовать любовь сильно и получал бы близких попугачиков /</p>	<p>nuori sisar pyytää / että hänen puolestaan rukoiltaisiin / että isä joka on luopunut uskosta voisi * saada parannuksen armon palaisi kotiin / ja et.. jumala antaisi äidille ja lapsille voimaa / uskoa // myös / että suhteet vanhempiin paranisivat ja äiti voisi tuntea rakkauden voimakkaasti ja saisi läheisiä matkaystäviä</p>
---	--	---

[17]

<p>hän puhuu suoraan avoimesti niille jotka ovat hänen omiansa</p>	<p>говорит также и прямо открыто тем кто являются его учениками</p>	<p>puhuu myös suoraan avoimesti niille jotka ovat hänen opetuslapsiaan</p>
---	--	--

[18] *Seurapuheissa esiintyviä tekijänimiä.*

Kummilapsi	Крестник	Kummipoika
Pakana	Язычник	Pakana
Saarnaaja	Проповедник	Saarnaaja
Kirjanoppinut	Книжник	Kirjanoppinut
Vapahtaja	Спаситель	Vapahtaja

[19] *Yleiskielisen ilmauksen kaltaisia uskonnollisia ilmauksia aineiston puheissa.*

Käskysana	Закон Божий	Jumalan laki
Veli / Sisar	Брат / Сестра	Veli / Sisar
Vihollinen	Враг	Vihollinen
Kiusaaja	Искуситель	Kiusaaja
Paratiisi	Рай	Paratiisi
Lähimmäinen	Ближний	Lähimmäinen
Vanha osa	Старая часть	Vanha osa

[20] Tyypillisiä vanhoillislestadiolaisia verbirakenteita aineiston puheissa.

a	kun olin opiskelemassa / mennyt opiskelemaan / enkä ollut uskomassa	когда я учился и был неверующим / -- /	kun opiskelin ja olin epäuskoinen
b	/ -- / saa jäädä uskomaan kaikki synnit ja kiusaukset ja epäilykset jeesuksen nimessä ja veressä anteeksiannetuiksi	/ -- / может оставаться в вере все грехи прощ и искушения и сомнения прощены в имени иисуса и кровью его	/ -- / saa jäädä uskomaan kaikki synnit ant. ja kiusaukset ja epäilykset anteeksiannetuiksi jeesuksen nimessä ja hänen veressään
c	useat uskovaiset sisaret ovat pyytäneet esirukousta omasta ja uskovaisten ystävien puolesta että säilyisivät uskomassa ja taivaan isä siunaisi heidän elämäänsä	многие верующие сёстры моли.. просят чтобы молились за них чтобы сохранялись в вере и чтобы отец небесный помог бы их в жизни	monet uskovaiset sisaret ruk.. pyytävät että heidän puolestaan rukoiltaisiin että säilyisivät uskossa ja että taivaan isä auttaisi heitä elämässä
d	näin tänäkin iltana me saamme tähän asiaan olla turvautumassa	сегодня вечером мы можем на и на в этом деле иметь защиту	tänä iltana meillä on tässä myös tässä asiassa turva

[21] Aineiston seurapuheiden prepositio- ja postpositioilmauksia.

a	olihan sekin jo vanhan testamentin puolella hyvinkin kirkkaana profeettojen saarnassa ja / ja aivan sieltä alusta saakka jolloinka ihminen ei enää selviytynyt jumalan edessä kelvannut jumalan edessä omilla ansioillaan ja / edellytyksillään	это была / эта весть была яркой уже во времена ветхого завета / проповеди пророков и от самого начала мира // когда человек перестал быть угодным богу и не мог угодить ему своими заслугами //	se oli / se viesti oli kirkas jo vanhan testamentin aikaan / profeettojen saarnat ja aivan maailman alusta saakka // kun ihminen lakkasi olemasta jumalalle kelvollinen eikä voinut kelvata jumalalle omilla ansioillaan
b	jumala oli kristuksessa ja asui meidän keskellämme	бог был во христе // и жил среди нас //	jumala oli kristuksessa ja asui meidän keskellämme
c	niin kuin me tuossa kuulumme jo aikaisemmin veljien kautta että me // olemme maailmassa mutta emme maailmasta /	как у слышали уже раньше через братьев сегодня / мы в мире но не от мира //	niin kuin k.. kuulumme jo aiemmin veljien kautta tänään / olemme maailmassa mutta emme maailmasta
d	tuo käärme houkuttelee tiettyyn suuntaan ja / se houkuttelee juuri siihen suuntaan kuinka aadamia ja eevaa houkuteltiin pois päin jumalasta ja / pois päin jumalan tahdosta /	змея зовёт в какую-нибудь сторону / и именно на в ту сторону как и адама и еву / значит прочь от бога / отойти от воли бога //	käärme* kutsuu johonkin suuntaan / ja juuri sille siihen suuntaan johon aadamia ja eevaa / eli pois päin jumalasta / luopumaan jumalan tahdosta

[22]

sen takia näissäkin seuroissa myöskin saarnataan niille / kohdistetaan sanat niille / jotka eivät vielä ole uskomassa / eivät ole vielä uskoneet // sellaiselle sanotaan hyvin rakkaasti ja hyvin tällaiselta / aivan kuin rinnalle / vierelle tulevalta ee / korkeudelta että / että sinäkin saat tehdä parannuksen	слова были адресованы и таким кто ещё не уверовал // так и теперь такому человеку говорится с любовью / не сверху / а как равному и ты можешь покаяться	sanat oli kohdistettu myös niille jotka eivät vielä olleet uskoneet // niin myös nyt sellaiselle ihmiselle puhutaan rakkaudella / ei ylhäältä / vaan kuin samanvertaiselle myös sinä saat tehdä parannuksen
--	---	---

[23]

<p>ja tuo isä kyselee tänäkin iltana / kaikkia niitä jotka ovat lapsuudenuskosta eksyneet ja / ja meillekin taivaallinen isä haluaa siunata / monesti epäilevinä näinä aikoina kiusattuina ja lankeemukseenkin joutuneina että saa jäädä uskomaan kaikki synnit ja kiusaukset ja epäilykset jeesuksen nimessä ja veressä anteeksiannetuiksi //</p>	<p>и этот отец и сегодня вечером спрашивает и зовёт всех кто детскую веру потеряли и нам / нас / отец хочет благода.. благословить / мы кто сомнеем / сомневаемся и которые по / может оставаться в вере все грехи прощ.. и искушения и сомнения прощены во имени иисуса и кровью его</p>	<p>ja tuo isä tänäkin iltana kysyy ja kutsuu niitä jotka ovat menettäneet lapsuudenuskon ja meille / meitä / isä haluaa arm.. siunata / me jotka * epäilemme / ja jotka.. / saa jäädä uskomaan kaikki synnit ant.. ja kiusaukset ja epäilykset anteeksiannetuiksi jeesuksen nimessä ja hänen veressään</p>
--	---	--

[24]

<p>eikä nytkään täällä ole puhumassa kuin ulkonaisesti ihminen / on puhumassa siis vajavainen / kaikessa puuttuvainen ihminen / vaan on puhumassa itse herra jeesus / sama joka tässä kenesaretin järvellä saarnasi veneestä</p>	<p>и сейчас здесь не говорит человек / но через несовершенного человека говорит сам господь иисус / тот же который проповедовал на гenezаретском озере из лодки</p>	<p>eikä nytkään täällä puhu ihminen / vaan puutteellisen ihmisen välityksellä puhuu itse herra jeesus / sama joka saarnasi genesaretin järvellä veneestä</p>
--	---	--

[25]

<p>jääkää näin turvallisesti uskomaan kaikki synnit ja matkan viat anteeksi herran jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä // ja minäkin kysyn / että saanko minäkin jäädä teidän kanssanne / -- / haluan uskoa // jeesuksen nimeen // aamen</p>	<p>оставайтесь так верить с упованием / прощение всех ваших грехов / именем / и драгоценной / примирительной кровью Христа // могу ли я верить там вместе с вами / -- / хочу верить // во имя иисуса // аминь</p>	<p>jääkää näin toiveikkaana uskomaan / syntienne anteeksiantamus / kristuksen nimessä / ja kalliissa sovintoveressä // saanko minäkin uskoa sitten yhdessä teidän kanssanne / -- / haluan uskoa // jeesuksen nimeen // aamen</p>
--	---	--

[26] *Me-hengen luominen seurapuheessa.*

a	<p>näin se on <i>vihollinen</i> toiminut / ja saanut monta kertaa meidätkin lankeamaan pienimmissäkin asioissa</p>	<p>действительно это так / так <i>враг души</i> дей.. действовал и с нами и нас часто вёл в грехи и в маленьких делах</p>	<p>se on todella näin / näin sielun vihollinen toim.. on toiminut meidänkin osallamme ja johtanut meitä syntiin pienissäkin asioissa</p>
b	<p>sen tähden meillä on tänäkin päivänä se rukous ja mieli että anna <i>taivaallinen isä</i> evankeliumisi voima niin että saisimme tässä vaikeassa ajassa pysytellä yhdenkaltaisessa kalliissa uskossa / jumalan valtakunnan yhteisessä ymmärryksessä /</p>	<p>поэтому / и сегодня у нас есть такое такая молитва и желание что <i>отец</i> даруй силы евангелия твоего чтобы в этом трудном времени мы могли бы сохраняться / в единой / драгоценной вере / в царствии божем / по одним пониманием /</p>	<p>siksi / tänäänkin meillä on sellainen rukous ja toive että isä anna evankeliumisi voima että tässä vaikeassa ajassa saisimme säilyä / yhtenäisessä / kalliissa uskossa / jumalan valtakunnassa / yhdessä ymmärryksessä</p>
c	<p>silloin kun näitä tunnusmerkkejä saa toteutua niin me tiedämme silloin että silloin me olemme lampaiden jäljillä ja entisten pyhien askelissa // löydämme tuon oikean opetuksen / enemmän sydämellä kuin päällä /</p>	<p>и когда мы эту можем ощущать мы можем понимать что мы ж идём по шагам старых / тех верующих кто уже умерли / и больше сердцем и меньше разумом</p>	<p>ja silloin kun voimme tuntea tämän voimme ymmärtää että kuljemme vanhojen askelissa / niiden uskovaisten jotka ovat jo kuolleet / ja enemmän sydämellä ja vähemmän järjellä</p>

[27] *Affektisia ilmauksia aineiston seurapuheissa.*

a	jääkää näin turvallisesti uskomaan / kaikki synnit ja matkan viat anteeksi herran jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä	оставайтесь так с упованием / прощение всех ваших грехов / именем / и драгоценной / примирительной кровью христа	jääkää näin toiveikkaana uskomaan / syntienne anteeksiantamus / kristuksen nimessä / ja kalliissa sovintoveressä
b	ja ei ihme jos hän tunsi myöskin syvää ahdistusta monta kertaa / ja pelkoa tämän hänen tuskiansa päivän / kauhistuttavan päivän lähestyessä /	и будучи одновременно и человеком он испытывал муки / с приближением ужасающего дня //	ja kun hän oli samanaikaisesti myös ihminen hän koki tuskia / kauhistuttavan päivän lähestyessä
c	kaikki ne ihanat evankeliumin sanat / ja se evankeliumin ydin / syntien anteeksiantamisen saarna // se / joka on jumalan sana ja jumalan puhe / ihmisen sydämelle /	все эти чудесные слова евангелия / суть евангелия / проповедь прощения грехов / слово божие / речь бога / для сердца человека //	kaikki ne ihmeelliset evankeliumin sanat / evankeliumin ydin / syntien anteeksiantamuksen saarna / jumalan sana / jumalan puhe / ihmisen sydämelle

[28] *Allegorisia ilmauksia aineiston seurapuheissa.*

a	hän tiesi / että hänen elämänsä tulee olemaan maksu meidän sielujemme autuudesta	он знал / что его жизнь будет оплатой за спасение наших душ	hän tiesi / että hänen elämänsä tulee olemaan maksu meidän sielujemme pelastuksesta
b	tuo käärme / sielunvihollinen / se on liitossa meidän vanhan osamme kanssa	змей враг души / у него есть союз с нашей старой частью	käärme sielunvihollinen / se on liitossa meidän vanhan osamme kanssa
c	rakas vanhempi tänäkin päivänä monesti / saattaa olla menettänyt sielunviholliselle oman lapsensa	родители / может быть и в нашем времени потеряли врагу души детей своих	vanhemmat / ovat ehkä myös meidän aikanamme menettäneet sielunviholliselle omat lapsensa

[29]

<p>Sen verran vielä muistan kun olin opiskelemassa / mennyt opiskelemaan / enkä ollut uskomassa / mutta siellä oli veljiä / jotka tuli puhuttelemaan ja neuvomaan ja / ja tuntui sopivalta / tuntui hyvältä kun he sanoivat että kuule / etkö sinäkin voisi uskoa synnit anteeksi / tuntui hyvältä / tuntui kuin juuri minulle osoitetuilta ne sanat</p>	<p>когда я учился и был неверующим / тогда я помню / как верующие братья беседовали со мной и я помню как они говорили мне что не хочешь ли ты верить в прощение грехов // было так приятно и я / чувствовал что эти слова адресованы прямо ко мне</p>	<p>kun opiskelin ja olin epäuskoinen / silloin muistan / miten uskavaiset veljet keskustelivat kanssani ja muistan kuinka he puhuivat minulle että etkö sinä haluaisi uskoa syntien anteeksiantamukseen // oli niin mukavaa ja minä / tunsin että nuo sanat oli osoitettu juuri minulle</p>
--	--	---

[30]

<p>ja tää on iloinen asia tämä uskomisen asia // se on todellinen ilon asia / sellainen kestävä ja turvallisen ilon asia // tänään haluamme sanoa myöskin nuorillemme ja lapsillemme jotka elävät monesti vaikeiden ja ahdistus.. ahdistavien asiain alla / mutta nämä sanat minä annan teille tulevaisuuden ja toivon ovat asia joka paljastuu uskolle / nöyrälle kuuliaiselle lapsenmieliselle uskolle</p>	<p>и дело веры это радостное дело / действительно радостное и эта радость которая непреходящая и спокойная // слова я дам вам будущее и надежды открываются в вере / смиренной / довольной..</p>	<p>ja uskon asia se on iloinen asia / todella iloinen ja se on ilo joka on katoamaton ja levollinen // sanat minä annan teille tulevaisuuden ja toivon avautuvat uskossa / nöyrässä / tyytyväisenä..</p>
--	--	--

[31]

<p>jääkää näin turvallisesti uskomaan kaikki synnit ja matkan viat anteeksi herran jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä // ja minäkin kysyn / että saanko minäkin jäädä teidän kanssanne / -- / haluan uskoa // jeesuksen nimeen // aamen</p>	<p>оставайтесь так верить с упованием / прощение всех ваших грехов / именем / и драгоценной / примирительной кровью христа // могу ли я верить там вместе с вами / -- / хочу верить // во имя иисуса // аминь</p>	<p>jääkää näin toiveikkaana uskomaan kaikkien / syntienne anteeksiantamus / kristuksen nimessä / ja kalliissa sovintoveressä // saanko minäkin uskoa sitten yhdessä teidän kanssanne / -- / haluan uskoa // jeesuksen nimeen // aamen</p>
--	---	---

[32]

<p>ja tuo isä kyselee tänäkin iltana / kaikkia niitä jotka ovat lapsuudenuskosta eksyneet ja / ja meillekin taivaallinen isä haluaa siunata / monesti epäilevinä näinä aikoina kiusattuina ja lankeemukseenkin joutuneina että saa jäädä uskomaan kaikki synnit ja kiusaukset ja epäilykset jeesuksen nimessä ja veressä anteeksiannetuiksi // jeesuksen nimessä ja veressä // jeesuksen nimessä ja veressä on lupa uskoa kaikki synnit anteeksi // näin on meidän hyvä jäädä tänäkin iltana uskomaan // ja jäädä herran sanan siunaavaan haltuun</p>	<p>и этот отец и сегодня вечером спрашивает и зовёт всех кто детскую веру потеряли и нам / нас / отец хочет благода.. благословить / мы кто сомнеем / сомневаемся и которые по / может оставаться в вере все грехи прощ.. и искушения и сомнения прощены во имени иисуса и кровью его // прощены во имени иисуса и кровью сего // во имени все грехи прощены / так нам хорошо оставаться и сегодня вечером верить / оставаться под уходом слова бога</p>	<p>ja tuo isä tänäkin iltana kysyy ja kutsuu niitä jotka ovat menettäneet lapsuudenuskon ja meille / meitä / isä haluaa arm.. siunata / me jotka * epäilemme / ja jotka.. / saa jäädä uskomaan kaikki synnit ant.. ja kiusaukset ja epäilykset anteeksiannetuiksi jeesuksen nimessä ja hänen veressään // anteeksiannetuiksi jeesuksen nimessä ja hänen veressään // nimessä kaikki synnit ovat anteeksiannetut / näin meidän on hyvä jäädä tänäkin iltana uskomaan / jäädä jumalan sanan hoitoon</p>
---	--	---

8.2. AINEISTON SEURAPUHEET JA NIIDEN TULKKEET

Puhe T1

pyhä isä / pyhitä meidät totuudessasi / sinun sanasi on iankaikkinen totuus // ennen kuin käymme yhdessä kuuntelemaan tekstiä niin / tässä on jumalanlapset pyytäneet esirukouksia //

uskovainen sisar pyytää esirukousta / kummilastensa ja epäuskoisten omaistensa puolesta / sekä omalle kohdalleen lapsen / mieltä ja raitista uskonymmärrystä //

kiusattu / monien sairauksien rasittama sisar pyytää esirukousta työkyvyn palautumiseen ja voimaa itsestä huolehtimiseen // uskovainen sisar pyytää esirukousta sairautensa ja / toimeentulonsa puolesta / sekä taivaan isän huolenpitoa uskossa säilymiseksi //

yksittäiset uskovaiset sisaret pyytävät jumalanlasten esirukouksia naapurisovun palautumiseen / ja että taivaan isä siunaisi uskovaisen aviopuolison / ja että uskonystävä saisi aviopuolison //

kaksi uskovaista sisarta pyytää esirukousta / että he puolisoitensa kanssa säilyisivät uskomassa / epäuskoiset lapset saisivat parannuksen armon / ja että jumala auttaisi epäuskoisen pojan avioerossa ja toisen pojan perheen taloudellisissa huolissa //

yksittäiset uskovaiset sisaret pyytävät jumalanlasten esirukouksia / ikävien psyykkisten ja ruumiillisten oireiden parantumiseen / veljensä puolesta / että hän vapautuisi huumeista / säilymistä uskomassa sairauksien ja vaivojen piirittäessä //

Puheen T1 tulke

святой отец / освяти нас во истине с твоём / ибо слово твоё вечная истина // до того / как мы вместе слушаем проповедь / то дети бога попросили чтобы за них молились //

верующая сестра просит чтобы за неё молились / за крестниками и за неверующие родственники / и чтобы она сама получила детское и правильное понимание веры //

сестра у кого много болезней / просит чтобы что за неё молились чтобы она могла вернуться на работу и чтобы получила силу заботиться сам собой // верующая сестра просит чтобы за неё молились поскольку она болеет / и чтобы экономическое положение её улучшилось / и чтобы отец небесный заботился бы за ней в вере //

верующие сёстры просят чтобы верующие молились за них / чтобы дружба между соседями сохранилась бы и чтобы отец небесный благословил бы и помог бы найти жену или / или мужа //

две верующие сёстры просят чтобы за них молились чтобы сохранялись в вере / и чтобы неверующие дети могли бы получать милость покаяния и чтобы бог помог / в трудной семейной положении сына / и в трудность в экономических трудностях другого сына //

молодые сёстры просят чтобы молились за них / тяжёлый / у них тяжёлые психические и физические болезни и чтобы могли выздоравливаться чтобы молились за брата / чтобы он смог освободиться от наркотических средств // и чтобы сохранялись в вере //

psykkisesti sairaan epäuskoisen veljen puolesta / että hän saisi parannuksen armon / ja löytäisi elämäänsä rauhaa ja levollisuutta // uskovainen sisar pyytää jumalanlasten esirukouksia että / nuorin sisko paransi henkisestä sairaudesta / ja sisarukset löytäisivät keskinäisen rakkauden ja ymmärryksen //

useat uskovaiset sisaret ovat pyytäneet esirukousta omasta ja uskovaisten ystävien puolesta / että säilyisivät uskomassa / ja taivaan isä siunaisi heidän elämäänsä // ja monet ovat pyytäneet jumalanlasten esirukousta että / sisarukset / läheiset / naapurit / ja kaikki ihmiset saisivat parannuksen armon //

vasta parannuksen armon saanut veli pyytää esirukousta mielenterveysongelmiinsa / ja että hän pääsisi perille taivaan kotiin // uskonsisar pyytää esirukousta perheelleen vaikeiden elämänkoettelemusten keskellä //

uskovainen aviopari pyytää esirukousta sairauksien / ongelmien ja asuntoasioiden selviämiseen / siskojen ja tädin perheille parannuksen armoa // äiti ja lapset pyytävät voimia uskonkilvoitukseen samoin että koko perhe varjeltuisi uskomassa /

ison perheen vanhemmat pyytävät esirukousta lähipiirissä olevien vaikeiden asioiden keskelle / sekä parannuksen armoa lapsen epäuskoiselle seurustelukumppanille // vanhemmat ovat kuitenkin kiitollisia että jumala on kuullut ja auttanut heidän rukouksensa //

nuori uskovainen sisar pyytää esirukousta että äiti saisi parannuksen armon / ja palaisi kotiin ja isä saisi voimia säilyttää uskon vaikeassa tilanteessa / ja hän säilyisi itse uskomassa //

просит чтобы молились за неверующего психически больного брата чтобы он мог найти в жизни своей мир и покой // верующая сестра просит чтобы за неё молились / чтобы самая младшая сестра могла бы выздоравливать от тяжёлой психической болезни / и чтобы сёстры могли бы снова найти совместную любовь и взаимопонимание //

многие верующие сёстры моли.. просят чтобы молились за них / чтобы сохранялись в вере и чтобы отец небесный / помог бы их / в жизни // многие верующие люди просят чтобы за них молились / чтобы сёстры / близкие соседи / и все люди могли бы получать милость покаяния //

брат который недав.. недавно покаялся просит чтобы за него молились поскольку у него психические трудности / и чтобы он мог бы найти до дома небесного // верующая сестра просит чтобы за неё молились / поскольку у неё трудное искушение //

верующая супружеская пара / просит чтобы за них молились поскольку у них болезни проблемы и трудности с домом // мать и дети просят чтобы за них молились / поскольку отец / болеет и чтобы вся семья сохранялась бы в вере //

родители большой семьи просят чтобы за них молились поскольку / трудности есть в их семье и чтобы друг дочери неверующий / мог бы покаяться / но эти родители всё-таки благодарны что бог помог им и услышал их молитвы //

молодая сестра просит чтобы мама могла бы получить милость покаяния / вернулась бы домой / и чтобы отец получал силу сохранять веру в трудной ситуации / и чтобы молодая сестра сама сохранялась бы в вере //

nuori sisar pyytää esirukousta että uskon kieltänyt isä / saisi parannuksen armon / ja palaisi kotiin / että jumala antaisi äidille ja sisaruksille voimia uskonkilvoitukseen / samoin että välit appivanhempiin paranisivat ja äiti pääsisi kotisiionin rakkauteen ja saisi läheisiä saattomiehiä //

nuori sisar pyytää esirukousta ystäväperheen puolesta että he säilyisivät uskomassa / vanhemmat ja ystävät muistaisivat häntä / ja että kaikki uskovaiset ymmärtäisivät uskomisen tärkeyden ja / kokisivat sen tuoman siunauksen //

me rukoilemme // vanhurskas jumala / rakas taivaallinen isämme / me pyydämme että sinun sydämellesi tulisivat kuuloon nämä kaikki pyynnöt / jotka sinun lapsesi sekä aineellisessa / että hengellisessä hädässä ovat tuoneet esille //

anna heille voimaa ja anna ja siunaa / että jos sinun tahtosi on / nämä asiat saisivat mennä parempaan suuntaan /

ja että monet saisivat parannuksen armon / monet saisivat säilyä uskomassa ja että / ajalliset huolet ja / perheasiat saisivat tulla korjatuiksi // näitä kaikkia me pyytelemme yhdessä sinun poikasi nimeen ja kautta // aamen //

me saamme yhdessä hiljentyä kuulemaan ja tutkimaan sitä tuttua jumalan sanan kohtaa joka on kirjoitettuna täällä ensimmäisessä mooseksen kirjassa / sen luvussa kolme / jakeet ensimmäisestä viidenteentoista / jotka kuuluvat jeesuksen nimeen //

me tuolla / jo avajaisissa / saimme kuulla siitä kuinka elävä usko / se saadaan lapsen mielellä ja myöskin näin että / elävä usko pysyy lapsen mielessä // lapsen sydämen tilassa //

молодая сестра просит чтобы за неё молились / чтобы отец который отошёл от веры мог бы вер получить милость покаяния вернулся бы домой / и чт.. бог дарили бы маме и детям силу / верить // также / чтобы отношения с родителями улучшались бы и мама могла бы чувствовать любовь сильно и получал бы близких попутчиков /

молодая сестра му.. просит чтобы молились за семью / чтобы вся семья сохранялась бы в вере / чтобы родители и друзья не забыли бы о ней / и чтобы все понимали / чтобы все верующие понимали важность веры и осушали бы благо.. благодать / который приносит веру /

мы молимся // правильный бог // дорогой отец наш небесный / мы молимся / чтобы чтобы слышал на сердце своем все эти просьбы / которые твои дети / в духовном и временной духовной и временной беде / хотели поднести к тебе /

даруй им силу / дар.. / благослови если твоя воля такова / то эти дела могли бы улучшатся /

и чтобы могли.. многие могли бы получать милость покаяния / чтобы многие могли эти люди сохраняться в вере / и чтобы временные печали и семейн.. / семейные вопросы / разрешились бы / всё это мы просим вместе / во имени сына твоего и через него аминь //

мы можем / вместе / затихнуть / услышать и изучать знакомые слово бога / которые написано в первой книге моисея / третья / третья глава с первого до пятнадцатого стиха / которые слу слушаем во имени иисуса //

уже в открытии собрания могли услышать как / живая вера / детским пониманием / и мож.. / и вера сохраняется в детском сердце / в детском сердце //

ja kun täällä on / tiedän että täällä on /
seurateltassakin teitä pieniä tyttöjä ja poikia /
ja tuolla ulkona tämän teltan vielä runsaammin
/ tuhansia ja / ja voisiko jo sanoa
kymmeniätuhansia onhan tämä suviseuraväki
viime vuosikymmenet hyvin rakenteeltaan
nuorta niin /

minulla itsellä on sellainen lapsuusmuisto
sieltä / kotiseudulta pohjoiskarjalasta / oli
tällainen heinäkuinen päivä / ehkä vähän
myöhemmin tuossa puolen kuun paikkeilla jo
mutta vähän sellainen päivä kuin oli tämä
päivä / aurinkoista ja lämmintä ja / oli
varmaan sellainen iltapäivä jolloin pääsin
käymään lähijärvellä uimassa //

ja kun sieltä palasin jalkapatikassa ja / tiesin
että siellä on sellainen lounaisrinne / lämmin
rinne jossa mansikat kypsyvät varhain ja / niin
päätin sieltä kautta poiketa ja menin sinne
korkeitten saniaisten juurelle lepäilemään ja /
ja syömään mansikoita // oli vähän sellainen
tilanne niin kuin täällä kuulumme tässä
tekstikohdassa / tällainen pikkupojan paratiisi
//

mutta sitten siinä tapahtui se että / joku
luikerteli siinä ihan lähellä mistä otin
mansikoita / ja kyllä siinä tuli nopea lähtö / en
jäänyt pitkään siinä sitä ihmettelemään ja / ja
kun joskus olen myöhemmin sitä ajatellut niin
en varmaan oikein ensin tajunnutkaan mistä
siinä oli kysymys mutta /

mutta kyllä se näin oli että siinä tuli
kyynpoikanen minun rauhaani häiritsemään //
siellä maalla kun olemme / maataloustöissä
niin on useamman kerrankin tullut tilanne
jossa siellä / peltotöissä on saattanut nähdä
kyyn ja / ja muutamia kertoja jopa on melkein
polkaissut päälle //

знаю что здесь и в большой палатке /
вас ма.. маленькие дети / маленькие
девушки и мальчики и всё больше
тысячами там / вне палатки и может
десяти тысячи // плод последней
десятилетия / на большом летнем
собрании / большинство молодых /
молодые / и маленькие /

у меня // у меня есть такое воспоминание..
поминание с детства / с северной
карелии / был / день июля / может
позднее там половина июля / такой день
похож на этого дня / солнечный день /
тепло // и наверно был вторая половина
дня и я могла идти в озеро купаться /

и вернулся пешком оттуда / и знал что
там есть / на юго-западе такое место где
/ быст.. быстро летом клубники уже
готовы // и думал что я туда шагаю / и
там было вы.. / высокие такие растения
/ отдыхал там и / ел дикую клубнику //
было / такое же какое-нибудь
положение как в тексте / значит рай
маленького мальчика /

но / случилось то что / кто-то полз
недалеко оттуда откуда я брала эту
клубнику // и быстро я уходил оттуда
долго / не оставался там удивляться / и
позднее когда думал об этом / наверно
сам сначала не понимал о чём тут идёт
речь //

но действительно так это было / что там
было змея-ребёнок который / который
мешал мой покой // в сельской
местности находясь / и много раз / были
ситуации где на полевые работы /
могли видеть опасную змею и даже
почти шагнул над змеей //

jos minä kysyisin pieniltä pojilta ja tytöiltä että / muistatteko sen tilanteen ja meiltä varttuneemmiltakin / niin minä olen aika varma että me muistamme sen tilanteen jossa me näitä kyykkäärmeitä olemme kohdanneet //

siinä on varmasti jotain siitä tästä tekstikohdasta jolla / jonka kuulimme kuinka tämä tuollaisen käärmeen asetelma on ihan inhimilliselläkin puolella hyvin tuollainen tunteita herättävä ja / ja me yleensä kavahdamme sitä me saamme myöskin lukea tuolla / mooseksen kirjassa siellä erämaavaelluksesta kuinka sauvaksi käärmeeksi muuttunut sauva oli sellainen jota mooseskin kavahti //

mutta kuten me tuossa jo veljien kautta olemme päivällä kuulleet niin tämä käärme sehän tarkoittaa jotakin hyvin ikävää // se on sielunvihollisen kuva se kuvaa sielunvihollisen persoonasta /

siellä raamatussa on useita sanoja / millä tätä kuvataan ja / ja eräs on sellainen mitä tuollaiset maailman ihmiset käyttävät voimasanaan ja / ja sitä vanha biblia hyvin paljon käyttää ja se / se on sana perkele //

ja sehän on sellainen sana / josta on hyvä tietää joitakin taustoja / sehän kreikan kielessä on on sana diabolos ja tarkoittaa sellaista erilleen heittäjää / hajoittajaa //

sitten toinen hyvin tunnettu sana jota myöskin tällaisena kirosanakin käytetään myöskin on / hebrean kielen saatana eli vastustaja // ja kun me ajattelemme tätä / nyt tätä tekstikohtaa niin / oikeastaan kummatkin ominaisuudet tästä sielunvihollisesta tulivat esille //

tämä syntiinlankeemus / sehän vei aadamin ja eevan erilleen jumalasta / se tapahtui juuri näin että tämän käärmeen sielunvihollisen houkutukset saivat tuon ihmisparin lankeamaan ja / he lähtivät pois päin jumalasta //

если бы я успрашивал у маленьких мальчиков и девочек / помните ли вы такое полож.. такую ситуацию / и у старших я думаю относительно уверен / что мы помним это положение / эту ситуацию / в которых мы встретились с змеями /

значит тут что-то / оо общие с этим текстом который мы слышали / значит встре.. / встретить змея / це человечески с точки зрения тоже очень / таку вызи.. / многие эмоции тут рождаются и испугаемся / и можем / в посланием моисея когда // значит была палка которая перво превратилась на змею / и даже моисей тогда в пустыне испугался /

когда о нём услышать через братьев / эта змея означает что-то очень неприятное / потому что / является символом врага души / а как бы персонаж врага души

в библии // многие слова которые мы изображают врага души // и одну слово // ну одну из такой как-бы / ругательство // и старый перевод много пользуется / этим словом это слово финское слово перкеле //

это такое слово о котором хорошо знать / некоторые такие остальные вещи // с греческо.. в греческом языке / это диаволос / и означает // та что-то такое что смешивает и бросит прочь //

о другое очень знакомое слово которое пользуется / как ругательство тоже имеет врага души еврейское слово сатана // то есть тот кто против если буквально переводить // если думаем о нашем тексте сейчас / то в самом деле в обе стороны врага души / открывались тут //

то есть грехопадение / оно вело адама и еву / прочь от бога // это происходило именно таким образом / через змею через врага души / и его // он вел так что они падали попали в грех и они отошли от бога //

tämä syntyinlankeemus / sehän vei aadamin ja eevan erilleen jumalasta / se tapahtui juuri näin että tämän käärmeen sielunvihollisen houkutukset saivat tuon ihmisparin lankeamaan ja / he lähtivät pois päin jumalasta //

ja myöskin tämä toinen piirre / kun jumala oli sanonut että tuosta hyvän ja pahan tiedon puusta älä älkää syökö niin / tämä tilanne kehittyi sillä tavoin että tämä ihmispari toimi vastoin jumalan sanaa // jos me sen verran palaamme tuohon edeltävään tilanteeseen /

siellähän oli tästä josta me veljenkin kautta jo kuulimme että / kuinka tämä kielto oli siellä ollut hyvin ihana / ihanat olosuhteet jumala loi tälle ihmisparille // varmaan oli tuollainen aurinkoinen / lämmin ja kaikkinaisia / kaikkinaisia hedelmäpuita sisältävä ympäristö ja / kaikkea muuta sieltä sai ottaa mutta tuon hyvän ja pahan tiedon puun hedelmää ei saanut ottaa // se oli jumalan tahto //

ja tästäkin me päivällä jo kuulimme että tähän ei sellaiseen ihmisymmärrykseen mahdu // ajattelemme näin kuitenkin tässä että / jumala on kaikkivaltias / kaiken yläpuolella ja / ja myöskin käskysanassa sanotaan että / että pidämme lepopäivän pyhänä / rakastamme jumalaa yli kaiken ja /

sitten saisimme rakastaa myöskin lähimmäistä / niin kuin itseämme // jumala halusi tällaisen koetuksen / niin me saamme sitä ymmärtää ja / kuinka siitä roomalaiskirjeestäkin apostoli sanoo että kun / kristuksen armon olemme saaneet niin se aiheuttaa uskon kuuliaisuudessa //

että tässä on sellaisia puolia ja myöskin me muistamme vanhan testamentinkin matkamiesten kohdalta monta tuttua kertomusta siitä että / että jumalan tahto oli sellainen mistä ei / mitä ei voinut ymmärrys oikein tavoittaa //

то есть грехопадение / оно вело адама и еву / прочь от бога // это происходило именно таким образом / через змею через врага души / и его // он вел так что они падали попали в грех и они отошли от бога //

и с другой стороны эта другая сторона / когда бог / говорил / что // это дерево / чтобы не есть с этого дерева / то эта ситуация / продолжалась так / что человеческая пара / де.. они действовали против / слова бога // если вернёмся // положение которое было до этого /

через брата уже услышали // и значит запрети запретили / значит // там было идеальное положение бог создал идеальное положение тем людям / наверно солнечное / тёплое / и всякие / всякие фрукты окружение такое / и вся всякое остальное / и там всё можно было брать // но только это одной дерева / плодись этого дерева нельзя было / такова была воля бога /

и об этом днём услышали уже / что человеческое понимание не как бы принимает этого / но думаю / бог всемогущий / выше всего / а также / в законе божием говорится // и значит воскресенье явл.. является святым днём и любим бога больше всего и

мо.. можем любить и ближнего как самого себя // бог хотел / такое искушение / можем так понять // в посланник римляна апостол говорит // когда милость бог христа могли ощущать / то это влияет и рождает веру и послушность /

значит ту такие стороны тоже / помним ветхом завете // там пучики / там много знакомых рассказов о том / что воля бога была такова / который чело и человеческие понимал понимание не могло дойти до этой воли //

no sitten tässä tekstimme sanoo tästä että /
käärme oli kavalin kaikkia eläimiä maan
päällä ja tuli kertomaan keskustelemaan tuon
eevan kanssa / ja haastoi hänet keskusteluun //
sanoiko jumala / älkää syökö kaikkinaista
puista // kyllä käärme / sielunvihollinen on
tuhanten juonten mestari ja tiesi tämänkin
varmasti että / kaikki muut olivat luvalliset
tälle ensimmäiselle ihmisparille mutta tuo yksi
puu ja sen hedelmä / sen se oli jumalan tahto
että siihen ei koskettaisi //

ja me tuossa huomaamme sielujen vihollisen
toimintatavan että se ensin / pyrkii yhteyteen
ihmisen kanssa ja // ja pyrkii keskustelemaan
ja lähestymään heikkojakin kohtia semmoisten
hyvin / hyvin järkeenkäypien perustelujen
kanssa //

ja siinä oli ensimmäinen askel tuossa / että tuo
keskustelu / keskusteluun ryhdyttiin ja / ja
vaimo vastasi tässä käärmeelle että syömme
niiden puiden hedelmistä / mutta sen puun
hedelmästä joka on keskellä paratiisia on
jumala sanonut / älkää syökö siitä / ja ettette
kuolis //

silloin ei ollut vielä kirjoitettua jumalan sanaa
mutta / tämä oli suoraan jumalalta oikeastaan
jos me katsomme tuota raamattua niin se
annettiin ensin aadamille tämä käsky silloin ei
tuota puolisoa ollut vielä luotu // mutta niin me
ymmärrämme vaikka sitä ei ole tähän
kirjoitettu että kyllä aadam varmasti eevälle oli
tämän asian kertonut koska hän tiesi
käärmeelle sitä vastata //

vielä oli eevalla tämä jumalan tahto tiedossa /
hän sanoi / kun käärme sitä alkoi perustella
että tähän nyt ei suinkaan näin ole mitä
jumala sanoo / että te kuolisitte vaan / vaan
että jumala tietää että jonain päivänä te syötte
// aukenevat teidän silmänne ja te tulette niin
kuin jumala tietämään hyvän ja pahan

и тут написана змей был хитрее всех
зверей полевых // и подходил
разговаривать с евой / и начала разго..
начила разговор // ээ ска и говорил /
сказал ли бог / не ешьте ни от какого
дерева в раю // враг души знал /
совершенно верно / что все остальные
дерева были возможны к этой первой
человеческой паре / только одно дерево
/ и плоды его / такова была воля бога /
что не трогать //

мы замечаем / враг души его действие
такое / что стремится и получать
какое-то связь с человеком и
стремляется разговаривать и
приближаться к именно через такие
слабые места / и очень такие разумные
фаргу.. аргументы у него //

это был первый шаг / тот что / и что
вообще начали разговор / и жена
ответила / и сказала жена змею плоды с
дерев мы можем есть только плодов
дерева которое среди рая сказал бог не
ешьте их и / чтобы вам не умереть //

тогда ещё не было писменного слова
бога / но это было / о прямо от бога /
если смотрим библию сначала дали
адаму этот закон / тогда ещё этой жёны
не было не создана была она / но мы
понимаем хотя не написана здесь / то
адам эве совершенно верно / эве
рассказал потому что она могла и змею
/ змее ответить //

ещё / у эвы она знала волю бога // и
змея стала аргументировать / что это не
так как сказал бог // чт.. нет не умрёте /
но знает бог / что в день в который / вы
вкусите их откроются глаза ваши и вы
будете как боги / знающие добро и зло

näin siinä oli / josta me päivälläkin jo kuulimme tuon ihmisen itsekäs luonto / ylpeys / halu tulla jumalan rinnalle / se sitten sai aikaan sen että / se alkoikin näyttää ihan järjettömältä tuo jumalan tahto / se sana että / että nyt noin hyvännäköisestä puusta ei tulisi syödä //

ja se sydän alkoi siirtyä jo sille kannalle mitä vihollinen esitti // ja tässä me tiedämme ihan omasta kokemuksesta mekin että / että tuo tekohan seurasi vasta sen jälkeen / tässä kun kun oli tuota katseltu aikansa tuota hedelmää / se näytti että siitä saa hyvästi ymmärrystä ja /

ja siitä eeva otti tämän hedelmän / ja söi ja antoi miehellensä / ja hänkin söi // tuossa oli / edelsivät kiusaukset ja / ja sitten sydämen luopuminen jumalan tahdosta / ja sitten viimeiseksi tuo teko joka toteutti sen sielujen vihollisen tahdon //

kyllä me / kauankin jo ketkä olemme saaneet matkaa tehdä jumalanlapsina / kyllä me tämän muistamme että / näin se on vihollinen toiminut ja / ja saanut monta kertaa meidätkin lankeamaan pienimmissäkin asioissa /

ja sitten tässä kävi aika hyvin että / ensimmäinen ihmispari / heillä tuli tunto pian siitä jumalan tahdon ylikäymisestä // heidän silmänsä aukenivat / ja he huomasivat että he olivat alasti ja / sitoivat yhteen fiikunanlehtiä ja tekivät heille peitteitä //

tässä oli sellainen kehityskulku / että kuinka sielunvihollisen tuottamat epäilykset ja / kiusaukset sitten lopulta johtivat tähän syntiinlankeemukseen //

sitten me // jos me ajattelemme näitä vihollisen kiusauksia nämä yleensä aina kohdistuvat siihen / ja kohdistuvat aina siihen jumalan tahdon vastaiseen toimintaan //

вот так / это было / днём уже услышали о том / эгоистический характер человека / желание быть как бог / ровные с богом / это влияло в то что / сумасшедшим сумасшедшей оказалась воля бога в их глазах такое красивое дерево и вроде нельзя есть /

и сердце / стало уже / отходить к тому сторону что предлагал враг души // мы знаем по опыту / поступок / только после / сначала смотрели этот плод / показался / что ээ получается понимание и даёт знание

то она брала этот плод ел съел дала мужу и он тоже съел // но до этого были искушение и потом сердце отошёл от воли бога и последним происходило этот сам поступок / и это совершил / волю врага души //

кто уже долгое время могли находиться на пути и детьми бога мы помним это / действительно это так / так враг души дейс.. действовал и с нами и нас часто вёл в грехи и в маленьких делах //

и первая человеческая пара / они чувствовали быстро / что они поступили против воли бога // их гла.. и открылись глаза у них обоих и узнали они что наги и сшили смоковные листья / и сделали себе опоясания //

такое развы развитие было как искушение которое враг души влиял / они вели / в этот грехопадение /

потом / если думаем / о искушениях врага души / обычно они / и всегда они / это действия против воли бога

me saamme uudesta testamentista ottaa vapahtajasta / joka oli erehtymätön elämässä / synnitön / herra jeesus saamme katsella esimerkkiä kuinka hän suhtautui tuohon vihollisen toimintaan / siellä matteuksen evankeliumissa on tämä tuttu kohta / missä henki vei jeesuksen autiomaahan sielunvihollisen kiusattavaksi //

ja kun siellä jeesus oli ollut neljäkymmentä päivää ja / ja hänellä ei ollut ruokaa hänen tuli siellä nälkä / kiusaaja tuli tällöin tietäen että nyt on kyllä heikko paikka / nälkäistä on hyvä houkutella / ja sanoi että jos kerran olet jumalan poika niin / käske näiden kivien muuttua leiviksi //

eikö tässä meidän järkemme sanoisi että / sehän olisi hyvä asia / jos on nälkäinen ja / on voima / ja valta niin kuin me tiedämme sieltä evankeliumikirjoista / siunata vähäisetkin leipävarat niin että riittivät tuhansille miehille / ja muullekin seuraväelle /

niin tämä on merkillepantavaa / kuinka jeesus vastasi // on kirjoitettu // ei ihminen elä ainoastaan leivästä vaan jokaisesta sanasta joka lähtee jumalan suusta // elämän herra vetosi kirjoitettuun jumalan sanaan //

kun me kohtaamme tässä maailmanajassa / niin kuin me tuossa kuulumme jo aikaisemmin veljien kautta että me // olemme maailmassa mutta emme maailmasta / tilanteita / jotka eivät ole tuossa pyhässä kirjassa esillä /

niin me kuitenkin haluamme katsoa että / että onko siellä kirjoitettu sellaista mikä / auttaisi meitä erilaisten tilanteiden selvittämisessä ja // ja / että me säilyisimme uskomassa //

в новом завете можем / спаситель который не ошибался в жизни своей без грехов / господь иисус / можем смотреть его как пример / примера / как он относился к действию врага души / послать мат.. / матфей / пишет / этот знакомый текст где дух вёл иисуса в пустынь / чтобы враг души мог искушать его

и сорок дней иисус находился там у него не было еды и он голодал / искушатель тогда подходил зная что действительно сейчас слабый момент / хорошо позвать голодного / и говорил если же ты являешься сыном Божиим позови и влияй чтобы ты камни / превратились на хлеб //

разум же наш сказал бы тут какое хорошее дело если голодует человек и имеет силу и власть как мы знаем // благословить / и маленькое маленький хлеб что / таким образом что хватит большую группу / большой группе людей /

то стоит отметить то как иисус ответил // на ибо написано / человек не живёт только от хлеба но от каждого слова / которое у исходит от уст бога // господь жизни / аргументировал письменным словом бога

когда мы встречаем в этом мире в этом времени как у.. слышали уже раньше через братьев сегодня / мы в мире но не от мира // и бывают ситуации которые не написаны в святой книге //

то но всё-таки мы желаем хотим смотреть написано ли что-то такое / что помогло бы нам в разных ситуациях и чтобы открыть и чтобы мы сохранялись бы в вере //

ja sitten me toteamme senkin että jos kun ei kaikkea siellä ole kirjoitettu / niin sitten me toimimme niin että / niin kuin siellä veljet apostolien tekojen viidennessätoista luvussa ihan uudessa tilanteessa kun / tuli tilanne että / uusi liitto ei enää edellyttänyt ympärileikkausta niin siinä / keskusteltiin että kuinka sitten pakanoiden kanssa tulisi toimia //

siinä päätettiin tulla yhdelle koolle ja / keskustella se asia ja / ja me saamme siinä nähdä että vaikka siinä ei ollut pyhää kirjoitettua jumalan sanaa niin /

pyhä henki siinä kokouksessa avasi kuinka tässä uudessa tilanteessa tuli menetellä // se on meille sitten kirjoitettua jumalan sanaa /

näinhän me toimimme edelleenkin ja katsomme sieltä uuden testamentin matkamiesten esimerkkiä ja kuinka siellä päästiin yhteiseen ymmärrykseen ja / kuinka siellä kalliisti uuden testamentin puolelta sanotaan että / niiden kaikkien keskuudessa jotka uskoivat oli yksi sydän ja yksi sielu //

kun me näinäkin aikoina keskustelemme ystävien kanssa ja niitä / eivät ne tilanteet ainakaan ole vähentyneet joissa / tulee askarruttavia tilanteita ja joissa tuo käärme houkuttelee tiettyyn suuntaan ja /

se houkuttelee juuri siihen suuntaan kuinka aadamia ja eevaa houkuteltiin pois päin jumalasta ja / pois päin jumalan tahdosta //

niin me sitten saamme tuosta ottaa kallista jumalan sanan neuvoa / kuinka me toimimme //

ja / sitten vielä siitä sanotaan ilmestyskirjassa / tästäkin vielä että / me saamme pyytää sitten pyhän hengen valkeutta ihan niihin uusiin tilanteisiin joissa me emme / minkäänlaista kenties minkäänlaista kirjoitettua sanaa löydä //

kuulkaa mitä henki seurakunnalle sanoo / ja me katsomme että / siinä tuo yksi pyhä henki opettaa yhdenkaltaiseen kalliiseen uskoon /

мы скажем и то / потому что не всё там написано то / мы действуем вот как // как братья / в послание апостола пятнадцатая глава / там было совершенно новая ситуация // новый завет / уже / были разговоры как действовать с язычниками / оперировать ли их как евреев или нет //

решились / все собираться вместе и беседовать // и мы можем видеть что / хотя святого письменного слова бога не было / но то /

в этом собрании дух святой открыл как в этом новом / но в этой новой ситуации следует поступать // нам написано / слово / бога /

и мы действуем всё ещё / в новом завете / мы смотрим примеры с нового завета как там // могли найти общее понимание и как там драгоценно в новом завете говорят // среди всех кто веровали / у них было одно сердце и одна душа /

когда мы и в эти времена разговариваем с друзьями // и эта ситуации не уменьшались / в которых / такие может быть проблематичные положения и змея зовёт в какую-нибудь сторону /

и именно на в ту сторону как и адама и еву / значит прочь от бога / отойти от воли бога //

то мы можем // получать примеры в слове божием как нам поступить //

ещё / откровение иоанна говорят об / о том же / мы можем / молиться свет / духа святого вот в этих новых ситуациях в которых может быть никакого письменного слова мы не найдём /

слышите что дух во в царстве проповедует и мы понимаем что тут один един один единый дух святой учит на единую одну правильную веру

ja yhdenkaltaiseen opetukseen ja / ja se tuo meille rauhan ja vapauden ja ilon pyhässä hengessä //

silloin kun näitä tunnusmerkkejä saa toteutua niin me tiedämme silloin että silloin me olemme lampaiden jäljillä ja entisten pyhien askelissa //

löydämme tuon oikean opetuksen / enemmän sydämellä kuin päällä /

tuo oma ymmärrys se tahtoi viedä harhaan ja // ja se monta kertaa meidät viekin harhaan se tuo käärme sielunvihollinen se on liitossa meidän vanhan osamme kanssa / joka monta kertaa joutuu heikkouksiin ja lankeemuksiin //

sen tähden meillä on tänäkin päivänä se rukous ja mieli että anna taivaallinen isä evankeliumisi voima niin että saisimme tässä vaikeassa ajassa pysytellä yhdenkaltaisessa kalliissa uskossa / jumalan valtakunnan yhteisessä ymmärryksessä /

silloin me saamme ajatella turvallisesti että / milloin meidän lähtömme täältä tulee niin se on / se on kotikutsu / siihen mitä jeesus sanoi että hän menee valmistamaan teille sijaa //

tässä / sitten tuo loppupuolella tekstiä jumala sitten keskusteli tämän parin kanssa ja / siinä tuli tämä ilmiö mikä hyvin usein tulee että kun tuo pari oli langennut syntiin ja toki aadam otti eevan antaman hedelmän //

ja meille tietysti / huomaamme toki tietysti sen että / eeva oli ensin joka sen otti // otti ja antoi aadamille mutta / kyllä me tässäkin sen näemme että / että nämä olivat yksi niin kuin jumalan sana opettaa yksi liha ja ei se aadam sitä vastustanut //

ja sitäkin me tuossa / vielä tuolla on tekstikohdassa sanottu / kun tämä pari lähti pois päin jumalasta / he sitten kuulivat kuin herra jumala kutsui aadamin / ja sanoi hänelle / missäs olet //

на одну на одну учение и дух приносит нам радость и покой в / учение дарит нам заботу / духа святом //

и когда мы эту можем ощущать мы можем понимать что мы ж идём по шагам старых /

тех верующих кто уже умерли / и больше сердцем и меньше разумом

наше ч.. наше наш разум ведёт нас и часто в неправильную сторону и змея враг души / у него есть союз с нашей старой частью которая много раз попадёт в слабостей и искушения /

поэтому / и сегодня у нас есть такое такая молитва и желание чт(о) отец даруй силы евангелия твоего чтобы в этом трудном времени мы могли бы сохраняться / в единой / драгоценной вере / в царствию божию / по одному пониманием /

тогда мы можем / безопасно думать / когда же наступит время / когда мы уходим от этого мира / когда нас зовут домой // как иисус говорил / он идёт чтобы готовить жильё //

в конце текста / бог / разговаривал с этой парой человеческой / и открылась тот феномен / который часто открывается / когда попал в грех эта пара попала в грех эта пара / и адам взял плод от эвы //

мы замечаем конечно то что / эва была первой кто принял и взял / и дарил адаму / но увидим то что они являлись а / они являлись одно значит адам был не против //

в тексте сказали / когда эта пара отошёл от бога / они услышали // и воззвал господь бог к адаму и сказал ему / где ты /

ei hän kutsunut eevaa kyllä tässä oli sillä
tavoin yhteinen lankeemus ja // ja sanomme
näin että ei aadam ollut siinä yhtään
vähemmän vähemmän viallinen kuin eeva //
molemmat lankesivat / mutta siinä tuli tämä
että kun jouduttiin keskusteluun siitä vastuusta

oli tosi hyvä / todella hyvä asia että / tämä
ihmispari kuuli tuon / huudon aivan kuin rakas
vanhempi tänäkin päivänä monesti / saattaa
olla menettänyt sielunviholliselle oman
lapsensa ja /

ja ottaa yhteyttä ja haluaa keskustella ja
rukoilee niin kuin tuossa näissa
esirukouksissakin oli että / saisi palaamisen
armon //

sellainen on tuo isän jumalan rakkaus // ei
aivan samanlainen kuin sen hyvän paimenen
rakkaus joka / joka kun oli sata lammasta ja
yhdeksänkymmentäyhdeksän oli tallella niin /
yhden perään lähdettiin ja / ja tavattoman
paljon vaivaa nähtiin sen katoa kadonneen
lampaan etsimisessä //

näin tänäkin iltana / me saamme tähän asiaan
olla turvautumassa mistä tässä viimeisessä
jakeessa jumala sanoi //

minä panen vainon sinun ja vaimon välille ja /
sinun siemenes ja hänen siemenensä välille //
sen pitää rikki polkeman sinun pääsi / ja sinä
olet pistävä häntä kantapäähän // tästä me
olemme kuulleet näissäkin seuroissa /

elämän herra jumalan tahdosta suoritti tämän
kalliin sovitustyön / että me jumalan lapset ja
kaikki ihmiset jotka haluavat uskoa saisivat
päästä kerran taivaankotiin ja //

ja tuo isä kyselee tänäkin iltana / kaikkia niitä
jotka ovat lapsuudenuskosta eksyneet ja / ja
meillekin taivaallinen isä haluaa siunata /
monesti epäilevinä näinä aikoina kiusattuina ja
/

ja lankeemukseenkin joutuneina että saa jäädä
uskomaan kaikki synnit ja kiusaukset ja
epäilykset jeesuksen nimessä ja veressä
anteeksiannetuiksi //

он не возвал эву значит они вместе
падали попали в грех значит адам не
был не меньше виноватым чем эва / оба
они попали в грех / но тут когда прихо /
разговаривали об ответственности

очень хорошее было дело / что эта
человеческая пара / они слышали /
этот / когда звали когда // р ро родители
может быт и в нашем времени потеряли
врагу души детей своих /

но они хотят звонить и звать обратно их
//

любовь отца такова / такая же как
любовь доброго пастыря / когда было
сто животных девяносто девять
сохранилось за одного животного и за
одного животного бросили эти
остальные // и трудились чтобы найти
этого / одного животного //

и сегодня вечером мы можем // на и на
в этом деле иметь защиту / в последнем
стихе / бог говорил

и вражду положу между тобою и между
женою / и между семенем твоим и
между семенем ее // оно будет поражать
тебя в голову / а ты будешь жалить его
в пяту // об этом мы слышали уже в
этом собрании /

господь жизни / по волю бога совершил
/ это драгоценное искупление / чтобы
мы дети бога и все люди кто желают
хотят верить / чтобы они могли / дойти
до дома небесного //

и этот отец и сегодня вечером
спрашивает и зовёт всех кто детскую
веру потеряли и нам // нас отец хочет
благода.. / благословить мы кто
сомнеем / сомневаемся и которые по /

может оставаться в вере все грехи прощ
и искушения и сомнения прощены в
имени иисуса и кровью его прощены //

jeesuksen nimessä ja veressä // jeesuksen nimessä ja veressä on lupa uskoa kaikki synnit anteeksi // näin on meidän hyvä jäädä tänäkin iltana uskomaan // ja jäädä herran sanan siunaavaan haltuun //

saanko minäkin jäädä vielä uskomaan synnit anteeksi // – // näin haluan uskoa / jeesuksen nimeen / aamen //

во имени иисуса и кровью сего // во имени все грехи прощены // так нам хорошо оставаться / и сегодня вечером верить // оставаться под уходом слова бога //

могу ли и я оставаться верить свои грехи прощёнными // – – // хочу я верить / во имени иисуса / аминь

Puhe T2

armon armon jumalalta / rauhaa rauhan ruhtinaalta //

palaamme vielä viime sunnuntain aiheeseen / joka oli kirjoitettu / katoavat ja katoamattomat aarteet //

eräs näistä teksteistä on kirjoitettuna matteuksen evankeliumikirjan kolmannessatoista luvussa / sen jae neljäkymmentäneljä / kuuluen jeesuksen nimeen //

pyhä isä pyhitä meitä totuudessa sinun sanasi on totuus // aamen //

vapahtajan ohjelmaa / ei oltu ennakolta kirjoitettu // kaikki hänen julkisen toimintansa aikana tapahtuneet asiat / tapaamiset /

kaikki ne hänen voimalliset tunnustekonsakin mitä hän teki / ne tapahtuivat / tilanteen mukaisesti // hänellä ei ollut mitään tällaista / sihteeria joka olisi aivan kuin etukäteen antanut hänelle käteen ohjelman / mitä tänään tapahtuu minne mennään / vaan ne tilanteet missä evankeliumin mukaan tapahtui asioita / suuria asioita ne olivat tällaisia elävän elämän piiristä syntyneitä //

Puheen T2 tulke

благодать / от бога благодати / мир / от князя мира

вернёмся ещё к теме прошлого воскресенья // которая была / преходящее и непреходящее сокровище //

один из текстов того воскресенья / написан в тринадцатой главе в евангелии от матфея / сорокчетвёртом стихе / и слова свучат во имени иисуса

святой отец / освяти нас во истине / ибо твоё слово истина // аминь //

программа нашего спасителя не была написана заранее // всё произошедшее во время его публичной деятельности / все встречи //

все его чудеса // они происходили / в зависимости от ситуации // у него не было секретаря / который / словно заранее / дал бы ему программу / на следующий день / куда пойти и что делать // но великие дела происходили / рождаясь от живой жизни /

niin kuin tämäkin tekstisanamme // vapahtaja oli / muuttanut siis hänen kotikaupungistaan nasaretista genesaretin järven rannalla olevaan / kaup kaupunkiin kapernaumiin / ja siellä hänellä oli asunto ja nyt tässä tämän tapahtuman päivänä hän oli lähtenyt asunnoltaan kohti genesaretin järveä //

siinä taisi olla sellainen kaunis / luonnonkaunis poukama minne hän tuli // hänellähän oli hyvin tällainen herkkä suhde luontoon / ja hän näki luonnossa ja käsitti että luonnossa myöskin jumala puhuttelee ihmisiä /

ja kaikessa siinä kauneudessa ja / kaikissa elämän ihmeissä hän näki samankaltaisuutta / kuin mitä on siinä elämässä / jonka jumala on meille ihmisille tarkoittanut / elämään hänen valtakunnassaan ja / hänen yhteydessään //

mutta nyt tässä kohtaa hänen henkilönsä oli jo hyvin laajalti tullut tunnetuksi // niin että ihmiset suorastaan tarkkailivat hänen liikkeitään ja // ja jos saatiin tietää / että missä tuo nuori nasaretilainen rabbi oli liikkeellä niin / oli paljon ihmisiä jotka halusivat hänet tavata / nähdä / kuulla / puhua omista asioistaan / huolistaan //

niin taisi nytkin käydä että / ei hän saanut olla siellä kaikessa rauhassa / yksiksensä / kuin ehkä puhelemassa jumalan kanssa isän kanssa // hänhän koko ajan tulee vahvemmin ja vahvemmin tietoiseksi siitä / mikä on hänen tehtävänsä täällä maan päällä //

ja ei ihme jos hän tunsikin myöskin syvää ahdistusta monta kertaa / ja pelkoa tämän hänen tuskiansa päivän / kauhistuttavan päivän lähestyessä // tästä ei voi vielä käydä ilmi se että kuinka lähellä se tällä kertaa on // mutta se / että hänen luokseen nytkin virtaa ihmisiä //

nähtävästi hyvin paljon / kun tässä kerrotaan että / jeesus toteaa että / on niin paljon ihmisiä että jos nyt pidetään seurat / niin on ihmisiä jotka eivät / eivät hyvin kunnolla kuule / mitä hän haluaa puhua // hänhän ei ollut tuollainen syrjään vetäytyjä //

так же как и эти слова из нашего текста // наш спаситель / ушёл из своего города назарета / в капернаум / и там он жил // и в тот день когда происходят события о котором говорится в нашем тексте он отправился на генизаретское озеро /

и там / должно быть есть такая красивая бухта / у него была такая чуткая связь / с природой // так и бог обращается к людям /

через / чудеса природы // и в природе / спаситель видел / нечто схожая с твоей жизнью / которая бог дал нам / чтобы мы жили в его царстве в общении с ним //

но здесь во время нашего текста иисус был уже широко известен и люди следили за его движениями / передвижениями // если молодой / раввин из назарета / проходил в какой-то местность / то многие люди хотели увидеть его встретиться с ним / услышать его и поговорить с ним о своих делах заботах //

наверное так произошло и здесь // он не мог быть в покое / сам по себе // и // иисус / с каждым днём всё сильнее и сильнее / понимал осознавал какова его задача на этой земле /

и будучи одновременно и человеком он испытывал муки / с приближением ужасающего дня // но / и здесь / к иисусу стремятся люди /

много людей // иисус отмечает что так много людей что если проведём собрание / то люди которые не очень хорошо слышат // иисус не был отстранённым от людей //

hän ei koskaan aivan kuin toiminut / jotenkin ihmisten katseiden ja ihmisten huomio huomioiden ulkopuolella // hän oli julkisuuden ihminen / ja jumalan sanan julistamisen tällainen julkisuus oli hyvin korostettu hänen toiminnassaan //

он // он был публичным человеком // и он был / известным проповедником слова божиего //

mutta kyllä hän tarvitsi myöskin tällaista hiljaisuutta ja / mutta nyt sitä ei siis hänelle suotu ja oli syntymässä niin kuin me sanoisimme / seurat //

но он тоже нуждался в тишине // но / этого не была ему дано и было организовано собрание /

varmaan saattoi olla vaikka saman verran ihmisiä paikalla kun nyt tässä on näkyvillä tässä seuratellessa // monenlaisia ihmisiä / erilaisista oloista // siinä oli suutareita ja räätäleitä / puuseppiä / rakentajia / siinä oli erilaisia ammatinharjoittajia / yrittäjiä //

и там было можно быть столько же людей как видно здесь в этом большом шатре / разных людей / из разных жизненных ситуаций // были портные / плотники строители / собожники / предприниматели / разные люди //

mutta oli varmaan myöskin niitä ihmisiä jotka / olivat hyvin vakaumuksellisesti sitoutuneet tähän juutalaiseen hengellisyyteen /

наверняка были и такие кто очень серьезно / относился к иудейской традиционной религиозности //

siihen perinteeseen / mitä ruokittiin / pidettiin yllä temppelein toiminnassa jerusalemissa // ja lukuisissa pienemmissäkin kylissä olevissa synagogissa //

которая была питаема в синагогах и в храме иерусалима //

niissähan oli se vanhan testamentin tausta // vanhaa testamenttia siellä luettiin ja tutkittiin // se oli myöskin jeesuksen raamattu oli vanha testamentti ja hän sen tunsikin hyvin / ja itse asiassa hän ei tehnyt mitään sellaista / sanonut mitään sellaista mikä / ei olisi jo ennen sanottu / kirjoitettu //

там читали ветхий завет / ветхий завет был также библией для иисуса // иисус хорошо знал его / и фактически иисус не сказал ничего такого чего ещё не было бы сказано написано в библии //

kaikki ne ihanat evankeliumin sanat / ja se evankeliumin ydin / syntien anteeksiantamisen saarna // se / joka on jumalan sana ja jumalan puhe / ihmisen sydämelle /

все эти чудесные слова евангелия / суть евангелия / проповедь прощения грехов / слово божие / речь бога / для сердца человека //

ihmiselle aivan kuin laskettu käteen / syliin / aivan tällaisena todellisena jumalan lahjana //

это как-будто дано человеку прямо наруки / как дар божий //

olihan sekin jo vanhan testamentin puolella hyvinkin kirkkaana profeettojen saarnassa ja / ja aivan sieltä alusta saakka jolloin ihminen ei enää selviytynyt jumalan edessä kelvannut jumalan edessä omilla ansioillaan ja / edellytyksillään vaan /

это была / эта весть была яркой уже во времена ветхого завета / проповеди пророков и от самого начала мира // когда человек перестал быть угодным богу и не мог угодить ему своими заслугами //

vaan silloin katsottiin jo siihen jumalan antamaan uuteen mahdollisuuteen / siihen mitä hän oli suunnitellut // että hän itse tulee tänne meidän keskelle / niin kuin apostolikin sanoo että / jumala oli kristuksessa ja asui meidän keskellä //

se että jumala joka on salattu jumala // ja hänen valtakuntansakin on / on salattu / ainakin sen kaiken oleellisimmassa syvessä syvimässä merkityksessään // jumalan valtakunta on salattu //

kun ajattelemme että ne ihmiset jotka / elivät vapahtajan aikana / kuulivat hänen puheitaan ja näkivät hänen voimallisia tunnustekojaan // he / olisi luullut / heidän olisi luullut olevan helppo uskoa //

niin mekin olemme varmasti ajatelleet että olisimmepa eläneet silloin // kun voimme mennä hänen puheilleen / tervehtiä häntä / ja / kysyä häneltä / että / mitä minun pitää tekemän / kuuluisi tehdä / että minäkin olisin sinun / ja jumalan oma / sinun veljesi ja sisaresi //

mutta jos näin kysyttiin niin / se ei välttämättä aina ollut kovin syvältä ihmisen mieleltä noussut kysymys niin kuin kerrankin eräs nuoreksi mieheksi nimetty / tuli jeesuksen luokse ja kysyi juuri näin että minun pitää tehdä että minä perisin iankaikkisen elämän /

vapahtaja vastasi tähän asialliselta kuuluvaan kysymykseen / vastasi hyvin raamatullisesti ja totuudellisesti // hän sanoi että / siihen on olemassa / raamattu osoittaa siihen aivan selvän tien / viitotetun tien // pidä käskyt //

näinhän jumala oli sen jo vuosituhsia aikaisemmin tuonut julki että kun jos pitää käskyt täyttää käskyt niin siitä seuraa / että jumala silloin tuntee ja tunnistaa hyväksyy / katsoo että / siinä on hänen perheensä / hänen kotinsa / täysivaltainen asuja //

уже тогда / смотрели / на новую возможность даруемую / даруемую богом / бог планировал что он сам придёт в нашу среду как говорит апостол / бог был во христе // и жил среди нас //

то что бог закрытый бог / и его царство закрыто / во всяком случае / его самое значимое / в этом смысле / царство божие закрыто //

люди которые жили во времена спасителя / они видели его великие чудеса и / слышали его речи // можно было бы подумать что этим людям было легко верить //

и мы можем думать так что / если бы мы могли жить тогда / могли разговаривать с ним / приветствовать его / и спрашивать у него / что мне нужно сделать / чтобы и я / был твоим братом и сестрой //

если задавались такие вопросы / то эти вопросы не всегда исходили от самого сердца // как однажды / юноша / пришёл к иисусу и спросил / что мне нужно делать чтобы унаследовать жизнь вечную //

спаситель отвечал на это / так деловито и по библии / с истины // он сказал что библия указывает ясный путь / соблюдай заповеди //

уже тысячелетие назад / бог объявил / что если исполнил заповеди / тогда бог / примят / человека / и признает что это член его семьи / полноправный / член //

niin tuo nuori mies sanoi että / näinhän minä olen tehnyt jo aivan sieltä varhaisista elämäni nuoruusvuosista lähtien ja niin kauan kuin muistan / olen pitänyt käskyt ja / mutta siinä keskustelussa vapahtaja halusi viedä sitä syvemmälle /

totuuden / totuuden löytämiseen / paljastumiseen ja sanoi että niin / mutta vielä sinulta yksi puuttuu // mene ja myy kaikki mikä sinulla on / ja anna se köyhille //

tätäkin raamatunkohtaa on selitetty usein aivan tuollaisella luonnollisella kirjaimellisella tavalla ajatellen että / olisi jotenkin kuin jumallalle s-suosioellinen sellainen elämäntapa että / luopuu / antaa kaiken pois kaiken aineellisen ja tällaisen mihin ihminen täällä ajassa toivonsa ja ilonsa ja elämännonnen per.. katsoo haluavansa perustaa //

tästähän ei vapahtaja tässä tarkoita / ja tuo kehoitus kaiken tavaran myymisestä niin / se / se on niitä kysymyksiä jotka nousevat esille juuri jumalan valtakunnan rajalla ja tämän maailman rajalla //

jossa maailman puolella on sekä pyhiä että / omavanhurskaita pyhiä / että pahoja syntisiä //

mutta sen kaiken / omaisuuden pois antaminen / ei ollut muuta kuin sitä että / tuon miehen väärä itsetunto ja väärä perustus jumalan jumalalle kelpaamiseen / haluttiin paljastaa //

hänestä ei tullut niin kuin viime sunnuntain eräässä toisessa tekstissä puhutaan siitä lasaruksesta / kerjäläisestä / miehestä joka eli murusista jotka rikkaiden pöydiltä putoili //

että hänen / tän nuoren miehen / uskon perusteet olivat siinä et / siinä / että katsoo olevansa jumalan edessä / riittävän hyvä ja jumala on suorastaan jäänyt velkapuolelle ja / tästä velasta ei ole enään mitään jäljellä / tai sellaista ei ole syntynytkään //

mutta tässä oli se / minkä vapahtaja tässäkin / jälleen / tuo esille että ei ole ketään / joka täällä tiellä löytäisi armollisen jumalan // ainoa tie mikä armollisen jumalan löytämiseen on se mitä vapahtaja sanoo / minä olen tie / minä olen totuus / minä olen elämä //

тот юноша отвечал / что / я / исполнял их с самого детства моего / всегда соблюдал заповеди //

то и в беседе спаситель хотел показать глубокую истину // и сказал // но ещё одного не достаёт тебе / иди и продай всё что имеешь / и раздай нищим //

и это место из библии часто разъясняется / так буквально / как-будто богу угодно / угоден такой образ жизни / что если мы раздадим всё своё имущество // и на этом построим счастье нашей жизни /

но спаситель не имеет этого в виду // призыв продать всё имение / это // вопрос который возникает на границе царства божиего и этого мира //

в мире есть как святые праведные святые и плохие грешные //

но отдать всё свое имущество // означало то что этому юноше советовали расстаться со своим духовным богатством //

как в прошлое воскресенье говорили о бедняке лазаре / который ел крохи которые подали со стола богача //

основой веры юноши / были в том что он считал что он достаточно преуспел перед богом и бог на самом деле практически должен ему //

спаситель здесь вновь хочет показать что нет никого кто этим путём может найти милостивого бога // и единственный путь для того чтобы найти его это тот о котором говорит спаситель / я есть путь / истина и жизнь /

se joka uskoo minuun / hän elää // hänellä on elämä / ja autuus / jonka tuojaksi / valmistajaksi ja tuojaksi hän on tänne maailmaan ilm lähetetty //

niin / tässä oli siis ihmisiä jotka olivat tulleet kuuntelemaan vapahtajan puhetta ja / tässä ei nyt sanota minkälaisia minkälaisen vastaanoton tämä vapahtajan puhe mahtoi saada / mutta siinä varmaan toteutui se sama / mikä oli tässä edellä olevassa / jeesuksen myöskin tässä samassa puheessa jossa hän puhuu monen monella vertauksella /

monilla vertauksilla hänen valtakunnasta / niin tässähän oli sekin vertaus monenlaisesta kylvömaasta / oli kovaa kylvömaata / oli sellaista mikä / missä kasvoi juuririkkaruohot ja ne tukahduttivat /

ja sitten oli myöskin pieni pala missä kylvetty siemen suotuisasti alkaa kasvaa ja saatiin vielä korjata ajallaan satokin / siis tällaisia erilaisia maaperiä oli siinäkin joukossa varmasti ja / ehkä niitäkin jotka / jotka olivat se hyvä maaperä ja ne / vapahtajan sanat / ne tulivat vastaanotetuiksi //

tässä muuten tekstin edellä jos jeesukselta kysyttiin sitä että minkä takia sinä puhut vertauksin // niin jeesus sanoo että / minä puhun vertauksin mutta minä puhun myöskin suoraan // hän puhuu suoraan avoimesti niille jotka ovat hänen omiansa //

mutta niille jotka ovat / eivät sitä ole / niitä ajatellen on erityisesti nämä vertaukset annettu / kyllä ne on jumalan lapsillekin hyvin arvokkaita nämä jeesuksen vertauskertomukset // miten voimallisena / miten syvältä meitä kouraisee esimerkiksi tuhlaajapoikavertaus //

se / se ei ole meitä tehnyt yhtään viisaammiksi ja paremmiksi kuin se tuhlaajapoika / vaan me jälleenkin joudumme ja saamme panna merkille sen että millainen on isän sydän / miten hänen tahtonsa / millainen / mihin se on suuntautunut //

и то кто верит в меня / он будет жить иметь жизнь и блаженство // которое сам спаситель принёс в этот мир //

здесь / в нашем тексте были люди которые пришли чтобы послушать спасителя // здесь не говорится / как люди принимали речь спасителя / но // очевидно так же как / чуть ранее нашего текста / иисус говорит о царстве божия многими притчами /

и здесь приводится притча о разных почвах / притча сеятеля // такая почва где росли сорняки которые / подавили / здоровое семя //

а также такая почва / на которой семя / получила рост / и принесла обильный урожай // то есть были и такие люди которые принимали слова спасителя сердцем //

ученики спрашивали у иисуса почему ты говоришь притчами // иисус отвечал что он говорит притчами но говорит также и прямо / открыто / тем кто являются его учениками //

но тем кто не являются / именно для них предназначены в особенности эти притчи // хотя притчи драгоценны и для чад божьих / притчи иисуса // например притча о блудном сыне глубоко трогает нас //

она не делает нас вовсе / более мудрыми и разумными чем блудный сын // но мы видим в этой притче каково сердце отца / какова его воля //

se mikä on aivan kuin evankeliumin tausta ja sellainen / josta tämä jumalan toiminta täällä meidän keskuudessamme / mistä se saa alkunsa ja / mitä se tarkoittaa se että jumala tahtoo että kaikki ihmiset kaikkialla saisivat parannuksen armon //

saisivat tulla tuntemaan armollisen jumalan / saisivat uskoa omat syntinsä anteeksi //

kyllä siihen kis keskittyä / siihen kohdistuu kaikki se mitä jumalan poika on / mitä hän on tehnyt / että hän toisi tämän armon todelliseksi mei meidän meille henkilökohtaisena / ja myöskin yhteisenä uskonaarteena //

niin siis jeesus tässä / kun hän tämän suuren kansanjoukon näki niin / ajatteli että nämä seurat onnistuisivat siinäkin mielessä että kaikki kuulisivat näillä aivan luonnollisilla korvillaan kuulisivat ja tämän saarnan //

ja silloin tapahtui tämä varsinkin lasten ja nuorten mieliin varmasti jäänyt kuva / tai kuvaus siitä miten nähtyään oli siis rannalla / ihmiset olivat siinä jyrkähköllä rantapenkalla / ja kuin jossakin sellaisessa auditoriossa // ja siinä sattui olemaan vene // siihen astui vapahtaja //

soudettiin muutama aironveto rannasta ulos ja / siitä tuli saarnatuoli näiden seurojen erikoinen saarnatuoli / ja ne jotka ovat tätä tilannetta sitten vaikka paikanpäällä käydessään niin matkaoppaat kuvailleet niin / se sanotaan olevan hyvin hyvä äänentoistolaitte tämä / tämä vesi / varsinkin kun siinä ei vielä ole kiivaita tuulenpyörteitä kuin karkottamassa sitä ääntä niin / siitä se kuului / kaikki kuulivat ja siinä paikassa vapahtaja siis alkoi tämän saarnansa /

niin kuin sanomamme edellä niin / siinä aina oli tällainen / jos me sanomme isän pojan ja pyhän hengen nimeen /

на фоне эти притчи словно евангелия / труд божий среди нас / как он начинается / и всё начинается с того что бог / желает чтобы все люди / повсюду получили благодать покаяния //

смогли познать милостивого бога / могли поверить прощение своих грехов //

и с этим связано всё то что сделал сын божий // благодаря ему для нас милость божия стало действительностью // и мы испытываем веру как великое сокровище //

я думаю что собрание удаётся / даже если все люди просто слышат эту проповедь / даже если все люди просто слышат эту проповедь / своими ушами /

так и когда иисус читал свою проповедь / люди расположились слушать на берегу на пригорках // там / была / у причала лодка / эта лодка стало местом с которого иисус мог проповедовать /

отплыв немного от берега // вода очень хорошо передаёт / переносит голос / особенно тогда когда нет порывов ветра // то есть все могли хорошо слышать / и тогда иисус начал свою проповедь //

и как если мы говорим во имя отца сына и святого духа //

niin sitä kuin vastaamassa / vastaava / että jumalan valtakunta on tullut teitä lähelle / siis siinä oli kysymyksessä isä / joka oli pojassa / ja jolla oli jumalan henki / ja nyt nämä ovat tässä läsnä ja / ja tarkoittaen koskettaa kaikkia kaikkien kuulijoiden sydämiä //

kun vapahtajan tapa saarnata oli erilainen // erilainen kuin se mitä oli kuultu yleensä siinä hengellisessä / minä sanoisin kuin kirkollisessa / maailmassa / jossa elettiin siellä puheiden tällainen sisältö oli esimerkiksi tuollaista hellenististä / siis kreikkalaista / viisautta elämänviisautta filosofiaa /

tai sitten se oli tuollaista heprealaisen perinteen hengessä / lakien / käskyjen kieltojen perinnäissääntöjen / korostamista ja niiden selittämistä ja tulkintaa // mutta vapahtajan saarnat eivät olleet tällaisia //

sen kah kohta kaikki huomasivat ja joku sanoikin sitten näin että mutta tämä mies tämä nasaretin rabbi / hän puhuu niin kuin se / jolla on valta / eikä niin kuin kirjanoppineet // tämä ei suinkaan ole minkäänlainen loukkaus tai vähättely niistä jotka ovat kirjanoppineita //

kyllähän jeesuskin oli kirjanoppinut / hän osasi lukea kirjoittaa / hän tunsikin raamatun / hänellä oli hyvin kunnioittava asenne kirjoitettuun raamattuun ja siihen perinteeseen / mutta hän / hän halusi tuoda sen julki että /

kuinka vajavainen / vähäinen riittämätön on / suorastaan vaivainen on paraskin ihmisen yritys näi näi näillä neuvoilla päästä kelpaamaan jumalalle / jolle kelpaa vain täydellinen / joka vaatii viimeisenkin rovon maksettavaksi siitä / mitä me olemme jumalan edessä velkaa ja rikkoneet //

ett minä en päästä sinua ennen kuin olet maksanut viimeisen rovon // tällaisen toteamuksen eteen taisi joutua apostoli paavali // tällaisen saman toteamuksen eteen joutui meidän oppi-isämme martti luther / joka myöskin tätä kilvoittelua / tätä tällaista vanhatestamentillista / lakihenkistä /

то // этому соответствуют слова царство божия приблизилось к вам // в этом присутствует все трое // бог отец / святой дух и бог сын // и это касается сердец всех слушателей //

спаситель / имел / отличный обычай проповедовать // отличный от всех тех других обычаев к которым привыкли в то время // в духовном или церковном мире // в то время содержание речей было таким эллинистическим / то есть наполнено греческой философией /

мудростью или же они проводились иудейской традиции // и сдержались в себе подчёркивание различных / правил и / советов про отцов / но проповедь иисуса отличалась //

и кто-то скорее сказал что / этот человек / этот раввин из назарета / он говорит так как власть имеющий а не как книжники // это вовсе не обида и не приуменьшение книжников //

и иисус был книжником / он умел читать и писать / он знал библию / и он с большим уважением относился к написанному слову божиему и традициям // но он хотел показать

насколько ничтожна / несовершенна / даже самая лучшая попытка человека / угодить богу // богу угодно только совершенное // он требует заплатить всё что мы должны / до самый последнего гроша //

не отпущу тебя пока не заплатишь / всего долга // с этим столкнулся наверное и апостол павел / а также отец нашего учения / мартин лютер // который // также хотел придерживаться такой строгой /

tällaista tiukkaa moraalia korostavaa hengellisyyttä / oli halunnut noudattaa / joka sanoikin kun hän oli mennyt erfurtin aukustinolaisuostarin munkiksi ja / ja siellä / aivan todesti halusi pitää sen sääntökunnan tiukimmatkin neu säännöt / niitä rikkomatta // mutta hän taisi vain entisestään nääntyä ja joutua entisestään syvemmälle tämän kysymyksen edessä että /

minun syntini / minun syntini // kuka pelastaa minut / tätä ihmisen / tämmöiseen tähän toteamiseen / tämän toteamiseen / halusi myöskin vapahtaja kuulijansa johdattaa // ei sen takia että / hän olisi aivan kuin / halunnut painaa ihmistä / aivan kuin / vähätellä ihmisen arvoa ja henkilökohtaista persoonaa //

hän puhui siitä / ehdottomuudesta / mikä kohdistuu kaikkiin ihmisiin / mitä apostoli paavalikin näillä tutuilla sanoillaan sanoo että kaikki ihmiset ovat poikenneet pois / kaikki ovat tyylikelvottomia / ei ole yhdenyhtäkään joka tekee hyvää //

tällainen arvio meistä kaikista / ja si si sillä perusteella myöskin vapahtaja arv arvioi tuota hänen kuulijakuntaansa joka siinä läsnä // niin / sitten hän sanoi näille hänen opetuslapsilleen että mutta teille minun ei tarvitse niinkun kaikki asiaa asioita tällaisella / vertauskuvakielellä /

aivan kuin peitellen / aivan kuin arvoituksia esittäen tuoda / teille minä puhun julkisesti // ja tämä on nytkin aivan juuri näin että / täällä jumalan lasten keskuudessa on suuri vapaus / suuri suorastaan kuin sellainen / rohkaisu siihen että / täällä me saamme kuulla jumalan sanoja henkilökohtaisesti

me saamme kuulla sitä mitä henki puhuu seurakunnalle // seurakunnalle joka on jumalan kansa / jonka jäsenet ovat vapahtajan veljiä ja sisaria // eikä nytkään täällä ole puhumassa / kuin ulkonaisesti ihminen //

религиозности ветхого завета // когда он стал монахом в августинском монастыре в эрфурте // и он хотел исполнять все монашеские обеты не нарушая их по самом строгим правилам // но он только более и более изнемогал и вопросы становились всё больше и больше //

мои грехи / мои великие грехи / кто спасёт меня // и наш спаситель хотел привести своих слушателей к этой мысли // он не хотел нажимать на людей / приуменьшать их ценность / их личность //

он говорил о безусловности которое относится ко всем людям и о которое говорит и апостол павел / все люди отошли от бога нет ни одного совершающего добро / ни единого //

такая оценка всем нам // на этом основании наш спаситель оценивал своих слушателей // потом он говорит ученикам / но вам / мне не нужно объяснять все дела притчами /

то есть как-будто представлять какие-то загадки // вам я говорю открыто // и / и по сей день это так // здесь среди чад божиих великая свобода // словно ободрение // здесь мы можем лично слышать слова божии /

можем слышать что дух говорит общине / народу божиему / члены которого являются братьями и сёстрами // и сейчас здесь не говорит человек //

on puhumassa siis vajavainen kaikessa puuttuvainen ihminen / vaan on puhumassa itse herra jeesus / sama joka tässä kenesaretin järvellä saarnasi veneestä siinä paikalle oleville / ja siinä varmasti / näin uskomme / oli löytyi myöskin parannuksentekijöitä /

sen takia näissäkin seuroissa myöskin saarnataan niille / kohdistetaan sanat niille / jotka eivät vielä ole uskomassa / eivät ole vielä uskoneet //

sellaiselle sanotaan hyvin rakkaasti ja hyvin tällaiselta aivan kuin rinnalle vierelle tulevalta ee korkeudelta että / että sinäkin saat tehdä parannuksen //

jumalan valtakunta on tullut lähelle / jumalan valtakunta / joka on tänne maailmassa salattu ja peitetty / jota rikkaat suuret vahvat terveet eivät tunne tarvitsevansa / mutta joka koet itsesi sairaaksi heikoksi köyhäksi puuttuvaiseksi sinä olet se seuravieras

se vapahtajan puhetta kuulemaan tullut henkilö / jolle hän nämä / kaikkein suurimmat sanansa sanoo / koska hänellä on siihen sanomiseen valta // hän tiesi / mitä tulee / hän tiesi / että hänen elämänsä tulee olemaan maksu meidän sielujemme autuudesta ja /

ja joka ainoastaan on antaa mahdollisuuden päästä sovintoon jumalan kanssa elikkä tämä oppisana vanhurskauttaminen uskosta / armosta / ristuksen tähden //

tässä jeesus käytti siis vertauskuvia / hyvin rikkaita / ne poikkesivat juuri niin kuin edellä sanottiin tällaisesta / tällaisesta korkeasta akateemisuuudesta / sitä suinkaan siis mitenkään vähättelemästä mutta hänen viisautensa oli sillä tavalla hyvin nerokasta ja syvällistä että / siinä kaikki ihmiset olivat silloin aivan kuin samassa penkissä //

но через несовершенного человека говорит сам господь иисус / тот же который проповедовал на генезаретском озере из лодки // и мы можем думать что там были и те кто хотел покаяться и верить //

слова были адресованы и таким кто ещё не уверовал //

так и теперь такому человеку говорится с любовью / не сверху / а как равному / и ты можешь покаяться //

царство божие приблизилось к тебе // царство божие закрыто от этого мира / здоровое сильное мудрое словно не нуждается в нём / но ты если ты испытываешь себя несовершенным бедным / больным / то ты / гость собрания /

кто пришёл слушать / слова спасителя // он говорит тебе / так как он имеет власть / он знал что будет / он знал что его жизнь будет оплатой за спасение наших душ /

и только это может дать возможность примирению народа божиего / как правданию поверя / по милости ради заслуги христа //

иисус говорил притчами богатыми по содержанию // они отличались / от такой высокой академичности / но это вовсе не принижает их ценность // его мудрость была такой гениальной / глубокой // и тогда все люди словно были на одной черти / ровноценны //

kaikilla ihmisillä oli aivan sama suh suuruinen /
yhtä suuri tai yhtä pieni / tilaisuus tai tilanne
olla kuuntelemassa jumalan puhetta // ne
esimerkit olivat sellaisia joissa ihmisellä / on
edessänsä / tämän lyhyen ajan elämän
kokonaisarvio ja / että siitä joudutaan tilille /
tekemään tiliä tästä meidän elämästä //

когда они слушали слова божии //
человеку говорилось о оценкой его
короткой жизни и то что в конце этой
жизни он должен будет дать отчёт //

silloin hänen sanojensa suuri otsake oli se että /
etsikää ensin jumalan valtakuntaa ja hänen
vanhurskautensa // kaikki muu teille sen
mukana annetaan / ja tästä etsimisestä / jumalan
valtakunnan etsimisestä on tämäkin
vertauksemme /

самый великий заголовок был / ищите
царствия божиего и правды его / и всё
остальное вам приложится // о поисках
царствия божиего говорит и / притча
которую мы связали в качестве текста //

jonka olimme ottaneet tänne tekstiksemme että /
jumalan valtakunta on peltoon kätketyn aarteen
kaltainen / jonka aarteen mies löysi / ja siitä
ilahtuneena / hän sen kätki / tai antoi sen olla
siinä missä se olikin mutta / hänessä heräsi suuri
halu päästä sen lahjan tai aarteen / tai tässä
käytetään sanaa tavaran / omistajaksi mutta
varmasti tuo sana aarre on myöskin hyvin
kohdallaan / mitä kuulija kuulijat tänäänkin
tajusivat //

и ещё подобно царство небесное
сокровищу / скрытому на поле / которое
нашел человек угаил и от радости о нём
идёт и продаёт всё // что имеет и
покупает поле то // этот человек
настолько хотел обладать этим
сокровищем // это понимали слушатели //

siinä oli ihmisiä joilla oli / öö tieto / tietoa siitä
että / se kyntömiehen löytö / oli kuin tällainen
muinainen / muinaisesta elämästä oleva asiakirja /
joka löytyi / joka vuosisatoja aikaisemmin oli
tapahtunut että / niinkun edelläkin veljen kautta
kuultiin tällaisesta israilin kansan historia ei
suinkaan ole tällaisen rauhallisen levollisen /
äh historian kulkua vaan siellä on enimmäkseen
tällaisia kovia / raskaita / koettelemusten /
aikoja /

там были люди среди слушателей
которые знали / что находка сеятеля или
пахаря / это может быть очень ценной //
история израильского народа вовсе не
является такой спокойной мирной
историей // но большей частью она
включает себя времена тяжёлых
испытаний //

ja niihin tämäkin viittasi // maahan oli tullut
vihollinen / vihollisjoukot rynnänneet tulleet
kaupunkeihin kyliin / mitä tehdä / mitä tuli
mieleen / ainakin se kaikkein suurin arvokkain
henkilökohtainen omaisuus piti jotenkin saada
turvaan koska vihollinen ei / ö ei sitä suinkaan
jättäisi koskematta //

в страну приходили враги / грабить
убивать / что делать / где спрятать самое
ценное // чтобы / враг не нашёл его //

ja niin siinä mies otti esimerkiksi jotakin rahojako siinä oli tai koruesineitä / pani ne saviruukkuun ja kaivoi maahan paik kuopan määrättyyn / merkittyyn tai tiettyyn paikkaan / ja ajatteli että tätä eivät ainakaan nyt viholliset ota / ja kun tulee paremmat ajat niin me kaivamme sen sieltä jälleen esiin / mutta tällaisia parempia aikoja ei koskaan sitten ollut tullutkaan ja /

sitten oli kulunut sukupolvia / ehkä vuosisatoja / eikä kenelläkään ollut enää minkäänlaista / ähh tällaista vihjettäkään siitä aarteen olemassaolosta kusenytän yllättäen se löytyi ja / siinä mies joka oli tilallisen palkollisia / oli kyntämässä härkäparilla peltotilkkaa kun hän kuuli tällaisen kun hän kuuli tällaisen kuin rikkoutuvan saviastian äänen //

tarkemmin siihen katsottuaan katsottuaan hän totesi että siinä on nyt vaikkapa nyt jalometallisia rahoja tai esineitä / ja nyt hän ajatteli / hän siitä ilahtui / mutta hän kunnianmiehenä ajatteli ett en minä sitä voi noin vain ottaa sillä tämä kuuluu tälle miehelle jonka pel pellossa se on / ja niin hän sitten rupesi miettimään että miten minä sen saisin omakseni /

ja se onnistuikin häneltä kaikki varat jotka hänellä oli ja ehkä lainasi vielä kavereiltaan / ja sitten kaupat syntyivät // silloin hänellä oli se aarre // tämä on yksi niistä vapahtajan ja hänen valtakuntansa salaisuuden / olemuksen kuvia / että se se aarre / joka on katoamaton aarre se on kätketty peltoon //

minkä takia näin matalalle näin alhaalle // tämä on ssitä jumalan suunnitelmien syvällisyyttä jota me emme kovinkaan syvältä pysty luotaamaan mutta / yksi ajatus on sellainen että / että me olimme langenneet / meissä oli ylpeyden / tuollaisen omahyväisyyden / itseriittoisuuden / kaikkien tällaisen ihmisen omaa henkilöä korostamiseen tähtäävien voimien / tällainen aivan kuin var varasto /

тогда человек мог брать например какие-то украшения или деньги // класть их в сосуд и закапывать / в каком-то определённом месте в помеченном месте и думает что / враг не доберётся / когда настанут лучшие времена тогда я снова заберу это // но такие времена могли не настать /

могли пройти столетие и / ни у кого не было никакого представления об этом сокровище // и если оно так неожиданно находится / когда человек / распахивает поле / он словно слышит / как разбивается с сосуд / глиняный сосуд /

и находит содержанием этого сосуда какие-то драгоценности / монеты // но он думает что / я не могу взять это сокровище так как оно принадлежит хозяину поля //

и тогда этот работник покупает поле / всё поле у хозяина и тогда получает это сокровище // непреходящее сокровище / закрыто на поле /

почему так низко // это глубина планов божиих / которые мы не можем / постичь // мы впали в грех // в нас была гордость / самодостаточность // то есть мы как-будто такой склад / самолюбие //

se on ihmisen olemuksen ehkä kaikkein niitä
vahvimpia puolia / joka / joka ei suostu /
olemaan niin kuin lapsi / kun jeesus puhui
lapsista ja lasten uskosta niin se oli sen tähden
että / lapsi oli he henkilö jonka jumala oli
lunastanut //

lapsi oli saanut syntyä jumalan lunastamaan
sukuun ja / lapsella on jo syntymässänsä
uskonlahja ja / lapsi on sellainen että lapselle
kelpaa jos lapselle antaa / jos lapsi on nälkäinen
niin hän mielellänsä syö / tai jos hänelle antaa
jonkun pienen lahjan hän ottaa sen vastaan ja on
iloinen siitä /

tästä lahjasta me saamme nytkin olla / olla niin
vanhempina kuin nuorempinakin olla / olla
vastaanottajina / ja saara tämä peltoon kätetty /
jokaisen jumalanlasten sydämessä / mielessä /
on se kaikkein arvokkaimpana aarteena että /
meillä on saatu uskoa synnit anteeksi //

sen verran vielä muistan kun olin opiskelemissa
/ mennyt opiskelemaan enkä ollut uskomassa
mutta siellä oli veljiä / jotka tuli puhuttelemaan
ja neuvomaan ja / ja tuntui sopivalta / tuntui
hyvältä / kun he sanoivat että kuule / etkö
sinäkin voisit uskoa synnit anteeksi /

tuntui hyvältä / tuntui kuin juuri minulle
osotetuilta ne sanat ja / näin sain armon uskoa ja
uskoa synnit anteeksi //

siitä sitten veli sanoi että kuule / olet saanut
löytää suuren löydön / löytää aarteen / jonka
rinnalla kaikki muu on sitten huomattavan
paljon vähempiarvoista // tämä on ollut totta
oma omalle sydämelle ja / ja tää on iloinen asia
tämä uskomisen asia / se on todellinen ilon asia
/ semmoinen kestävän ja turvallisen ilon asia //

tänään haluamme sanoa myöskin nuorillemme
ja lapsillemme ja / jotka elävät monesti
vaikeiden ja ahdistus ahdistavien asiain alla
mutta / nämä sanat minä annan teille
tulevaisuuden ja toivon / ovat asia joka
paljastuu uskolle / nöyrälle / kuuliaiselle /
lapsenmieliselle uskolle /

поэтому тот кто не согласится обратится
и стать как ребёнок / не может войти в
царствие божие //

ребёнок рождается в этот мир верующим
/ благодаря искупление иисуса // ребёнку
/ годится если ему что-то дают / если у
него голод то он ест / если ему дают
маленький подарок то он принимает его /
и радуется ему //

так и мы можем принимать дар как
маленькие так и большие // это поле /
сокровище на поле закрыто / в наших
сердцах // мы смогли уверовать в
прощение грехов //

когда я учился и был неверующим /
тогда я помню как верующие братья
беседовали со мной и я помню как они
говорили мне что не хочешь ли ты
верить в прощение грехов //

было так приятно и я / чувствовал что
эти слова адресованы прямо ко мне // я
смог / получить / милость и смог
уверовать //

смог найти великое сокровище
сравнением с которым всё остальное так
малоценно // это истина и для моего
сердца // и дело веры это радостное дело
/ действительно радостное и эта радость
которая непреходящее и спокойное //

слова я дам вам будущее и надежду
открываются в вере / смиренной /
довольный //

jääkää näin turvallisesti uskomaan kaikki synnit ja matkan viat anteeksi herran jeesuksen pyhässä nimessä ja kalliissa sovintoveressä // оставайтесь так верить с упованием / прощение всех ваших грехов / именем / и драгоценной / примирительной кровью Христа //

ja minäkin kysyn että saanko minäkin jäädä teidän kanssanne // – – // haluan uskoa // jeesuksen nimeen // aamen // могу ли я верить так вместе с вами // – – // хочу верить // во имя иисуса // аминь

9. РЕЗЮМЕ

Лестадрианство – одно из так называемых "движений пробуждения", действующих внутри евангелическо-лютеранской церкви Финляндии. Это религиозное движение началось в 1840-х годах в северной Швеции, откуда оно распространялось постепенно на территорию Финляндии. С тех пор движение не раз раскалывалось на различные группы – обычно из-за разногласий по догматическим вопросам. Сегодня самой большой лестадрианской группой является консервативное лестадрианство¹ (vanhoillislestadiolaisuus). Точное количество верующих в разных группах не известно, но по некоторым данным консервативных лестадрианцев в Финляндии — примерно 80 000–100 000 человек. Центральная организация консервативных лестадрианцев, Центральный Союз Финляндских Обществ Мировлюбия (ЦСФОМ)², ведет регулярную деятельность также в России. Организация религиозных мероприятий в России с участием проповедников из Финляндии, или наоборот, участие русских верующих в мероприятиях в Финляндии, привело к тому, что возникла потребность в переводческих услугах.

В данной дипломной работе рассматривается деятельность синхронного переводчика на ежегодном летнем мероприятии, организуемом ЦСФОМ, на Большом летнем собрании (далее – БЛС)³. Главная цель исследования – узнать, как синхронный переводчик переводит устойчивые выражения, характерные для дискурса консервативного лестадрианства. При исследовании перевода, как и религиозного языка, интерес к обстоятельствам, при которых происходит речевое общение, занимает центральное место в работе. Поэтому, рассмотрим БЛС как мероприятие, речевую

¹ Перевод, используемый здесь, не является официальным, хотя многие разные источники по интернету используют такой вариант. Некоторые источники используют термин «старое лестадрианство или старолестадрианство». Однако, сам ЦСФОМ использует данный вариант.

² В некоторых источниках, опубликованных даже самой организацией, используют также вариант «Центральный Союз Обществ Мировлюбия Финляндии». В этой работе далее используется сокращение ЦСФОМ.

³ Название мероприятия на финском языке – *suviseurat*. Данный перевод использует ЦСФОМ в своих материалах.

ситуацию и условия работы переводчика. В работе будет также обсуждаться синхронный перевод в аспекте профессиональной и непрофессиональной деятельности. Наша гипотеза: синхронный перевод в БЛС имеет некоторые профессиональные черты, но, сами переводчики стремятся к дословному переводу. Однако, поскольку религиозные выражения знакомы переводчикам, они могут, в случае надобности, переводить их другими словами.

Вначале рассматриваются теоретические основы переводческой деятельности и религиозного языка. Затем представляются методы исследования. Далее ознакомимся с материалами, и, выполним их анализ.

Теория

В начале исследования нужно определить, что такое синхронный перевод, и, как он осуществляется в религиозном контексте в качестве непрофессиональной деятельности. В. Н. Комиссаров упоминает, что устный перевод отличается от других видов переводческой деятельности, в частности, тем, что в письменном переводе переводчик может вновь и вновь возвращаться к переводу, и, воспринимать оригинальный текст в целом. При устном переводе такой возможности нет (Комиссаров 2011, 380). Поэтому даже устный последовательный перевод не подходит каждому переводчику как специальность. Каарина Хиетанен констатирует, что существует ряд требований, которые устный переводчик обязан выполнить (Hietanen 2004, 277). А к переводчику-синхронисту предъявляются особые, еще более жесткие требования.

Способности, которыми обязательно должен обладать синхронист, кроме общих умений для всех видов перевода, по мнению Комиссарова, являются, например, автоматизированная способность к межъязыковой коммуникации, способность правильно понимать речь в разном темпе, хорошая память. Комиссаров представляет еще другие факторы, оказывающие влияние на перевод, и которые не зависят от самого переводчика. Один из таких факторов – перевод со зрительной опорой или без зрительной опоры. Кроме того, очень важно, чтобы смена синхронного переводчика длилась не более 20–30 минут. Разумеется, переводчик должен быть знаком с

обсуждаемой темой и тщательно подготовлен предварительно (Комиссаров, 381 и 386–387 и Raunonen 2010).

Идеальные черты хорошего переводчика, рассмотренные в предыдущем абзаце, очевидно предназначены именно для профессионалов. Однако, в разных ситуациях может возникать нужда в устном (или письменном) переводе и при этом нет возможности пригласить переводчика-профессионала. Такое положение может быть связано с недостатком разных ресурсов организации или общества. Как определить то, какую деятельность мы можем считать профессиональной или непрофессиональной? Нередко считается, что профессионализм определяется наличием у переводчика профильного образования или тем, как часто переводчик переводит, то есть, является ли переводческая деятельность его главной работой (см. Nietanen 2004 и Кудашев 2007). А что если у лица, постоянно переводящего и получающего заработную плату за свои переводы, образования нет? А если дипломированный переводчик переводит добровольно и бесплатно? Если рабочие условия не отвечают требованиям для переводческой деятельности, можем ли мы говорить о профессиональности? Как мы замечаем, на эту тему возникает много вопросов.

Как понимается добровольная переводческая деятельность в религиозном контексте? Юрьё Тала (Tala 2003, 142–145) пишет в годовом издании ЦСФОМ, что «чужой язык должен являться частью нашего характера, чтобы можно было бы естественно выражать себя». Он рассказывает о том, как в обществе ЦСФОМ изучают например русский язык в маленьких группах. По-моему мнению, используемые им выражения как будто принижают уровень их деятельности. Дело в том, что он называет учеников этих групп «любителями». Термин не является таким нейтральным, как «непрофессиональность». Может быть, в переводах при консервативном лестадианстве даже не стремятся к профессиональности.

Сари Хокканен (Hokkanen 2010) в своей дипломной работе также рассматривала синхронный перевод в религиозном контексте. Она исследовала перевод в пятидесятническом приходе в г. Тампере с разных точек зрения. Одна из них – профессиональность и непрофессиональность. Хокканен очень внимательно рассматривает работу переводчика и рассказывает о тех условиях, в которых он работает. Результаты ее работы показали, что "переводчикам-волонтерам" приходится

в некоторых случаях переводить без перерыва до двух часов. Религиозный контекст влияет на устный перевод так, что перевод как явление отличается от других ситуаций устного перевода. В частности, в приходе верят в то, что Бог может помогать проповеднику, слушателям и, разумеется, – переводчику. Кроме того, бесплатная работа в приходе называется службой, а не волонтерством. Из-за отсутствия точных определений этих терминов, переводческую деятельность в пятидесятническом приходе невозможно считать непрофессиональной.

Так как в этой работе рассматривается синхронный перевод специальных религиозных выражений, необходимо определить, что мы под этим подразумеваем. Пяйвикки Суоянен (Suojanen 1975, 231) констатировала, что религиозный язык означает систему, которая читается, говорится и пишется в ситуациях, воспринимаемых в религиозных обществах как святыне. Мария Кела (Kela 2007, 13–15) в своей докторской диссертации считает, что религиозный язык является одним из специальных языков, как, например, профессиональные языки. Эти языки отличаются друг от друга в разных религиозных обществах (ср. Ihonen 1997, 91). По мнению Суоянен (Suojanen 1975, 231–232) религиозный язык должен рассматриваться и с точки зрения лингвистической и социологической структур. Поэтому следует ознакомиться и с окружающей культурой, в которой произносится рассматриваемая речь. Здесь совпадают интересы и переводческого, и теологического исследования.

В этой работе говорится о *религиозных выражениях*. Как отправной пункт использую определение Суоянен, представленное в предыдущем абзаце. То есть, это – выражение, которые можно читать религиозным благодаря его языковому оформлению, содержанию или контексту. Из-за ограниченного объема работы, мы можем рассматривать только некоторые случаи. Начинаем со слов, которые почти уверенно знакомы как религиозные выражения всем говорящим. Например слова *Бог, грех и Библия*. Слова как *искупление, спасение* и *воскресение* могут также быть знакомыми. Такие выражения используют во многих религиозных контекстах, и в собрании консервативных лестадианцев. Проповедь собрания содержит и слова, употребляемые в литературном языке. Пример таких слов – *попутчик*. Так называют близкого друга, принадлежащего к тому же самому религиозному обществу.

Другими особенностями религиозного языка в консервативном лестадианстве являются структуры предложения, отличающиеся от литературного финского языка. Примеры такого явления: olla uskomassa, varjeltua uskomassa и jäädä uskomaan. Все эти выражения подчеркивают продолжительность деятельности. При переводе этих конструкций на русский язык у переводчика есть возможность например использовать несовершенный вид глагола. Другие варианты рассматриваем в практической части дипломной работы.

В изданиях, публикуемых ЦСФОМ, все чаще поднимаются вопросы перевода. Например, в газете «Пяйвამиес» (Päivämies) писали о том, что религиозные выражения представляют трудность для устных переводчиков (Jurmu & Kinnunen, Päivämies 4.4.2012). В одной из статей переводчик рассказывает, как проповедник иногда использует религиозные выражения, и тогда переводчику нужно, во-первых, понять это сообщение, а во-вторых, как его переводить на чужой язык (Kauhanen, Päivämies 22.8.2012). Юрье Тала пишет, что самая главная задача как проповедника, так и переводчика – передать центральное сообщение так, чтобы слушатель понял его. Он дополняет, что передача сообщения важнее языковой безупречности, и, что в конце концов, успешность работы переводчика зависит от Бога (Tala 2003, 145). В консервативном лестадианстве думают, что Бог может влиять на проповеди, проповедников и слушателей, точно так же, как в пятидесятничестве.

Собрание в БЛС как речевая ситуация

Вслед за Суоянен можем констатировать, что консервативное лестадианство 21 века — это **культурный контекст** проповеди, рассматриваемый в данной работе. **Речевая ситуация** является понятием нижнего уровня для культурного контекста. Речевыми ситуациями считают, например, политические, эстетические и религиозные ситуации. Религиозная речевая ситуация может быть свободной или формальной, публичной или частной, организованной или неорганизованной и т.д. БЛС мы можем считать формальной, публичной и организованной религиозной речевой ситуацией. То, что имеется в виду под **речевым мероприятием**, меняется в зависимости от культуры или общества. В данной работе речевое мероприятие – речь на собрании. Каждое речевое мероприятие имеет свои правила и традиции. Так называемой формулой, то есть нормой языкового поведения, в консервативном лестадианстве является, например,

евангелие о прощении грехов, которое занимает центральное место в догматике консервативного лестадианства. Проповедуется оно «во имя и крови Иисуса», формирование, которая является одним из известнейших выражений лестадианства. Минимальной единицей речевого мероприятия является **речевой продукт** – языковое целое, которое может приобрести форму на разных основаниях. Языковое целое может быть повествовательным, функциональным, морфологическим или семантическим. Повествовательным целым в речи является например поучительный рассказ о жизни проповедника. Функциональными целыми могут быть разные языковые формулы в начале или в конце речи, обращение проповедника к слушателям, или используемые проповедником повелительные наклонения. Суоянен упоминает еще об одном типичном явлении в религиозной речи – *хроникаты*. Такими можно называть воспоминания о жизни проповедника или его близких людей. Хроникаты могут быть разделены на три группы: поучительные истории, чудеса и призыв. Призывы очень часто изображают примерный образ жизни.

Большое летнее собрание (БЛС) организуют каждое лето в разных местах Финляндии. Так как посетителей очень много (обычно 65 000–70 000), территория должна быть достаточно большой. В течение четырех дней территория БЛС – как маленький город. Посетителей обслуживают магазины, почта, банк и столовые. На территории есть и международная служба для гостей из-за рубежа. Служба является организатором поездки для гостей из России и Эстонии. В основном, программа в БЛС состоит из многих собраний и песнопений. Форма ведения собраний обычно очень похожая. Собрание начинается пением псалма или песни Сиона⁴. После этого проповедник начинает свою речь своей формулой, и, объявляет стихи Библии, которые он выбрал в качестве введения к проповеди. Иногда между начинающей формулой и чтением Библии читается просьба. Проповедь состоит из разных речевых продуктов, но традиция в общине такова, что в конце речи проповедник призывает к покаянию и прощению грехов. Потом, очень часто, проповедник сам спрашивает самому себе евангелие, например: «Могу ли и я оставаться в вере?». Тогда слушатели, часть поднимая руку вверх, говорят: «Именем и кровью Иисуса все грехи прощены».

⁴ Песни Сиона – сборник песен, используемых среди консервативных лестадианцев

Проповедник может отвечать на это «хочу верить». Он заканчивает проповедь обычно «во имя Иисуса. Аминь». Типично, что в БЛС в собрании произносят две проповеди подряд. Иногда переводчик меняется, но не всегда.

Методы

В данной работе рассматриваются две проповеди и их переводы с помощью методов Пяйвикки Суоянен (Suojanen 1975) и Леннарта Хелспонга (Hellspong 2001). Риторический анализ Хелспонга при анализе материала необходимо ответить на следующие вопросы. Во-первых, в какую категорию входят рассматриваемые тексты. Сразу ли видна эта категория? В нашем исследовательском материале тема текста является религиозной. Во-вторых, необходимо определить, какое отношение текст имеет к данной теме. ЦСФОМ и местные организации выбирают проповедников, которые говорят на основе своего религиозного убеждения. Во-третьих, по мнению Хелспонга, необходимо принимать во внимание адресата, то есть слушателей. Какие они? На БЛС, как и на собрания местных организаций ходят слушатели всех возрастов. Большинство из них – лестадианцы. Потом рассматриваем задачу речи: укрепляет ли речь веру и волю публики? По словам ЦСФОМ, цель собрания – собирать людей вместе, чтобы слушать слово Бога, и, приглашать людей в царство Божие. Таким образом, естественно, что проповеди содержат выражения, которые усиливают чувство общности. Одним из традиционных характеров проповеди на собрании консервативного лестадианства является то, что проповедник не пишет свою речь заранее. Поэтому проповеди по характеру очень спонтанны.

Пяйвикки Суоянен констатирует некоторые явления в религиозной речи, которые встретились и в материалах данной работы. Такими являются например аффективные и аллегорические выражения. Аффективное выражение изображает отношение оратора к рассматриваемой в речи теме. Очень много аллегорических выражений можно найти в Библии, например, в притчах.

Поскольку в данной работе рассматриваются решения, принятые переводчиками при переводе религиозных выражений, необходимо найти метод для сравнения отношения между исходным текстом и переводом. Для этого используем теорию уровней

эквивалентности В. Н. Комиссарова (1973). Он разделил эквивалентность на следующие уровни:

- 1 — уровень цели коммуникации**
- 2 — уровень описания ситуации**
- 3 — уровень способа описания ситуации**
- 4 — уровень структуры высказывания**
- 5 — уровень лексико-семантического соответствия**

В данной теории эквивалентность образовывается между уровнями содержаний текстов. Первый уровень (уровень цели коммуникации) – минимальное требование к тому, чтобы переводной текст в отношении с исходным текстом можно было считать переводом. Соответственно самым точным по эквивалентности перевод является на уровне лексико-семантического соответствия.

На уровне **цели коммуникации** в переводе передается назначение исходного текста на переводной язык. Часто главное сообщение изображает окружающую действительность и какую-то определенную ситуацию. Сообщение может содержать и эмоции. Иногда перевод содержит информацию об абстрактных или конкретных объектах. Эти объекты и отношение между ними, то есть базовую информацию текста, Комиссаров называет **описанием ситуации**. Так как информация об этих ситуациях очень часто зависит от исходной культуры, ее перевод может оказаться трудным. Тогда необходима адаптация, или другие методы переводческого процесса, чтобы передать желаемую информацию на переводной язык. Очень близок к этому уровню уровень **способа описания ситуации**. На данном уровне приобретает значение конструктивных различий между языками. Примерами этого являются устоявшиеся выражения языка. Например, в финском поезде «Сибелиус», курсировавшем между Санкт-Петербургом и Хельсинки, на внутренних дверях были надписи на финском языке «työnnä», на шведском «tryck», и на русском «от себя». В процессе коммуникации отправитель передает информацию о какой-то ситуации, и, сообщение, имеющее какую-то цель, с помощью слов. Употребление слов очень важно при составлении **высказывания**. Оратор или отправитель, может подчеркивать какое-то слово в высказывании, например, синтаксическими способами. Другая информация на данном уровне, по Комиссарову, постоянные высказывания. Самый точный по эквивалентности уровень в теории Комиссарова – уровень **лексико-семантического соответствия**. Комиссаров рассматривает его очень внимательно. На данном уровне важно значение каждого

слова, и, сообщение может быть передано даже одним словом. *Денотация* означает какое-либо значение таким, каким оно является. О *сигнификате* говорится тогда, когда какое-либо значение может быть отличным от других значений. Например, существительные с суффиксами *-тель*, *-ик*, и *-ист* могут быть опознаны как существительные, изображающие лиц по характерному действию.

Материал

Материалом данной работы являются две проповеди, их переводы на русский язык и интервью с информантом, который хорошо знает условия работы переводчиков-волонтеров на собраниях ЦСФОМ. Проповеди и переводы свободно доступны в Интернете в формате MP3. Интервью проведено по электронной почте. Кроме того, для данной работы была получена ценная информация и от других лиц. Транскрипты проповедей и переводов были сохранены в выровненном виде в таблице Excel, чтобы эффективно сравнивать тексты.

Синхронный перевод на Большом летнем собрании

Начинаем анализ материала с интервью, в котором старались разбирать, например, условия, в которых работает переводчик в БЛС. Узнали, что синхронисты работают в кабинках без задней стенки. И вообще стены очень тонкие, и перевод из соседних кабин хорошо слышно, и иногда мешает. Техническое оборудование переводчика довольно современное – наушники, микрофон, и, односторонняя зрительная опора с проповедником с помощью экрана. Обычно смена переводчика в БЛС длится 40–45 минут, то есть, в течение всей проповеди. Иногда один переводчик переводит две проповеди подряд, и, тогда перерыв между речами – только минут 5 (во время пения псалма). Напомним, что рекомендация для смены синхронного переводчика – 20–30 минут. Интервьюируемое лицо рассказывает, что условия для работы хороши, но продолжительность смены мешает. Переводчик может чувствовать себя усталым, и ему кажется, что в конце перевода делает больше ошибок. Он считает важным, чтобы община и ее традиции были знакомы переводчику. Это облегчает также перевод религиозных выражений. Информант, например, рассказывает о том, что он с детства посещает собрания консервативного лестадианства, и, таким образом форма собраний

ему хорошо знакома. Переводчику также важно, чтобы ему предварительно сообщили стих Библии, на основе которого проповедник будет говорить. Тогда он может заранее подготовиться к задаче – например искать выражения, связанные с этими стихами. Информант рассказывает, что в настоящее время эту информацию возможно получить не ранее, чем за одни сутки. Что касается его самого, он говорит, что не так хорошо знает религиозные выражения по-русски. Поэтому, в некоторых случаях, он стремится объяснять выражение другими словами.

Синхронный перевод религиозных выражений в Большом летнем собрании

Ниже рассматриваем решения переводчика при переводе некоторых религиозных выражений в Большом летнем собрании. Начинаем с таких выражений, которые можно считать религиозными на основе контекста.

[1] *Религиозные выражения похожие на литературный язык в речах материалах.*

Käskysana	Закон Божий
Veli / sisko	Брат / сестра
Vihollinen	Враг
Kiusaaja	Искуситель
Paratiisi	Рай
Lähimmäinen	Ближний
Vanha osa	Старая часть

Первое в списке примера №1 финское выражение «käskysana» может использоваться например при обучении собак. Переводчик все-таки переводил это на русский язык «закон Божий», выражение, которое можно считать религиозным. Между переводом и исходным выражением существует эквивалентность уровня описания ситуации. Остальные переводы по эквивалентности совсем близки к исходному тексту, то есть можем констатировать, что они – эквиваленты на уровне лексико-семантического

соответствия. На один пример стоит обратить внимание – на выражение «искуситель». Слово финского языка «kiusaaja» можно использовать и в других контекстах, но данное слово можно переводить и как «мучитель». Все-таки здесь данный вариант, использованный в Библии, то есть наиболее лучший в этом контексте.

[2] *Типичные в проповедях консервативного лестадианства глагольные конструкции.*

а	kun olin opiskelemassa / mennyt opiskelemaan / enkä ollut uskomassa	когда я учился и был неверующим / -- /
б	/ -- / saa jäädä uskomaan kaikki synnit ja kiusaukset ja epäilykset jeesuksen nimessä ja veressä anteeksiannetuiksi	/ -- / может оставаться в вере все грехи прощ и искушения и сомнения прощены в имени иисуса и кровью его
в	useat uskavaiset sisaret ovat pyytäneet esirukousta omasta ja uskovaisten ystävien puolesta että säilyisivät uskomassa ja taivaan isä siunaisi heidän elämäänsä	многие верующие сёстры моли.. просят чтобы молились за них чтобы сохранялись в вере и чтобы отец небесный помог бы их в жизни
г	näin tänäkin iltana me saamme tähän asiaan olla turvautumassa	сегодня вечером мы можем на и на в этом деле иметь защиту

Используемый в проповедях особенные глагольные конструкции отличаются от финского литературного языка. Если их рассматривать с грамматической точки зрения, можем констатировать, что значение этих форм – подчеркнуть продолжительность действия. В примере №2 можем заметить, что в переводах многих конструкций, используется несовершенный вид глагола. Глаголы *оставаться* (пункт б) или *сохраняться* (пункт в) вместе предлогом *в* и именем существительным в предложном падеже, не является очень используемым в русской речи. В RusKoroga нашли только некоторые соответствующие выражения. В пункте г примера видно другое решение переводчика: *иметь защиту*. Такое выражение используют в русском языке, но оно отличается от конструкции пункта а – *быть чем*. При переводе таких конструкций у переводчика есть многие возможности, но некоторые из них отличаются от литературного русского языка. Кроме пункта г между переводами и исходными

выражениями существуют эквивалентность уровня структуры высказывания. В пункте Г эквивалентность на уровне способа описания ситуации.

[3]

<p>ja tuo isä kyselee tänäkin iltana / kaikkia niitä jotka ovat lapsuudenuskosta eksyneet ja / ja meillemkin taivaallinen isä haluaa siunata / monesti epäilevinä näinä aikoina kiusattuina ja lankeemukseenkin joutuneina että saa jäädä uskomaan kaikki synnit ja kiusaukset ja epäilykset jeesuksen nimessä ja veressä anteeksiannetuiksi //</p>	<p>и этот отец и сегодня вечером спрашивает и зовёт всех кто детскую веру потеряли и нам / нас / отец хочет благода.. благословить / мы кто сомнеем / сомневаемся и которые по / может оставаться в вере все грехи прощ.. и искушения и сомнения прощены во имени иисуса и кровью его</p>
---	---

В примере №3 проповедник обращается к слушателям, ранее принадлежавшим к общине, зовет их обратно. Потом он говорит всем слушателями и хочет благословит их евангелием, и, использует знакомую формулу «во имени Иисуса и кровью его». Данный фрагмент из текста содержит довольно много религиозных выражений. Переводчик передает центральную информацию, переводя почти все выражения. Необходимо еще заметить, что время работы переводчика составило более 30 минут. Эквивалентность в данном примере является на уровне описания ситуации.

[4] *Аффективное и аллегорическое выражение в проповедях БЛС.*

а	<p>jääkää näin turvallisesti uskomaan / kaikki synnit ja matkan viat anteeksi herran jeesuksen nimessä ja kalliissa sovintoveressä</p>	<p>оставайтесь так с упованием / прощение всех ваших грехов / именем / и драгоценной / примирительной кровью Христа</p>
б	<p>rakas vanhempi tänäkin päivänä monesti / saattaa olla menettänyt sielunviholliselle oman lapsensa</p>	<p>родители / может быть и в нашем времени потеряли врагу души детей своих</p>

В примере №4 представлены одно аффективное (пункт а) и одно аллегорическое (пункт б) религиозное выражение. В пункте а оратор относится к крови Иисуса так, что называет ее драгоценной. С другой стороны, определяющее словосочетание на финском языке «matkan viat», то есть «ошибки пути» переводчик не переводит. Это

было бы более точная информация об отрицательном отношении оратора к греху. Существует эквивалентность на уровне описания ситуации. В пункте б оратор использовал аллегорическое выражение «потерять кого-л. врагу души». Это – точный перевод с исходного текста, и, существует эквивалентность на уровне лексико-семантического соответствия.

[5]

ja tää on iloinen asia tämä uskomisen asia // se on todellinen ilon asia / sellainen kestävän ja turvallisen ilon asia // tänään haluamme sanoa myöskin nuorillemme ja lapsillemme jotka elävät monesti vaikeiden ja ahdistus.. ahdistavien asiain alla / mutta nämä sanat minä annan teille tulevaisuuden ja toivon ovat asia joka paljastuu uskolle / nöyrälle kuuliaiselle lapsenmieliselle uskolle	и дело веры это радостное дело / действительно радостное и эта радость которая непреходящее и спокойное // слова я дам вам будущее и надежду открываются в вере / смиренной / довольной
--	---

В предыдущем примере №5 мы можем заметить, что переводчик сократил информацию оратора. Конечно, в исходном тексте есть некоторая прерывистость, типичная для спонтанной речи, которую переводчик не переводит. Все-таки в переводе отсутствует довольно длинное обращение к молодежи «tänään haluamme sanoa myöskin nuorillemme ja lapsillemme, jotka elävät monesti vaikeiden ja ahdistavien asiain alla» и определение веры «lapsenmielinen usko». Проповедь длилась более 35 минут, то есть, совсем возможно, что причиной этих сокращений была усталость переводчика. Эквивалентность сложно определить, так как много информации отсутствует – могла бы это существовать на уровне цели коммуникации.

Выводы

В данной работе рассматривали деятельность синхронного переводчика в Большом летнем собрании. Ее главная цель — сравнить религиозные выражения и их переводы. Выяснилось, что многие выражения имеют точное соответствие в русском языке. Поводом для этого может являться то, что они основываются на Библии. В консервативном лестадианстве используют также много таких выражений, которые

отличаются от литературного языка, и на основе контекста их можно считать религиозными. На основе анализа переводчики не стремились переводить дословно, а, в первую очередь, объяснить содержание выражения. Это, на мой взгляд, один из тех принципов, которые изучаются в программах по подготовке переводчиков.

Одним из отличий от других контекстов, в которых выполняется перевод, является религиозная мысль о том, что Бог может влиять на людей, включая естественно тех, которые говорят, слушают или переводят. Это может быть причиной того, что переводческую деятельность в религиозных общинах пришлось бы рассматривать отдельно от других контекстов. Из-за различий во взглядах между этими сообществами, каждая община составляет свою единственную группу с точки зрения религиозного языка.

На основе сравнения материала мы можем констатировать, что переводческая деятельность имеет некоторые характеристики, которые являются типичными для профессионального устного перевода. С другой стороны, условия труда переводчиков в Большом летнем собрании могли бы и улучшиться. Например, продолжительность смены синхронных переводчиков превышает рекомендации. Кроме того, из-за отсутствия определений терминов для профессиональной и непрофессиональной переводческой деятельности, данная работа не может ответить на тот вопрос, каким из таких образов является синхронный перевод именно в Большом летнем собрании. Однако, мы могли рассматривать и узнать многое интересного о переводческой деятельности в главном мероприятии консервативного евангельского движения. На основании наших данных можно сделать вывод, что волонтерский перевод в Большом летнем собрании выполняется довольно профессионально.

Список литературы

Комиссаров, Вилен Наумович 1973. *Слово о переводе*. Издательство «Международные отношения», Москва.

Комиссаров, Вилен Наумович 2011. *Современное переводоведение. Учебное пособие*. 2-е издание, исправленное. Р. Валент, Москва.

- Кудашев, Игорь 2007. *Проектирование переводческих словарей специальной лексики.* (Projektirovanie perevodčeskih slovarej special'noj leksiki) <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-10-4037-5> (19.3.2013)
- Hellspång, Lennart 2001. *Metoder för brukstextanalys.* Studentlitteratur, Lund
- Hietanen, Kaarina 2004. Tulkkausviestintä ammattina // Oittinen, R & Mäkinen, P. *Alussa oli käänös.* Tampereen Yliopistopaino Oy, Tampere.
- Hokkanen, Sari 2010. *Simultaanitulkkaus palvelemisena – etnografinen tutkimus.* Käännöstieteen (englanti) pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto, kieli- ja käännöstieteiden laitos. <http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu05261.pdf> (4.2.2013)
- Ihonen, Markku 1997. Uskonnolliset kielipelit. Vallankäyttöä ja identiteetin vahvistamista // Mälkiä M. & Stenvall J. *Kielen vallassa. Näkökulmia politiikan, uskonnon ja julkishallinnon kieleen.* Tampere University Press, Tampere.
- Kela, Maria 2007. *Jumalan kasvot suomeksi. Metaforisaatio ja erään uskonnollisen ilmauksen synty.* Jyväskylä studies in humanities 82. Jyväskylä University Printing House, Jyväskylä. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-39-3069-1> (14.2.2013)
- Paunonen, Riikka 2010. Valmistautuminen ja informaation välittäminen konseptiivitulkkauksessa poistojen, lisäysten ja korvausten näkökulmasta. Pro gradu -tutkielma. Tampereen yliopisto, käännöstiede (venäjä). <http://tutkielmat.uta.fi/pdf/gradu04507.pdf> (19.3.2013)
- Suojanen, Päivikki 1975. Uskonnollinen kieli // Pentikäinen J. *Uskonnollinen liike. Suomalaisia tapaustutkimuksia.* Suomalaisen kirjallisuuden seura, Pieksämäki.
- Tala, Yrjö 2003. Jokainen kuuli puhuttavan omaa kieltään // Palola, A.-P. & Hyvärinen J. *Jumalan pelko suo turvan. Vuosikirja 2003.* Suomen Rauhanyhdistysten Keskusyhdistys ry, Oulu.

Газеты

- Jurmu, Vesa & Kinnunen, Sirkku 12. Viestinnän perusarvona on rakkaus. Päivämies 14–15/12. 19.
- Kauhanen, Mirjam 12. Ranskan tulkit kesätapaamisessa Siilinjärvellä. Päivämies 34/12. 15.